Griffie Gemeenteraad Utrecht
Secretariaat raadscommissie Mens & Samenleving
Postadres Postbus 16200 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 10 69 **Fax** 030 – 286 15 18
www.utrecht.nl/gemeenteraad

Gemeente Utrecht

VERSLAG OPENBARE VERGADERING COMMISSIE MENS & SAMENLEVING D.D. 15 APRIL 2021

[Typ hier]

Datum verslag	22 april 2021
Locatie	Stadhuis, digitaal
Verslag door	Geertjan Benus (Notutekst)
Vaststelling verslag	29 april 2021

Aanwezigen:

Ochtendvergadering

De voorzitters, de heer M. de Pagter, mevrouw J. Kleinrensink, de wethouder mevrouw L. Voortman, en de wethouder mevrouw A. Klein, en voorts de leden: mevrouw M. Deldjou Fard (GroenLinks), de heer M. Saiah (D66), mevrouw E. Bijsterbosch (D66), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), mevrouw I. Raaijmakers (PvdA), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw M. van Mil (Student&Starter), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw K. Verlinden (VVD), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer M. Sungur (DENK), de heer S. Nagtegaal (PVV), en van de griffie de commissiegriffiers mevrouw J. Udo en mevrouw W. Kok (en de commissiesecretaris mevrouw I Arets).

Middagvergadering

De voorzitters, mevrouw C. van Dun en mevrouw J. Kleinrensink, de wethouder mevrouw A. Klein en de en voorts de leden: mevrouw M. Deldjou Fard (GroenLinks), mevrouw J. Kleinrensink (GroenLinks), de heer P. van Corler (GroenLinks), de heer M. Saiah (D66), mevrouw J. Admiraal (ChristenUnie), de heer R. van der Zweth (PvdA), de heer B. Kos (CDA), mevrouw H. Assen (PvdA), de heer B. Kos (CDA), mevrouw M. van Mil (Student&Starter), mevrouw L. de Vries (Partij voor de Dieren), de heer C. Bos (Stadsbelang Utrecht), de heer G.te Hoonte (VVD), de heer M. de Pagter (VVD), de heer H. van Deún (PVV), de heer F. Boudens (SP), en van de griffie de commissiegriffiers mevrouw W. Kok en de commissiesecretaris mevrouw I. Arets.

Avondvergadering

De voorzitter, mevrouw E. Bijsterbosch en de wethouder de heer E. Eerenberg en verder de leden de heer M. Vonk (GroenLinks), de heer M. Saiah (D66), mevrouw R. Streefland (ChristenUnie), de heer D. Gilissen (VVD), de heer B. van Steeg (CDA), mevrouw T. Meerding (VVD), mevrouw H. Assen (PvdA), mevrouw T. Sturkenboom (Student & Sarter), de heer I. El Abassi (DENK), de heer M. Sungur (DENK), en van de griffie de commissiegriffier E. Hamelink en de commissiesecretaris mevrouw I. Arets.

Verslag openbare vergadering commissie mens en samenleving d.d. 15 april 2021

1. Opening en mededelingen ..... - 2 -
1. Heropening en mededelingen ..... - 2 -
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten ..... - 2 -
3. Verslagen ..... - 2 -

4.1 Toezeggingen/moties/brievenlijst ..... - 3 -
4.2 Lange termijn agenda ..... - 3 -
5. Raadsbrief barometer culturele diversiteit ..... - 3 -
6. Noodsteun voor de culturele sector ..... - 17 -
6.1 M209/2020 Geen stad zonder kunst, geen culturele top zonder keten ..... - 17 -
6.2 M431/2020 Perspectief en experimenteerruimte voort cultuur en festivals ..... - 17 -
6.3 SV36/2021 Noodsteun voor cultuur met winstoogmerk ..... - 17 -
6.4 Raadsbrief tijdelijk extra ruimte voor scholen ..... - 17 -
6.5 Raadsbrief rapport nulmeting Fair practice code cultuurnota ..... - 17 -
6.6 Raadsbrief en update gevolgen en aanpak coronavirus in Utrecht ..... - 17 -
6.7 VNG Gids gemeentelijke coronasteun ..... - 17 -
6.8 MV1 vragenuur 11 maart 2021 over zonder coronasteun geen broedplaats voor de makers ..... - 17 -
7. Raadsbrief uitvoeringsplan Utrechtse Kindcentra ..... - 24 -
7.1 Raadsbrief toelichting en juridische toets verhuurbeleid bij Utrechtse kindcentra ..... - 24 -
8. Raadsvoorstel Ontwikkelplan Investeringsbeslissing Berlijnplein ..... - 32 -
8.1 Raadsbrief aanvullende informatie cultuurcluster Berlijnplein ..... - 32 -
8.2 Overige documenten Berlijnplein ..... - 32 -
9. Jeugdhulp in coronatijd en daarna ..... - 52 -
9.1 Raadsbrief tijdig bieden van passende jeugdhulp 2020 ..... - 52 -
9.2 Raadsbrief onderzoek gemeentelijke uitgaven Jeugdzorg ..... - 52 -

Ochtendvergadering 15 april 2021

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer De Pagter, opent de vergadering om 10.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Eerst zullen onderwerpen behandeld worden uit de portefeuille van wethouder Voortman en daarna uit de portefeuille van de wethouder Klein.

Mededelingen
Geen

Middagvergadering 15 april 2021

Heropening en mededelingen

De voorzitter, Van Dun, heropent de vergadering om 14.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij geeft aan wat op de agenda staat.

Mededelingen

Avondvergadering 15 april 2021

Heropening
De voorzitter, mevrouw Bijsterbosch , heropent de vergadering om 20.00 uur en heet alle aanwezigen welkom. Zij geeft aan wat op de agenda staat.

Mededelingen
Geen.

2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

De voorzitter stelt de agenda voor de gehele vergadering conform vast.

3. Verslagen

- Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 4 maart 2021, ter vaststelling
- Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 18 maart 2021, ter vaststelling

- Het conceptverslag van de openbare commissie Mens en Samenleving van 1 april 2021, ter vaststelling.
- Het geheime conceptverslag van de besloten commissie Mens en Samenleving van 1 april 2021, ter vaststelling.

De voorzitter neemt er nota van dat de commissie alle vast te stellen verslagen conform vaststelt.

4.1 Toezeggingen/moties/brievenlijst d.d. 09-04-2021

Mevrouw Meerding (VVD) vraagt het college/griffie de toezeggingenlijst te actualiseren. Veel toezeggingen zijn verlopen zonder dat daarover voortgangsinformatie is opgenomen.
Wethouder Voortman zal er zelf naar kijken en het onder de aandacht brengen van haar collega's.
De voorzitter neemt er kennis van dat de commissie overigens geen opmerkingen maakt. Hij stelt daarmee de lijst vast.

4.2 Lange termijn agenda LTA M&S per 1 april 2021

Geen opmerkingen.

5. Raadsbrief barometer culturele diversiteit

Beleidsveld: Diversiteit - wethouder Voortman
Geagendeerd door I. Raaijmakers (PvdA), M. Sungur (DENK), M. Deldjou Fard (GroenLinks), T. Sturkenboom (Student&Starter), M. Saiah (D66), B. van Steeg (CDA), T. Meerding (VVD).
De barometer geeft kwantitatief inzicht in de culturele diversiteit van de gemeentelijke organisatie. Dit is een nulmeting die gebruikt kan worden om diversiteitsbeleid op een meer feiten-gedreven wijze in te richten. De fracties van de PvdA, DENK, GroenLinks en Student & Starter, D66 en CDA willen met de wethouder in discussie over de resultaten van de Barometer Culturele Diversiteit, hoe we de uitkomsten moeten duiden en welke consequenties op korte termijn hieraan worden verbonden. Uit de Barometer blijkt dat de invoering van het Actieplan Diversiteit en Inclusie (april 2019) op het vlak van culturele diversiteit nog geen zichtbare resultaten heeft opgeleverd. Het college wacht tot begin 2022 met een herzien actieplan. De agenderende fracties willen in gesprek met het college over de uitkomsten van de barometer en de plannen van het college. Ook willen ze suggesties meegeven voor aanvullende acties om het diversiteitsbeleid nog verder aan te scherpen.

De voorzitter leidt de bespreking van dit agendapunt in met te refereren aan de annotatie bij de agenda (zie boven). De bespreking zal plaatsvinden in één termijn.

De commissie
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat de cijfers een pijnlijke realiteit blootleggen. Slechts 14% van de ambtenaren heeft een niet-westerse immigratie achtergrond tegen 36% van alle Utrechters. Van de hoogste salarisschalen heeft slechts 3% van de Utrechtse ambtenaren een niet-westerse achtergrond.
Zij stelt de wethouder volgende vragen.
Hoe beoordeelt de wethouder deze cijfers? Deelt zij de mening van haar fractie dat deze cijfers absoluut te laag zijn? Zij leest in de raadsbrief niets over een duiding.
Mevrouw Meerding (VVD) vraagt waarom mevrouw Raaijmakers déze cijfers gebruikt. In het rapport wordt gekeken niet naar de totale Utrechtse bevolking maar naar de beroepsbevolking. Dat cijfer zegt haars inziens meer over de onderlinge verhoudingen; daar is het cijfer niet 36%, maar 19%.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat de gemeente voor alle Utrechters is, ook de niet-werkenden. Om die reden heeft zij gekozen deze percentages te noemen.

Mevrouw Meerding (VVD) vindt dit antwoord bijzonder. Zij stelt dat mensen die niet werken ook niet voor de gemeente kunnen gaan werken. Zij begrijpt heel goed waarom naar de beroepsbevolking is gekeken; dan gaat het om welke mensen kunnen en willen werken. Daarmee wordt dan het aantal werkenden in de gemeente Utrecht vergeleken.
De heer Nagtegaal (PVV) merkt op over de afspiegeling dat niet alleen mensen die in Utrecht wonen aangenomen worden door de gemeente.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt ook bij 19% 3% aan de top een abominabel cijfer. Zij benadrukt de urgentie.
Zolang wonen voor veel mensen niet betaalbaar is in Utrecht, kan de gemeente haars inziens niet eisen van haar medewerkers dat ze in Utrecht moeten wonen.
De heer Sungur (DENK) valt mevrouw Raaijmakers bij. Hij merkt op dat in het rapport niet gesproken wordt over beroepsbevolking. Het gaat in het rapport over de werkzame beroepsbevolking. Dat is daarmee een belangrijk verschil, uitgaande van de totale beroepsbevolking. Bovendien noemt hij in dit verband het begrip representativiteit; dat mensen zich enigszins kunnen herkennen in de medewerkers van de gemeente. Dan maakt het in de ogen van zijn fractie niet zoveel uit waar de medewerkers precies vandaan komen. Het gaat er zijns inziens veel meer om of mensen zich in Utrecht thuis voelen.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vervolgt haar inbreng. Zij vraagt naar wat er nu gaat gebeuren; welke concrete doelen en acties zullen hieraan verbonden worden? In zekere zin zijn deze cijfers een nulmeting. Maar op het moment van meten was het actieplan al anderhalf jaar gaande. Zij stelt dat in het gunstigste geval het resultaat van de meting van heel slecht naar iets minder slecht zal zijn. De vraag van de PvdA is hoe van slecht naar echt beter te kunnen komen. Dit gaat wat haar betreft in een wel heel erg langzaam tempo. Uit de raadsbrief spreekt weinig urgentie. Zij vraagt of de wethouder kan toezeggen nog voor de zomer een aangescherpt actieplan te leveren op dit punt van culturele diversiteit. Haar fractie denkt graag mee met een aangescherpt plan.
Allereerst wil haar fractie concrete doelen: streefcijfers. Zij stelde deze vraag ook al bij de start van het plan. Hoeveel collega's met een niet-westerse bi-culturele achtergrond vanaf schaal 10 komen er bij? In het bedrijfsleven wordt daarvan een KPI gemaakt. Dat kan wat haar betreft bij de gemeente ook. Daarnaast wil haar fractie concrete acties. Afgelopen zomer steunde de PvdA een motie van DENK om een voorkeursbeleid voor diversiteit in hogere functieniveaus door te voeren. Veel partijen vonden dat toen voorbarig. Wat haar betreft laten deze cijfers zien dat het tot haar spijt nodig is. Zij adviseert het college ook gebruik te maken van bewezen interventies. Het onderzoek gaat snel op dit terrein; het is ook bekend wat werkt, bijvoorbeeld voorkeursbeleid.
Wat de PvdA betreft moet het ambitieniveau omhoog en moet het beleid op dit gebied minder vrijblijvend. Zij vindt dit hét moment om door te pakken.

De heer Sungur (DENK) onderstreept nadrukkelijk de ambitie van het college op het gebied van het streven naar een divers personeelsbestand om daarmee effectiever te kunnen zijn als organisatie, maar vooral ook om een organisatie te kunnen zijn waarin de Utrechters zich kunnen herkennen.
Zijn fractie is blij met de al ingezette acties. Hij dankt de wethouder voor haar inzet op dit onderwerp.

Gebleken is uit de culturele barometer dat er nog wel een hele weg te gaan is om de ambitie waar te maken. Ook hij mist concrete streefcijfers.
Hij wil de gemeente zijn als het gaat om mensen met een migratie-achtergrond op functies boven schaal 11. Wanneer is de gemeente daarin succesvol en zijn sommige acties niet meer nodig? Om die reden verzoekt hij de wethouder om voor de zomer de raad te melden welke smartdoelen de gemeente stelt als het gaat over een divers personeelsbestand en welke aanvullende acties te ondernemen. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Hij haalt de cijfers nog een keer aan en stelt vast dat wanneer ingezoomd wordt op de details het alleen maar slechter wordt.
De huidige samenstelling is zijns inziens een gevaar voor het probleemoplossend vermogen van de gemeentelijke organisatie. Het ziet ernaar uit als is sinds 2016 niet veel veranderd. Met dit tempo zal het vele jaren duren voordat de gemeente in de buurt komt van waar zij wil zijn, waarbij het wat hem betreft nog maar de vraag is of zij de eindstreep zal halen.
In de brief van het college mist hij de urgentie en effectieve acties.
Hij stelt allereerst voor te gaan werken met een voorkeursbeleid: bij gelijke geschiktheid voor de functie vanaf schaal 11 de voorkeur te geven aan een persoon met een niet-westerse immigratie achtergrond. Dit bepleit zijn fractie al langere tijd. De GroenLinks wethouder in Amsterdam ging vorig jaar hiertoe al over. Hij hoopt dit in Utrecht ook te kunnen doen. Dit is voor hem een tijdelijk instrument om de achterstand die er is snel te kunnen inlopen en hij hoopt dat op termijn dit soort instrumenten niet meer nodig zullen zijn.
Een ander voorstel van zijn fractie is het oprichten van een personeelsnetwerk dat zich richt op personeel met een niet-westerse migratie-achtergrond. Een dergelijk netwerk kan helpen bij het vinden van medewerkers. Hij vraagt het college het ontstaan van een dergelijk netwerk te ondersteunen en aan te moedigen.
Hij stelt voor in cijfers uit te drukken hoe de ontwikkelingen zijn op het gebied van medewerkers met een migratieachtergrond.
Met betrekking tot de selectiecommissies, las hij dat het niet altijd goed lukt om die divers samen te stellen. Hij vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen het aantrekken van medewerkers extern en die in te zetten in de selectiecommissies die niet divers genoeg zijn, waarbij de externe medewerker een andere achtergrond heeft. Ook dat is voor zijn fractie een tijdelijk instrument.
Een ander voorstel is de samenwerking met minimaal twee externe partners om de mensen op de werkvloer met een niet-westerse migratie achtergrond te versterken. Hij kwam er achter bij de voortgangsbrief dat dit bij één partner is gebleven. Hij betreurt dat. Hij stelt voor met meerdere commerciële en niet commerciële partners samen te werken om de mensen met een niet-westerse migratieachtergrond te versterken.
Hij stelt voor deze inzet breder te trekken dan alleen de gemeentelijke organisatie, naar alle organisaties waarbij de gemeente aandeelhouder is. Hij verzoekt de wethouder het aanjagen van diversiteit op te nemen in het actieplan en na te gaan welke partijen daarvoor in zijn. Hij denkt daarbij aan VITENS of UW.
Hij vraagt concluderend de wethouder om de eerder genoemde voorstellen van DENK over te nemen zodat de organisatie haar gezamenlijke ambitie kan waarmaken. Hij overweegt bij al deze punten een motie.
De heer Nagtegaal (PVV) vindt *voorkeur bij gelijke geschiktheid* discriminatie ten opzichte van de persoon die niet wordt gekozen.

De heer Sungur (DENK) repliceert dat positieve discriminatie toegestaan is wanneer de grondslag juridisch is. Bovendien stelt hij voor dit tijdelijk te doen en op bepaalde functieniveaus.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) merkt op dat de barometer een kwantitatief inzicht geeft in de culturele diversiteit van de gemeentelijke organisatie. Deze meting is te gebruiken om het diversiteitsbeleid in te richten op een meer op feiten gedreven wijze. Aan het einde van de brief las zij dat de wethouder de ambitie heeft om te gaan werken aan meer diversiteit in de top. GroenLinks heeft daarvoor een voorstel.

GroenLinks heeft een aantal aandachtspunten na het bekijken van de barometer. Wanneer het gaat om het bevorderen van inclusie binnen organisaties noemt zij het cijfer uit 2019. Zij wilde dat cijfer kunnen vergelijken met 2020. Het antwoord kreeg zij op het nippertje. Zij herhaalt daarom haar technische vraag: zij las dat de medewerkers de inclusie positiever zijn gaan waarderen in 2020 ten opzichte van 2019. In het medewerkersonderzoek van 2020 beantwoordde 36% van de medewerkers met “altijd” en “vaak”. In 2019 lag dit percentage op 30%. Zij vindt dat geweldig. Zij vraagt waarom de vraag dit jaar veranderd is. Zij kreeg als antwoord dat de stelling was dat de leidinggevenden en de teamgenoten openstaan voor afwijkende ideeën en meningen en deze worden in de besluitvorming meegenomen. Zij vraagt of het juist is dat de oorspronkelijke kernvraag is veranderd ten opzichte van vorig jaar. De vraag is nu heel breed geworden. Waarom is deze keuze gemaakt? Zij krijgt hierop graag het antwoord van de wethouder.
Door de resultaten van de barometer merkt haar fractie dat het van belang is om binnen het beleid intersectioneel te gaan denken. Zij stelt: binnen diversiteit bestaat diversiteit. Ze denkt daarbij aan kruisbestuivingen van diverse factoren. In de barometer is te zien dat de groep jongeren met een migratie-achtergrond gemakkelijker binnenstroomt terwijl het vanaf de leeftijd van 35 jaar lastiger wordt. GroenLinks wil dat er kansen zijn voor alle leeftijdsgroepen. Haar fractie ziet graag dat ook de cijfers groeien over de instroom van mensen van boven de 35 jaar, die hier misschien niet geboren en getogen zijn en daardoor een grotere afwijking hebben van de dominante norm. Zij vraagt of de wethouder die ambitie deelt met haar fractie. Zo ja, vraagt zij hoe de wethouder hiervoor gaat zorgen bij werving en selecties.
Voor vrouwen in leidinggevende functies vanaf schaal 9 zit de gemeente Utrecht goed. Daarvan wordt GroenLinks blij. Hoe zit het met de vertegenwoordiging van vrouwen met een niet-westerse migratie achtergrond in het kader van intersectionaliteit in de topfuncties van de gemeente? GroenLinks wil dat ook hiervoor aandacht komt. Deze groep loopt vaker achter bij de mannen en heeft vaker een grotere penibele situatie op de arbeidsmarkt. Zij vraagt of de wethouder instrumenten in huis heeft om ook dit punt vanaf nu te monitoren. Zij krijgt hierop graag een reactie.
Het stimuleren van meer mensen met een niet-westerse migratieachtergrond in de top, noemt de wethouder in haar meest recente brief als een aandachtspunt; dat is ook voor GroenLinks een belangrijk onderwerp. De barometer geeft feitelijk inzicht om het beleid aan te scherpen. Voor GroenLinks is nu het moment om door te pakken en feiten gedreven doelen te formuleren om vooruit te komen. Om die reden wil GroenLinks dat de wethouder ambitieuze streefcijfers formuleert in de te verwachten voortgangsrapportage in de evaluatiebrief van het derde kwartaal voor het stimuleren van meer diversiteit in de top van de gemeentelijke organisatie. Zij noemt in dit verband ook het advies van de SER op dit gebied. Dat advies spreekt

over een integrale benadering. Dat beleid moet zich richten op de kweekvijver en niet alleen op de top, zo dat een meer divers samengestelde groep mensen in een goede positie komt om op termijn door te groeien naar de top. GroenLinks wil dat de gemeente voor het behalen van haar ambitie, deze beide groepen in relatie tot elkaar brengt: de kweekvijver-groep en de top. Dat de gemeentelijke organisatie het doorstromen naar hogere functies mogelijk maakt.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) is benieuwd hoe GroenLinks aankijkt tegen haar voorstel om vóór de zomer met een nieuw actieplan op dit punt te komen. Zij vraagt waarom te wachten tot het derde kwartaal. Een voortgangsrapportage ziet zij als iets anders dan een nieuw actieplan.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) begrijpt de urgentie die de PvdA schetst heel goed. Zij deelt die urgentie ook. Zij vraagt zich af of voor de zomer haalbaar is, gezien alles wat gevraagd wordt. Zij wil graag ruimte geven aan het maken van een goed plan.
De heer Saiah (D66) vraagt mevrouw Deldjou Fard over de streefcijfers of het haar gaat om culturele diversiteit of diversiteit in de breedste zin van dat begrip.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) antwoordt dat het haar gaat om culturele diversiteit.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) waardeert de inzet van de gemeente om te werken aan culturele diversiteit. Voor haar fractie ontbrak nog wel een deel. Zij ziet percentages, cijfers. Wat haar betreft ontbreekt de duiding. Zij vraagt de wethouder aan te geven hoe zij dit ziet.
Zij leest in de raadsbrief hoe het college verder gaat met de resultaten. Het college verwijst naar het actieplan diversiteit.
Zij las in het NRC dat de Universiteit Utrecht voorlopig niet meedoet met de barometer; dat had iets te maken met de persoonlijke gegevens. Zij las dat er een optout was gekomen bij de universiteit waarbij mensen konden aangeven niet te willen meedoen met het delen van gegevens. Zij vraagt of dit bij de gemeente ook gebeurd is. Zij vraagt of de wethouder dat kan uitleggen. Zo nee, waarom is dat niet gebeurd bij de gemeente? Zijn de werknemers geïnformeerd over dat de gemeente mee zou doen en dat er een mogelijkheid was tot een optout?
Met betrekking tot het aanjagen van de diversiteit noemt zij de activiteiten die daarop gaande zijn. Zij vraagt of bij werknemers actief gemonitord wordt of ze willen doorstromen en of dat mogelijk is en of dat voor alle werknemers geldt.

De heer Saiah (D66) vindt het van belang het personeelsbestand op het stadskantoor een afspiegeling te laten zijn van de inwoners in de stad. Dit geldt wat hem betreft voor alle lagen in het personeelsbestand. Die barometer was super inzichtelijk. Zijn fractie heeft daarin heel veel kunnen lezen. D66 vindt dat de raadsbrief die de raadsleden hierin meenam vrij algemeen was opgesteld. Er ontbrak een duiding van hoe het college wenst om te gaan met de cijfers en met een nulmeting. De vraag blijft wat de stip op de horizon is. Wat wil het college terugzien in een volgende monitor? Hij vraagt of de wethouder daarop kan ingaan.
Wat zijn fractie betreft zijn de streefcijfers een middel om ergens naartoe te werken en dan vooral als een manier om scherp te blijven als bestuur op een bepaalde ambitie, zodat ook te beargumenteren is waarom de cijfers niet gehaald zijn wanneer dat dan wel het geval is.

Al eerder vroeg D66 om een inclusieve en diverse organisatie. Aan het actieplan Diversiteit en Inclusie is te zien dat het college hieraan hard werkt. Hij realiseert zich dat de opdracht allesbehalve eenvoudig is. Dit is een hele uitdaging om de top (schaal 9 en hoger) diverser te krijgen. Ondanks die uitdaging wil D66 het college aanjagen om na te gaan wat wel en niet werkt. Door te luisteren naar de ervaringen van het personeel en die geluiden te vertalen naar het inclusiever maken van de eigen organisatie en door het creëren van goede doorstroommogelijkheden en goede opleidingstrajecten, door signalen van discriminatie op de werkvloer serieus te nemen door het aanstellen van een speciale vertrouwenspersoon, door het eigen personeel trainingen aan te bieden op het gebied van inclusieve werving. Hij verneemt graag van de wethouder hoe zij dit ziet en of zij nog wel te benutten onbenutte kansen ziet. Hij vraagt of de HR-afdeling de vrijheid voelt hiermee te experimenteren. Hij zou graag inzichtelijkheid willen krijgen hoe het zit met de in- en de uitstroom van exact deze groep. Bij andere grote organisaties ziet hij terug dat mensen met een bi-culturele achtergrond nadat ze instromen snel weer vertrekken. Vindt dit gegeven ook plaats bij de gemeente Utrecht?
De heer Sungur (DENK) vraagt hoe de heer Saiah aankijkt tegen zijn idee van het voorkeursbeleid. Is hij het ermee eens dat de cijfers wel heel dramatisch zijn die betrekking hebben op functionarissen in functies boven schaal 11 en dat daarvoor radicale oplossingen nodig zijn.
De heer Saiah (D66) vindt dat een goede vraag. Zijn fractie is over de juiste oplossing nog niet helemaal uit. Hij verneemt sowieso graag van de wethouder hoe zij dit ziet. Zijn fractie kijkt ook naar andere maatregelen die nu al gaande zijn en ook naar nieuwe zaken zoals traineeships in de hogere lagen. Vast staat dat er iets moet gebeuren. Hij vervolgt zijn inbreng in zijn termijn.
Zijn fractie ziet ook andere kansen en andere maatregelen en denkt daarbij aan inhoudsdagen voor minderheidsgroepen. Dan gaat het hem echt om alle minderheidsgroepen in de stad Utrecht. Aandacht voor inclusieve communicatie bij werving en selectie, opzetten van mentorenprogramma's om de doorstroming te verstevigen en zichtbaarheid van rolmodellen en vooral ook in de hogere lagen. Hij vraagt hoe de wethouder dit ziet.
De raad ontvangt nog een brief met de voortgangsrapportage. Hij hoopt daarin nog iets te lezen. Hij leest ook dat het gehele plan herzien wordt begin 2020. Hij hoopt dat de plannen daarin ook zijn mee te nemen.

De heer Van Steeg (CDA) vindt het belangrijk dat de gemeente alle bewoners representeert. Dat is niet op alle vlakken het geval. Zijn conclusie is dat er iets moet gebeuren. Alleen sturen op cijfers heeft zijn risico's; hij waarschuwt daarvoor.
Hij stelt dat op het gebied van de hogere schalen de culturele diversiteit laag is. De wethouder is actief om daarin verandering te brengen, zo leidt hij af van het actieplan. Hij vindt het vooral belangrijk het gesprek te voeren binnen de gemeente om de acties goed te monitoren.
Dat actieplan bestaat al een tijdje. Hij legt de vraag voor wat op dat vlak werkt en wat niet werkt. Zijn fractie is vooral geïnteresseerd in hoe nu verder te gaan. De cijfers laten zien dat nog veel te verbeteren is. Aan de andere kant ziet hij dat ook zaken goed gaan. Als het gaat om jonge mensen, is een veel grotere groep mensen te zien met een bi-culturele achtergrond. Hij vraagt de wethouder of dit een basis is om door te groeien naar een hogere schaal. Hij vindt die basis vruchtbaarder dan nu te gaan

sturen op percentages. Hij noemt in dit verband het begrip inclusief beleid. Hij noemt ook de gesprekken over deze onderwerpen op de werkvloer.
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) vraagt hoe het CDA aankijkt tegen hoe inclusief beleid te maken is met alleen mensen met dezelfde achtergrond.
De heer Van Steeg (CDA) vindt dat een goede vraag. Hij denkt dat er nog veel pionierswerk te doen is. In het actieplan staat een aantal zaken om nadrukkelijk aandacht te vragen en om een aantal keer per jaar dit nadrukkelijk te agenderen om ook in hogere schalen bij het aannamebeleid aandacht te hebben voor culturele diversiteit. Al dergelijke zaken kunnen wat hem betreft helpen. Hij vraagt de wethouder welke van die maatregelen echt werken en welke nieuwe dingen te doen zijn.

Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de barometer Culturele Diversiteit uitgevoerd is. Dat betekent dat het bestuur voor het eerst een cijfermatig beeld heeft van de stand van zaken hierin als het de eigen organisatie betreft. De VVD was terughoudend met de uitvoering van een dergelijke meting. De VVD denkt dat die diversiteit niet alleen in cijfers is uit te drukken dan wel uitgedrukt moet worden. Zij vindt het op zich goed te weten hoe het er voorstaat.
Uit het onderzoeksrapport blijkt dat van alle werknemers van de gemeente Utrecht 9% een westerse migratieachtrergrond heeft en 14% een niet-westerse migratieachtergrond. Kijkend naar de vertegenwoordiging van deze groepen in de werkzame beroepsbevolking over geheel Utrecht, heeft van de inwoners van Utrecht 12% een westerse migratie achtergrond en 19% een niet-westerse. Zij concludeert daaruit dat er verschil zit tussen de eigen organisatie en de gemiddelde werkzame inwoner van Utrecht. Dit zijn wat de VVD betreft geen extreme cijfers, maar zo concludeert zij, is er nog wel werk aan de winkel. Ook de VVD vindt dat de gemeentelijke organisatie zoveel mogelijk een afspiegeling van de inwoners van de gemeente Utrecht zou moeten zijn.
Wat haar fractie nog meer opvalt, is dat er tussen de verschillende organisatie-onderdelen van de gemeente grote verschillen zichtbaar zijn. Dat verdient wat de VVD betreft extra aandacht. Hetzelfde geldt voor de salarisschalen, zowel voor de laagste als voor de hogere. Ook dat is voor haar fractie een aandachtspunt. Haar fractie begrijpt dat het tijd kost en heeft er vertrouwen in dat de huidige agenda Diversiteit en Inclusie daaraan kan bijdragen. De VVD vindt het nu nog te vroeg om iets te zeggen over de effecten van de huidige agenda. Haar fractie is zeker benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen deze uitkomsten en hoe zij de uitkomsten van het onderzoek duidt.
De heer Sungur (DENK) is benieuwd wanneer het voor de VVD echt het moment is om te zeggen dat ingegrepen moeten worden.
Mevrouw Meerding (VVD) vindt dat dat moment komt wanneer te zien is dat de ontwikkeling achteruitgaat. Zij ziet over de hele linie cijfers die het kritische commentaar wekken en dat er een plan ligt om ze te verbeteren - dat op zich vindt de VVD een goed uitgangspunt. Wanneer te zien zal zijn dat er geen vooruitgang is of dat het zelfs terugloopt, is er wat de VVD betreft na te denken over andere plannen die vérgaander zijn of dat de agenda opnieuw moet worden vormgegeven.
De heer Sungur (DENK) ziet niet veel positiefs in de 3% van de hogere schalen. Hij vraagt of dit geen signaal is voor de VVD om stappen te zetten.
Mevrouw Meerding (VVD) licht toe dat bij de hogere schalen voor de VVD nog iets anders meespeelt. Haar fractie heeft er wel vertrouwen in dat mensen de mogelijkheid krijgen door te groeien bij de gemeente wanneer ze meer instromen. Daar ziet

de VVD winst. De VVD accepteert dat dat tijd kost. Haar fractie wil nu nagaan hoe dit zich ontwikkelt.
Heel veel jonge mensen met een niet-westerse achtergrond worden momenteel aangenomen bij de gemeente. Zij hoopt dat die uiteindelijk gaan doorstromen naar hogere schalen in leidinggevende functies. Zij zal dat in de gaten gaan houden.
De heer Sungur (DENK) merkt op dat vanaf 2016 de instroom van mensen met een niet-westerse achtergrond niet is toegenomen. Dat schommelt rond de 14%. Die instroomcijfers veranderen in zijn beleving niet. Hij vraagt hoe de VVD dit ziet.
Mevrouw Meerding (VVD) hoopt dat in de komende jaren de instroomcijfer wel gaan toenemen. Zij bevestigt dat die cijfers nu schommelen. Juist als het gaat om de hogere salarisschalen denkt zij dat er meer factoren meespelen: dat mensen de mogelijkheid krijgen op te klimmen binnen de organisatie, en dat mensen een bepaalde opleiding hebben genoten. Door heel Nederland is te zien dat mensen met een migratie-achtergrond steeds hoger opgeleid worden. Dat soort zaken zijn belangrijk om ook in een hogere salarisschaal terecht te komen. Zij hoopt en gaat er ook vanuit dat die ontwikkeling zich doorvertaalt in de eigen gemeente. Wanneer dat niet het geval zal zijn, moet actie worden ondernomen. Zij vervolgt haar inbreng.
Tot slot wil ze nog één ding meegeven. De barometer culturele diversiteit is speciaal gemaakt om culturele diversiteit in beeld te brengen. Diversiteit is veel breder dan alleen de achtergrond. Diversiteit komt ook terug in geslacht, in leeftijd, geaardheid, persoonlijkheid. Zij pleit ervoor dat het bestuur zich niet blind staart op de cijfers. Zij vraagt de wethouder hoe zij dit ziet. Hoe worden die andere vormen van diversiteit in de organisatie geborgd?

De heer Nagtegaal (PVV) heeft een positieve boodschap. Hij deelt mee dat zijn bijdrage gehoord cynisch. Hij heeft een kaartje waarop de verschillende groepen in de gemeente Utrecht staan: 77% Nederlands, 14% niet-wester en 9 % westerse migratie. Over heel Nederland staan ongeveer dezelfde cijfers.
Hij complimenteert en feliciteert de wethouder met de perfecte afspiegeling van de Nederlandse samenleving in het personeelsbestand. Hij biedt de wethouder een bloemetje aan. Hij adviseert de wethouder te stoppen met haar portefeuille.
De heer Sungur (DENK) doet het een groot genoegen dat de PVV kennelijk een aanjager is van diversiteit. Hij beschouwt dat als een vooruitgang voor de heer Nagtegaal en zijn fractie.
De heer Nagtegaal (PVV) brengt zijn inleiding van zijn bijdrage onder de aandacht. Het is aan de heer Sungur hoe zijn bijdrage te interpreteren.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) heeft begrepen dat de barometer nog niet de gewenste cijfers laat zien. De wethouder heeft in haar brief nog geen verdere acties of consequenties verbonden omdat over een aantal maanden de voortgangsrapportage zal verschijnen. Zij vraagt de wethouder desalniettemin of nu al enige actie te verbinden is aan de barometer.
Daarnaast kon zij lezen dat het moeilijk is om diversiteit te waarborgen vanaf schaal 10. Zij vraagt of er concrete elementen inzitten die worden uitgevoerd zodat niet gewacht hoeft te worden tot de voortgangsrapportage. Wat doet de wethouder om de diversiteit wel te waarborgen?

De voorzitter constateert dat alle fracties hun inbreng hebben geleverd. Hij verneemt desgevraagd van de wethouder dat zij direct met antwoorden zal beginnen.

De beantwoording
Wethouder Voortman zet in de richting van de heer Nagtegaal uiteen dat het personeelsbestand nog geen afspiegeling is van de samenstelling van de stad. Zij is nog niet van plan om te stoppen met deze portefeuille. Wanneer het afscheidsbloemen zijn, stelt zij voor ze te overhandigen aan een ander. Wanneer de bloemen bedoeld zijn als aanmoediging om door te gaan, zal zij haar adres doorsturen zodat ze bezorgd kunnen worden op haar thuisadres.
De heer Nagtegaal (PVV) licht toe de bloemen te overhandigen als felicitatie voor het werk van de wethouder op dit vlak. Hij zal afspraken maken met het secretariaat van de wethouder.
Wethouder Voortman verwacht dat het dan helemaal goed gaat komen. Zij kiest ervoor de bloemen te zien als een aansporing om door te gaan.
Richting mevrouw Van Mil van Student & Starter informeert zij de commissie dat medewerkers in het licht van de optout geïnformeerd zijn via intranet over de barometer. Een e-mail adres met vragen daarover is duidelijk gecommuniceerd. Er zijn bij het college geen verzoeken voor optout ontvangen. Op die manier is het gedaan. Verschillende mensen vroegen duiding van het college. Toen het college de resultaten ontving van de monitor waren er twee smaken: ofwel dit meteen door te sturen naar de raad zonder paraat te hebben wat allemaal te doen, ofwel eerst te gaan kijken naar aanvullende acties en het onderzoek door te sturen naar de raad samen met die aanvullende acties. Zij heeft gekozen voor de eerste route. Het voordeel van die route is dat ze mee kan nemen wat de raad ervan vindt. Zij vertrouwde erop dat de commissie de monitor zou agenderen en daarbij suggesties zou meegeven. Om die reden zijn er nog geen aanvullende acties toegevoegd.
Zij zal eerst ingaan op de cijfermatige kant van de zaak; hoe zij die ziet. Daarna zal zij ingaan op wat de gemeente allemaal al doet en wat zij zich voorneemt te gaan doen. Daarover ging het grootste deel van de vragen.
Kijkend naar de resultaten is te zien dat in de totale organisatie 14% van de medewerkers een niet-westerse migratie-achtergrond hebben. In de stad wanneer het gaat om de werkelijke beroepsbevolking, is dat 19%. Zij refereert aan de inbreng van de heer Sungur. Daar zitten mensen bij die behoren tot de beroepsbevolking maar die niet werkend zijn. Ook die mensen zou zij graag een kans willen geven voor zover zij kunnen werken. Anders zou zijn wanneer gestreefd werd naar het percentage van 30%. Dat is het percentage van de totale bevolking van de stad. Daarbij zitten ook kinderen of mensen die gepensioneerd zijn.
Zij vond zelf het verschil tussen de organisatie-onderdelen het meest interessant. VTH en Werk & Inkomen hebben hoge percentages. Bij Werk & Inkomen 30%. Zij is daarmee blij. Dat betekent dat mensen die te maken hebben met de dienstverlening van Werk & Inkomen een goede afspiegeling meemaken. Aan de andere kant zijn lage percentages te zien bij Ruimte of bij een gedeelte van de bedrijfsvoering. Zij vond dat interessant om te zien. Dat zou kunnen betekenen dat op bepaalde organisatie-onderdelen meer inzet moet komen dan op andere. Het tweede deel betreft de hogere schalen met een lagere culturele diversiteit. In grote lijnen is te zien dat er werk aan de winkel is.
De heer Sungur (DENK) vraagt of de wethouder hem kan vertellen waar het verschil vandaan komt. Heeft de wethouder daarbij een bepaald beeld?
Wethouder Voortman antwoordt dat zij zich kan voorstellen dat het te maken heeft met het aantal mensen met een relevante opleiding voor uitvoering. Kijkend naar

Ruimte (een ontwikkelorganisatie) ziet zij in dat dat vooral beleidsfuncties zijn en dat daarin de verklaring zit.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt dit wel iets om verder te gaan uitzoeken. Met die kennis is het mogelijk de inspanningen te richten.
Wethouder Voortman bevestigt dat zij dit interessant vindt. Zij begrijpt dat harder gewerkt moet worden bij bepaalde organisatie-onderdelen.
Zij was gebleven bij de vergelijkbaarheid. Het zit eerst bij de beroepsniveaus. Het college heeft per schaal gekeken. Het beroepsniveau 4 is het hoogste niveau. Daarin een vergelijking makend qua functies is dat globaal vergelijkbaar met functies van schaal 9. Beroepsniveau 4 is alles van schaal 9 en hoger. Dat is grofmazig. In de middelhoge schalen is schaal 9 17%. Dan zit de gemeente daar hoger dan de 13% van de stad. Maar de hoogste schalen geven 3% te zien en dat is weer een stuk lager. De vergelijking met hoe dit in de stad zit, is daarbij niet goed te maken. Niet is te zien hoeveel procent van de werkzame beroepsbevolking met een niet-westerse achtergrond in functies zitten die vergelijkbaar zijn met de gemeentelijke hoogste schalen. Dat maakt de cijfers moeilijk vergelijkbaar.
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) vindt de vergelijking nogal rationeel. Wat wil de wethouder zeggen tegen mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond? Zij mist een oordeel over de 3% in de hogere schalen. Die ambitie kan voor een wethouder in een G4 stad niet de bedoeling zijn.
Wethouder Voortman vraagt de kans haar punt af te maken. Zij bevestigt dat die 3% te laag is. Dat is de reden waarom zij aangaf dat hier werk aan de winkel is en dat hierop ook aanvullende acties vereist zijn. Daar vinden mevrouw Raaijmakers en zij elkaar. Zij heeft het probleem van de vergelijkbaarheid willen aangeven. Daarbij dient ermee rekening gehouden te worden dat er sprake is van arbeidsmarktdiscriminatie. Dat is een van de onderwerpen waarvan het college een groot punt maakt in de Anti DiscriminatieAgenda: hoe dat te bestrijden, zowel als werkgever maar ook als overheid. Zij vervolgt haar beantwoording met de andere onderwerpen die aan de orde zijn gesteld.
Kijkend naar het actieplan Diversiteit en Inclusie is te zien dat aan verschillende pijlers wordt gewerkt aan een diverser medewerkersbestand. Daarbij zet het college in op positieve energie op dit onderwerp. De barometer culturele diversiteit wil het college gebruiken om met directies en de IRM-mers het gesprek aan te gaan over hoe meer diversiteit te verkijgen in de hogere schalen. Zij zal daarover terugkomen bij de commissie in Q3. Zij noemt in dit verband de voortgangsrapportage.
Over de acties die het college momenteel al uitvoert als het gaat om het diverser maken van de organisatie, zet de wethouder uiteen dat het college bij specifieke functies in de ambtelijke top wervingsbureaus gebruikt. Bij de aanbesteding van deze bureaus wordt de ervaring bij de diverse doelgroepen als belangrijkst selectiecriterium meegewogen. De fractie van DENK deed die suggestie. De wethouder benadrukt dat het college dit al doet en dat het college dit zal blijven doen.
Het college heeft ook verschillende dialoogsessies georganiseerd over onbewuste vooroordelen en hoe die van invloed kunnen zijn in een dergelijke selectieprocedure. Bovendien houdt het college zijn selectieprocedure tegen het licht. Het college doet mee met een pilot over nudging bij het ministerie van Sociale Zaken, in samenwerking met TNO. Daarbij gaat het er ook om, onbewuste vooroordelen uit de selectieprocedure te halen door alle sollicitanten per vacature dezelfde vraag te stellen in dezelfde structuur.

Verschillende fracties vroegen naar het principe van een voorkeursbehandeling bij gelijke geschiktheid. De wethouder zet uiteen dat dat in de praktijk moeilijk te hanteren is. Dat komt vooral omdat het beoordelen van gelijke geschiktheid heel moeilijk is. Wanneer is sprake van gelijke geschiktheid? Zij las in een onderzoek van Movisie, gepubliceerd in TROUW dat het dan belangrijk is iets te doen aan onbewuste patronen.
De heer Sungur (DENK) adviseert de wethouder haar collega te raadplegen in Amsterdam. Ook bij de gemeente wordt gewerkt met een score, waarbij te concluderen is dat twee kandidaten even geschikt zijn wanneer ze op hetzelfde puntenaantal uitkomen. Hij is ook bekend met procedures aan de hand van een langer sollicitatie traject waarbij de kandidaat langs een psycholoog gaat waarbij ook daarna twee of meer mensen geschikt worden bevonden voor één functie. Ook dat vindt plaats bij de gemeente Utrecht. Die gelijke geschiktheid is niet ondenkbaar.
Wethouder Voortman antwoordt zojuist al te hebben aangegeven dat alle sollicitanten per vacature dezelfde vragen krijgen in dezelfde structuur zodat echt een objectief beeld ontstaat en dat onbewuste patronen daardoor geen ruimte krijgen. Wanneer alles objectief bekeken wordt en tot precies dezelfde score gekomen wordt, zou zij zich kunnen voorstellen de kandidaat te kiezen met een niet-westerse migratieachtergrond.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) merkt op dat in Amsterdam vorig jaar dit plan is ingezet. Nu het bestuur feitengedreven bezig is, vraagt haar fractie zich af of de wethouder inzicht heeft in hoe dat in Amsterdam een jaar verder is verlopen. Heeft het instrument effect gehad?
Wethouder Voortman dankt mevrouw Deldjou Fard voor deze tip en zal daarover contact opnemen met haar collega in Amsterdam om van haar de resultaten te vernemen. Dan is dat ook mee te nemen.
Mevrouw Meerding (VVD) merkt op dat de wethouder zojuist zei dat bij gelijke geschiktheid voorrang te geven is aan mensen met een niet-westerse migratie achtergrond. Die zijn ook nog ondervertegenwoordigd in de gemeentelijke organisatie.
Wethouder Voortman merkt dat haar focus meer ligt op mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond. Niet alleen moet gekeken worden naar dit aspect van diversiteit maar ook naar andere aspecten, zoals leeftijd, LHBTI. Het is de bedoeling om in alle opzichten de afspiegeling te zijn van de stad.
De voorzitter attendeert de wethouder en de commissie op de resterende tijd voor de behandeling van dit agendapunt. Hij vraagt de commissie kort te zijn in interrupties.
De heer Sungur (DENK) vraagt de toezegging van zojuist concreet te maken. Bovendien wil hij graag weten hoe Amsterdam dit doet bij gelijke geschiktheid.
Wethouder Voortman licht toe dat zij heeft toegezegd dat zij zich zal informeren in Amsterdam over de voortgang en over de resultaten. Zij zal de resultaten eerst afwachten van het pilot nudging. Zij verwacht de resultaten in Q3 te hebben. Zij zal dat meenemen in de voortgangsrapportage.
De heer Sungur (DENK) vindt dit heel urgent en vindt Q3 dan wel erg ver weg. Hij denkt dit voor de zomer nog te kunnen regelen.
De voorzitter merkt op dat het derde kwartaal over anderhalve maand begint.
Wethouder Voortman bevestigt dat Q3 al op korte termijn begint. Zij vindt het logischer in één informatiedrager alle zaken richting de raad te sturen. Zij houdt vast aan Q3. Zij zal haar best doen dit zo spoedig mogelijk in Q3 af te handelen.

Mevrouw Raaijmakers (PvdA) had ook een update gevraagd van het actieplan op dit punt. Zij vraagt of dat ook mee komt in de toegezegde brief.
Zij ziet steeds in commissiedebatten dat er concrete suggesties gedaan worden, en dat die dan worden meegenomen, of dat het college er naar gaat kijken. Het bestuur voert hier het debat om na te gaan wat het bestuur wil en om concrete doelen vast te stellen. Zij wil dan niet steeds een half jaar verschuiven. Zij brengt in herinnering dat afgelopen zomer al gesproken is over het voorkeursbeleid in de commissie en in de raad.
Wethouder Voortman licht toe een vraag te hebben gekregen vanuit de raad om contact op te nemen met de gemeente Amsterdam. Dat zegt zij toe. Dan zou het vreemd zijn wanneer zij zou zeggen het te gaan doen, terwijl ze nog geen contact heeft gehad met de gemeente Amsterdam.
De voorzitter staat niet toe dat hierover het debat opnieuw gevoerd wordt.
Wethouder Voortman zal in de voortgangsbrief in Q3 de opvolging meenemen en de aanvullende acties aangeven. In die zin kan zij tegemoet komen aan de vraag van mevrouw Raaijmakers in Q3 aanvullende acties te presenteren naar aanleiding van de barometer Culturele Diversiteit. Ze noemt in dit verband culturele diversiteit bij strategische personeelsplanningen, meer inzet van gespecialiseerde complexe wervings- en selectiebureaus. Ze neemt zich voor terug te komen bij de commissie over tal van andere suggesties die gedaan zijn.
De heer Sungur deed de suggestie personeel in cijfers online te zetten. De wethouder vindt dat een goede suggestie. Zij verwacht dat dat geen probleem is. Zij zal nog moeten checken of dit privacy technisch goed mogelijk is.
De heer Sungur vroeg ook naar deelnemingen. Het college deelt graag zijn kennis en ervaringen over effectief diversiteitsbeleid. Het college doet dat nu al actief naar andere gemeenten. In de stad en bij deelneming deelt het college zijn kennis via de Anti DiscriminatieAgenda en alle gerelateerde activiteiten. Het college doet dit ook al in de cultuursector.
De heer Sungur vroeg ook naar de oprichting van een personeelsnetwerk voor mensen met een niet-westerse migratie achtergrond. De wethouder stelt als voorwaarde dat daaraan behoefte moet zijn vanuit de medewerkers; dan ondersteunt het college dat graag. Dat gebeurt al bij bijvoorbeeld U-pride (LHBTI-ambtenaren) of met Jongeambtenaren Utrecht. (JAU) Dit moet vanuit de mensen zelf komen.
De fractie van GroenLinks vroeg naar een medewerkersonderzoek en hoe het zit met die vraag. Dat medewerkers-onderzoek is vooral scherper gemaakt ten opzichte van de raadsbrief in overleg met het onderzoeksbureau van het medewerkersonderzoek.
Mevrouw Deldjou Fard vroeg ook aandacht voor de 35plus groep van mensen met een niet-westerse migratie-achtergrond. De wethouder antwoordt bevestigend. Zij noemt onder andere het mentorprogramma voor medewerkers met een niet-westerse achtergrond om door te stromen naar hogere schalen.
Mevrouw Deldjou Fard vroeg ook naar vertegenwoordiging van vrouwen met een niet-westerse achtergrond. Het college heeft daarin nu geen inzicht. Zij vindt het goed daarvoor aandacht te hebben. Ook dit zal een punt van aandacht zijn bij strategische personeelsplanningen.
Mevrouw Deldjou Fard sprak ook over cijfermatige onderbouwing in de context van het streven van het bestuur in dit verband. De wethouder wil daar zorgvuldig naar kijken in overleg met haar directie. Zij komt hierover terug in haar brief in het derde kwartaal. Zij wil er welwillend naar kijken: het gaat om streefcijfers waarmee het college iets kan.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vraagt of dit een toezegging is en komt de wethouder dan in het derde kwartaal hierover terug bij de commissie, of komt dan pas…
Wethouder Voortman licht toe dat de toezegging is dat zij er zeer welwillend naar kijkt. Zij voelt behoefte aan grip hierop. Zij wil dit goed afstemmen met de organisatie. De heer Saiah vroeg inzicht in uitstroom van medewerkers met een migratieachtergrond. Op dit moment heeft het college daarin geen inzicht omdat het college geen inzicht heeft in de culturele achtergrond van medewerkers. In het actieplan Diversiteit en Inclusie is het behoud van medewerkers een belangrijke pijler. Het is goed om te kijken naar de acties die daarin staan, wat in gang gezet is en de resultaten daarvan. Mevrouw Meerding sprak over een jongerendoelgroep in verband met de doorstroming. De wethouder bevestigt dat die belangrijk is. Het is goed om in de personeelsplanning te kijken naar de samenstelling per organisatieonderdeel. Ook hier noemt de wethouder het mentortraject.
De heer Van Steeg vroeg naar de acties die nu al of niet werken. Het college volgt hierbij de ontwikkelingen in de literatuur en in onderzoek en trekt daarin samen op met andere organisaties, bijvoorbeeld met Movisie en Diversiteit in Bedrijf. Diversiteitsbeleid is ook echt een kwestie van lange adem. Het gaat altijd om een combinatie van verschillende acties. De barometer ziet de wethouder als een nulmeting om kwantitatief inzicht te krijgen in de culturele diversiteit. In de afgelopen jaren is intern onderzoek gedaan.

Gemiste vragen
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) merkt op dat de wethouder aangeeft aan de slag te gaan met de doelstelling meer vrouwen aan te trekken met een migratieachtergrond. Zij vraagt of de wethouder bereid is de raad te informeren over de cijfers.

Mevrouw Meerding (VVD) had een vraag gesteld over een breder begrip van diversiteit. De wethouder zei het daarmee eens te zijn en dat daar ook naar gekeken wordt. Zij is benieuwd te vernemen hoe er naar gekeken wordt. Hoe worden de andere vormen concreet in het beleid meegenomen?

De beantwoording
Wethouder Voortman houdt geen cijfers bij van vrouwen met een migratieachtergrond. Een migratieachtergrond kan niet geregistreerd worden. Het college kan wel concrete aandacht hieraan schenken.
Het bredere begrip van diversiteit; de wethouder stelt in het eerste kwartaal van 2021 een update van het actieplan Diversiteit en Inclusie in het vooruitzicht met nieuwe aanvullende acties en met welke zaken gestopt moet worden. In de raad is daarvoor expliciet aandacht. De wethouder deelt die aandacht ten zeerste voor mensen met een culturele achtergrond. Dat is de reden om het deel daarover nu al naar voren te halen. Dat zal besproken worden in het derde kwartaal van 2021.

Interrupties
Mevrouw Raaijmakers (PvdA) merkt op dat bij de start van het programma gesproken is over de wens het smart te hebben. Destijds is gezegd dat daarvoor de cijfers nodig waren. Nu liggen die cijfers voor. Dan snapt zij niet dat er opnieuw een discussie gevoerd moet worden over wel of geen streefcijfers.

Zij noemt twee voorbeelden uit het actieplan om specifiek culturele diversiteit aan de top te bevorderen; dat waren diverse selectiecommissies en een mentorprogramma. Zij heeft begrepen uit de laatste updatebrief dat dit nog steeds niet goed van de grond komt. Zij mist hierin de urgentie. Zij voelde die urgentie vandaag ook niet.
Wethouder Voortman betreurt het dat mevrouw Raaijmakers dit meent te horen. Zij bevestigt bezig te zijn met het mentorprogramma. Coronatijd maakt het ook moeilijker. Hieraan werkt het college heel hard. Het college blijft dat ook doen.
Als het gaat om mensen met een beperking heeft het stadsbestuur te maken met een andere situatie; daar heeft het stadsbestuur te maken met een banenafspraak, met een doelgroepenregister, dat het wettelijk anders in elkaar zit dan als het gaat om mensen met een migratie-achtergrond. De gemeentelijke organisatie heeft daarmee wel te maken. Zij zou niet willen doen alsof het één belangrijker is dan het ander.

De heer Sungur (DENK) sluit zich van harte aan bij de woorden van mevrouw Raaijmakers. Het moet zijns inziens niet moeilijk zijn te werken met streefcijfers met de ambitie van de gemeente.
De wethouder gaf aan dat de behoefte aan een personeelsnetwerk er eerst moet zijn. Zijns inziens is het mogelijk die behoefte aan te wakkeren. Dat is ook wat hij bedoelde in zijn bijdrage: het moet gedragen worden door anderen. De gemeente kan wel de behoefte inventariseren. Hij vraagt of de wethouder dat wil toezeggen.

Zijn tweede punt gaat over deelnemingen. De wethouder zei daarover kennis te gaan delen. Hij wil juist dat het college zijn invloed in formele zin gebruikt om het beleid bij deelnemers te beïnvloeden om diversiteit daar te bevorderen. Hij vraagt of de wethouder dat wil toezeggen.
Wethouder Voortman denkt dat het bestuur beter eerst kan stimuleren door te laten zien wat het college zelf doet dan voor te schrijven, zeker wanneer het college van mening is zelf ook nog stappen te zetten te hebben. Wanneer het idee zou bestaan klaar te zijn, vindt de wethouder dat het anders zou zijn. De wethouder vindt niet dat het bestuur klaar is. De wethouder vindt dat het stadsbestuur zelf ook meer moet doen. In deze fase vindt zij het logischer om te delen wat het college doet.
De wethouder zoekt naar wat de heer Sungur op het oog heeft met het Personeelsnetwerk; wil de heer Sungur dat het college dit gaat aanwakkeren? De wethouder denkt dat haar medewerkers mondig genoeg zijn om aan te geven dat ze dit willen. Wanneer medewerkers dit willen, zal het college daarbij helpen en ze daarin steunen.

De voorzitter dankt de wethouder voor haar beantwoording. Hij concludeert dat hiermee het debat is af te ronden en recapituleert de gedane toezegging:

Toezegging
De wethouder zal
- contact opnemen met de gemeente Amsterdam en komt hierop terug in de voortgangsrapportage diversiteit en inclusie in Q3. Ook rapporteert de wethouder hierin welke aanvullende acties n.a.v de barometer worden gedaan en wat er mogelijk is mbt streefcijfers.

De voorzitter besluit het debat hiermee en schorst de vergadering voor een paar minuten.

6. Noodsteun voor de culturele sector

Beleidsveld: Cultuur - wethouder Klein
Geagendeerd door E. Bijsterbosch (D66), H. Assen (PvdA), M. Deldjou Fard (GroenLinks)
De fracties van D66, PvdA en GL willen graag met andere fracties en de wethouder in gesprek over de noodsteunmaatregelen voor de culturele sector enerzijds en perspectief voor de sector anderzijds.

- Niet alle culturele instellingen die noodsteun hebben ontvangen gaan op dezelfde manier met annuleringen en uitbetalingen om ten opzichte van kunstenaars en artiesten. Zo komt niet overal de noodsteun terecht waar het voor bedoeld is: voor makers en activiteiten. De fracties zouden graag zien dat de wethouder bij volgende ronde(s) noodsteun het aspect van fair practice steviger verankert.
- De fracties van D66, PvdA en GL willen dat culturele ondernemers die bijdragen aan verschillende ambities van de gemeente Utrecht (zoals: het werkplan huisvesting creatieve sector, UNESCO City of Literature of 'kracht van de nacht') ook in aanmerking komen voor steun, ook al zijn zij ongesubsidieerd.
- Scholen mochten een extra aanvraag indienen voor cultuureducatie voor 2021, van het bedrag dat zij in 2020 niet konden besteden. De fracties willen weten wat de wethouder bereid is om te doen om ervoor te zorgen dat scholen dit geld in 2021 wél aan cultuur kunnen besteden, zeker aangezien het voortgezet onderwijs de aankomende tijd ook gebruik gaat maken van ruimtes van onder andere culturele instellingen. De fractie van D66 ziet dit als een kans voor een extra impuls aan cultuuronderwijs.
- In de overgenomen M431/2020 werd onder andere opgeroepen tot het faciliteren van evenementen en festivals met sneltesten, de fracties willen duidelijkheid van het college over hoe het college dit concreet wil invullen.

6.1 M209/2020 Geen stad zonder kunst, geen culturele top zonder keten
6.2 M431/2020 Perspectief en experimenteerruimte voort cultuur en festivals
6.3 SV36/2021 Noodsteun voor cultuur met winstoogmerk
6.4 Raadsbrief tijdelijk extra ruimte voor scholen
6.5 Raadsbrief rapport nulmeting Fair practice code cultuurnota
6.6 Raadsbrief en update gevolgen en aanpak coronavirus in Utrecht
6.7 VNG Gids gemeentelijke coronasteun
6.8 MV1 vragenuur 11 maart 2021 over zonder coronasteun geen broedplaats voor de makers

***De voorzitter**, mevrouw Kleinrensink, licht dit bespreekpunt toe en haalt daarbij de annotatie bij de agenda aan (zie boven). De bespreking vindt plaats in één termijn.*

De commissie

Mevrouw Bijsterbosch (D66) haalt de aankondiging van de wethouder aan van een megapakket voor cultuur. Haar fractie is daarover enthousiast. Zij vindt het fijn te zien dat er geen nauwe definitie is gemaakt voor cultuur en dat de cultuur niet beperkt is tot de gesubsidieerde cultuur.
Zij stelt dat steun voor makers niet moet leiden tot onbetaalde arbeid. De pandemie duurt nu ruim een jaar. Verschillende fondsen tuigden potjes op voor makers. Zij vindt dat zeer te waarderen. Tegelijkertijd hoort zij om zich heen dat deze potjes zwaar overvraagd worden met daarbij uitgebreide aanvragen. Zij vindt het zuur wanneer dan aanvragers een afwijzing krijgen zonder onderbouwing. Haar oproep zou zijn de aanvraag voor de steunpotjes in Utrecht simpel en laagdrempelig te maken. Ze wil graag weten hoe de wethouder dat ziet en welke mogelijkheden zij ziet. Zij krijgt graag een reactie.
Zij adviseert het college een extra zetje te geven aan cultuureducatie. Vorig jaar vroeg haar fractie daarvoor ook aandacht. Het lijkt haar dat het ook in 2021 een uitdaging is om het geld daadwerkelijk uit te geven. Wat is de wethouder bereid te doen om de scholen te enthousiasmeren, te helpen en te ontzorgen zodat scholen dit jaar wel een mooi cultureel programma kunnen neerzetten? Hoe ziet het college zijn eigen rol daarin ten opzichte van cultuur en school?

Zij noemt de locaties die deze maand een paar dagen opengaan als coronatestkroeg in combinatie met sneltesten: het Spoorwegmuseum, Tivoli-Vredenburg, de Helling, de Stadsschouwburg Utrecht, podium Hoge Woerd en Ekko. Zij spreekt de hoop uit dat dat het einde van de routekaart een stapje dichterbij brengt. Zij vraagt zich af hoe handig het is dat de dichtstbijzijnde teststraat voor deze proef in Maarssen ligt. Ziet de wethouder mogelijkheden dit ook in Utrecht te regelen?

Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat in alle gevallen fair practice de basis moet zijn. Gebleken is dat het soms niet loont om te wachten op Den Haag. Zij pleit ervoor te handelen om tot een standaard eerlijke beloning te komen in de culturele sector. Dit staat onder druk, en wellicht nog meer vanwege corona. Hoe maakt de wethouder daarvan werk gedurende nu meer dan een jaar?
Zij vraagt hoe de wethouder de groep die afhankelijk is van steun, tegemoet komt. Het gaat wat haar betreft om het doel: de sector en de mensen daarbinnen op de been te houden.
Met betrekking tot cultuureducatie heeft de PvdA alle begrip voor scholen waar het in het afgelopen jaar minder goed lukte cultuuronderwijs aan te bieden. Het spreekt voor zich: naar musea gaan, fysiek muziekonderwijs. Vaak ging dat niet door. Kinderen zijn daarvan de dupe, zeker de kinderen die afhankelijk zijn van school om met cultuur in aanraking te komen. Zij refereert aan en sluit zich aan bij de inbreng van mevrouw Bijsterbosch als het gaat om het budget. Zij wil heel graag dat de wethouder kan toezeggen dat zij de scholen hierin tegemoet komt.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) noemt de coronacrisis een mokerslag voor de culturele sector. De culturele sector is een van de hardst geraakte sectoren met een infrastructuur die veelal tot op het bot is geraakt. De inkomsten van de makers en freelancers zijn flink ingekrompen. De landelijke noodsteun was niet altijd toereikend en bleek vooral terecht te komen bij de grotere instellingen. Zij vindt het mooi nieuws dat Utrecht zich juist inzet om niet alleen de grote instellingen te steunen maar ook de kleinere spelers en makers. De gemeente Utrecht zet niet alleen in op herstel maar ook op innovatie.
Zij complimenteert het college met het gehoor geven aan vragen en moties opgesteld door verschillende partijen. Zij refereert aan de schriftelijke vragen van GroenLinks ingediend samen met de partijen in deze raad die leidden tot aangepaste voorwaarden bij projectsubsidie. Zij leest met plezier dat dit opnieuw een spin-off krijgt. Zij ziet wel een knelpunt: onafhankelijke makers en kleinere spelers hebben in tegenstelling tot grotere instellingen geen marketingmogelijkheden. Haar fractie ziet nu te vaak dat mooie waardevolle culturele projecten in de buurten ongezien blijven. In de motie Geen stad zonder Kunst, geen Culturele top zonder Keten wordt gevraagd bij Utrecht Marketing onder de aandacht te brengen dat ongesubsidieerde podia meer promotie kunnen gebruiken in coronatijd. Zij vraagt de onafhankelijke makers daarbij niet te vergeten. Er is ook publiek nodig. Bewoners betrekken, gaat niet vanzelf en vooral niet in deze tijden.
Zij leest in de stukken dat er een grootschalige regionale marketingcampagne gaat lopen via Utrecht Marketing. Het lijkt haar goed om daarbij ook de makers en kleinere spelers goed te betrekken. Zij krijgt daarop graag een toezegging.
Ten tweede verneemt zij graag hoe de wethouder denkt dit knelpunt te tackelen: hoe kunnen de projecten van onafhankelijke makers in buurten de nodige exposure

krijgen zodat bewoners weten wat er in hun eigen buurt speelt. Zij krijgt graag de reactie van de wethouder.
Wat betreft steun aan makers vindt zij goed om te horen dat de gemeente opdrachten gaat uitgeven aan Utrechtse kunstenaars en initiatieven, daarbij worden muurschilderingen genoemd. GroenLinks is daarvan een groot voorstander. GroenLinks vraagt wel een goede representatie te bewaken in de keuze van de makers. Ervoor te zorgen dat vrouwelijke kunstenaars en mensen met een biculturele achtergrond niet achterblijven en ook opdrachten krijgen. Op welke wijze wil de wethouder daaraan gehoor geven?
Voor wat betreft een eerlijke beloning van werkenden in de culturele sector, sluit zij zich van harte aan bij de desbetreffende inbreng van de PvdA.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt of de fractie van GroenLinks daadwerkelijk signalen heeft dat vrouwelijke kunstenaars zwaarder getroffen zijn door de coronacrisis dan mannelijke kunstenaars als het gaat om de opdrachten.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) heeft dit in zijn algemeenheid gesteld. Het gaat haar niet specifiek over de coronatijd. Het gaat erom dat er op dit moment te weinig balans is. Het is wel van belang dat de groepen in het midden vertegenwoordigd zijn aan de top van deze sector. Zij pleit ervoor die groep een zetje te geven. Zij vervolgt haar inbreng.
Zij kent de wethouder als een geweldige vrouwelijke leider. Zij doet de goede dingen voor de stad Utrecht. Vandaag heeft zij toch ook klachten. Het gaat om mondelinge vragen van GroenLinks van 11 maart: Zonder Broedplaatsen geen Werkplek voor de Makers. De Nijverheid trok recentelijk aan de bel. Dat bracht een grotere vraag naar boven: hoe gaat het in deze crisis met de broedplaatsen? GroenLinks wilde graag dat het college mogelijkheden zou benutten om broedplaatsen die in nood verkeren de helpende hand te bieden. Meer partijen deden mee aan deze tafel. Zij vraagt of het college op de hoogte is van de situatie waarin De Nijverheid momenteel verkeert. Kan de gemeente voor De Nijverheid in de bres springen? Zij vond de beantwoording vaag. Zij hoorde vooral dat die organisatie geen hulp nodig zou hebben. Dat verbaasde haar fractie omdat zij zelf op bezoek was geweest. Haar fractie heeft gehoord dat er echt nood aan de man is. De Nijverheid heeft op 19 maart bevestigd steun nodig te hebben en ook steun te hebben gekregen. Zij vindt het fantastisch dat deze broedplaats steun krijgt. Als het gaat om het proces begrijpt zij niet wanneer de raad op 11 maart “nee” hoort, waarom op 19 maart iets anders wordt besloten en gehoor wordt gegeven aan de vragen die de commissie stelde. Zij vindt het vreemd dat hierover geen brief naar de raad is gestuurd. Ze krijgt graag de reflectie van de wethouder.

De niet-agenderende fracties
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) merkt op dat een deel van haar vragen is vervallen vanwege de brief van het college over het herstel.
Zij sluit zich aan bij de oproep voor noodsteun.
In het afgelopen jaar is onderzoek uitgevoerd naar de sociaal culturele waarde van de clubcultuur. Het belang is voor haar duidelijk en toch wordt dit maar even genoemd. Zij vraagt wat culturele programmering precies inhoudt. Zij vraagt naar de definities die de wethouder hanteert. Zij vraagt of de wethouder kans ziet om die breder te trekken, mochten clubs buiten de boot vallen omdat ze niet kunnen voldoen aan de definitie.

Een eerdere brief gaat over de tweejarige subsidieregeling en dat het Nachtleven die regeling niet goed weet te vinden. Zij vraagt of de wethouder kan zeggen wat ze daaraan doet om ervoor te zorgen dat het Nachtleven de noodsteun en het herstelpakket wel weet te vinden. Zij wil graag voorkomen dat het Nachtleven ook daar buiten de boot valt.
Haar fractie pleit ervoor integraal te kijken naar de steun die nodig is: meer ruimte voor culturele festivals, meer plek, meer broedplaats. Hoe kijkt de wethouder daar naar? Zij ondersteunt oproep van GroenLinks.

Mevrouw Verlinden (VVD) dankt de wethouder voor de raadsbrief van vorige week. De VVD is blij te zien dat de individuele culturele makers ook aanspraak kunnen maken op steun. Ook bij haar fractie zijn veel vragen beantwoord door de raadsbrief behalve de vraag over het Spoorwegmuseum. Zij vraagt of de wethouder kan toelichten of het Spoorwegmuseum aanspraak kan maken op het steunpakket en zo niet of er andere trajecten lopen waarbij zij wel aanspraak kunnen maken.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) vindt het herstel- en innovatiebudget een goede invulling voor de steun en voor het behoud van de Utrechtse culturele sector. De investeringen in jonge makers, in innovatie en de brede steun voor de makers vindt zij in het algemeen mooie en goede uitgangspunten voor dit pakket. Dit voorstel krijgt alle steun van haar fractie. Haar fractie wenst de wethouder veel wijsheid bij de verdere uitvoering van dit pakket.
Zij sluit zich graag aan bij de vragen die gesteld zijn over cultuureducatie op scholen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) dankt de wethouder voor de raadsbrief van vorige week. Zij pleit ervoor de aanvragen laagdrempeliger te maken. Zij sluit zich aan bij de inbreng over cultuureducatie.
GroenLinks gaf aan dat het bij het pakket niet alleen om het herstel gaat maar ook om innovatie. Ook de ChristenUnie had hierover inbreng.
Waar het dan gaat over innovatie stipt zij het onderwerp duurzaamheid aan. Zij vraagt de wethouder of in dit pakket ruimte is voor een extra impuls voor de duurzame evenementen.

De heer Van Steeg (CDA) benadrukt dat de culturele sector belangrijk is voor het bieden van nieuw perspectief en om mensen bij elkaar te brengen: hoe is het mogelijk ontmoetingsplaatsen te creëren met de maatregelen tegen de coronacrisis. Hij vraagt hierop de reactie van de wethouder.
Zijn fractie vindt het belangrijk dat het geld niet alleen terechtkomt bij de grote spelers maar juist ook bij de amateurkunst en kunst in de buurt.
Hij vindt die brief er goed uitzien. Mevrouw Bijsterbosch sprak over de fieldlabs die gestart worden. Ook daar kan de culturele sector een belangrijke bijdrage leveren. Hij legt de vraag voor of extra initiatieven genomen kunnen worden, juist ook om mensen in de sector die iets verder afstaan van het culturele leven, mogelijkheden te geven. Hij krijgt graag daarop de reactie.
Innovatie is al een aantal keren genoemd. De heer Van Steeg steunt mevrouw Bijsterbosch van harte, juist om mensen gemakkelijk toegang te geven die minder vaak gebruik maken van subsidie. Hij spreekt in dit verband over innovatief ondernemerschap en nieuwe innovatieve culturele initiatieven. Dat gebeurt wel en dat staat in de brief. De vraag is wat de gemeente extra kan doen. Kan de gemeente een podium

bieden om ideeën uit te wisselen? Hij denkt aan ideeën op het gebied van toegankelijke huisvesting. Wat kan de gemeente meer doen dan alleen geld beschikbaar stellen?
De voorzitter schorst de vergadering en heropent die om 12.00 uur.

De beantwoording
Wethouder Klein dankt voor de inbreng en ook voor die in de eerdere maanden. Het college heeft daarvan goed gebruik kunnen maken bij het maken van dit pakket. Dit moest het college doen vanwege het tweede steunpakket van het Rijk. Dit is heel hard nodig en voor veel mensen precies datgene om verder te kunnen. Zij waarschuwt ervoor dat het leed nog niet geleden is.
De fractie van D66 vroeg aandacht voor een vereenvoudiging van de aanvraagprocedures voor de makers. Het college heeft die aanvraagprocedure zo laagdrempelig mogelijk ingericht. Het college heeft ook spreekuren. De wethouder denkt dat het helpt dat mensen vragen kunnen stellen.
D66 en de ChristenUnie, PvdA en de Partij voor de Dieren vroeg hoe de wethouder kan helpen scholen te stimuleren, te helpen en te ontzorgen in de context van dat leerlingen veel online les krijgen. Het college zorgt ervoor dat mensen van elkaar weten wat plaatsvindt en wat er verandert zodat niet steeds mensen het wiel opnieuw moeten uitvinden.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt de aandacht van de wethouder voor de balans tussen de zwaarte van de aanvraag en de al of niet gemotiveerde afwijzing. Bij heel veel andere fondsen zag zij dat daarin geen balans was. Zij vraagt ook naar hoe de nieuwe dingen in het pakket in verhouding staan tot het geheel.
Wethouder Klein begrijpt het punt. Het college heeft hiervoor aandacht. Wanneer mensen er niet voor in aanmerking komen zal toch ook gekeken moet worden naar hoe dat kan. De wethouder heeft de indruk dat het college dit goed georganiseerd heeft. Zij verneemt graag wanneer blijkt dat het in de praktijk anders verloopt. De wethouder geeft aan dat het college bovendien informatie geeft over de regelingen die er zijn en hoe aanspraak daarop te maken.
D66 stelde vragen over Cultuur en School. Dat is het coördinatiepunt voor de cultuureducatie voor alle scholen in Utrecht. De wethouder ziet er een enorme meerwaarde in dat dat coördinatiepunt van iedereen is. Leerlingen kunnen hun creatieve talenten ontdekken en verder ontwikkelen.
De fractie van D66 vroeg naar de sneltesten en de sneltestlocatie in Maarssen. De wethouder zet uiteen dat die locatie 300 meter over de gemeentegrens ligt. Er ligt een evenementenlocatie vlak naast. Het had erger gekund maar de wethouder heeft de opmerkingen gehoord met de vraag of die in Utrecht is te stationeren. Zij zal deze vraag meenemen naar het college. Wanneer het college daarover meer kan zeggen, zal het college dat doen in de reguliere coronabrieven.
De fractie van de PvdA heeft in het oordeel van de wethouder met reden aandacht gevraagd voor fair practice. Zij benadrukt dat het stadsbestuur daarmee voortdurend bezig zal moeten blijven. De wethouder kan zich voorstellen dat het goed is dit vanuit een nieuw kabinet een nieuwe impuls te geven.
Mevrouw Assen (PvdA) deelt de woorden van de wethouder. Zij nam er inmiddels kennis van dat in andere gemeenten onderzocht is wat het zou kosten wanneer alle partijen werk zouden maken van een eerlijke beloning. Dat bedrag is bij de volgende cultuurnota opgeplust door de gemeente. Dat is niet zomaar tijdens de wedstrijd te doen. Zij had daarvan graag eerder kennisgenomen. Zij vraagt of de wethouder kan

zeggen wat zij zelf hieraan denkt te kunnen doen, als het kabinet niet thuis zou geven.
Wethouder Klein licht aanvullend toe niet in een afwachtende houding te zitten. Zij benadrukt dat zij het moet stellen met het geld dat beschikbaar is. Vervolgstappen zullen dus besproken moeten worden in de raad. Het alternatief is beter belonen maar minder aanbod. Zij wil nu niet al te abrupte maatregelen nemen en blijft hierop aandacht houden.
De fractie van de PvdA vroeg naar de mogelijkheden voor niet gesubsidieerde makers en instellingen om subsidie aan te vragen. Het college heeft dat heel bewust gedaan. Dat was ook heel bewust de inzet vanuit het Rijk; te zien is dat de samenhang tussen wel en niet gesubsidieerde kunstenaars veel groter is dan een jaar of vijf geleden werd beseft en erkend. Het college wil in dit verband zo breed mogelijk communiceren. Vanaf de virusuitbraak heeft het college een nieuwsbrief gemaakt met partijen uit de sector.
De fractie van de PvdA stelde vragen over de cultuureducatie in de situatie waarin met minder leerlingen tegelijk iets te doen is. Daardoor kan de cultuureducatie duurder uitvallen. De wethouder vindt dat ingewikkeld. Zij heeft niet de oplossing door bijvoorbeeld het budget te verdubbelen. Wel wordt soms een online-combinatie gemaakt. De wethouder bevestigt dat dit een aandachtspunt is. In ieder geval de kennismaking en de verdere ontwikkeling bij leerlingen moet er wel blijven zo dat niet te grote gaten vallen.
Mevrouw Assen (PvdA) doet de suggestie vanuit de steunpakketten een oplossing te vinden.
Wethouder Klein merkt op dat het gaat om het geld van de scholen of het geld van de aanbieders, de makers, de kunstenaars. Geprobeerd wordt de kunstenaars te ondersteunen met dit pakket. Zij ziet dat scholen daarin creatief zijn als het gaat om het vinden van oplossingen. Het college heeft er niet voor gekozen dit pakket nog breder te maken en scholen daarin op te nemen. De amateurkunsteducatie is hierin wel heel duidelijk. Dat wordt na school gedaan. De wethouder vindt het goed om dit punt goed te blijven monitoren. Gelukkig vindt veel wel doorgang.
De wethouder dankt de fractie van GroenLinks voor de mooie woorden. De eerste vraag was hoe ervoor te zorgen dat iedereen weet naar een tentoonstelling te kunnen komen kijken of een presentatie te kunnen bijwonen en dat vanuit Utrecht Marketing daaraan aandacht wordt besteed. Het lijkt de wethouder meer dan vanzelfsprekend.
Zij refereert aan haar brief en attendeert op de campagne Mooier dan Ooit, in samenwerking met andere grote steden en met de regio. Daaraan kan iedereen zijn eigen invulling geven. Daar kunnen zeker ook kleinere producties bij, jonge makers die willen laten zien wat zij te bieden hebben. Het gaat om een combinatie van verschillende manieren om zaken onder de aandacht te brengen.
De fractie van GroenLinks vroeg ook aandacht te hebben voor de opdrachten van de gemeente en ervoor te zorgen dat dat niet allemaal in dezelfde hoek terecht komt. Terugkijkend op de afgelopen jaren, ziet zij geen oververtegenwoordiging van een groep. Dit heeft de aandacht van het college. Zij ziet zeker geen eenzijdigheid als het gaat om de kunstenaars die de opdracht krijgen. Die balans is er en de wethouder vindt het van belang die balans te houden.
In de vraag over de broedplaatsen vroeg GroenLinks aandacht voor de nijverheid. Het is heel terecht dat deze fractie die aandacht vroeg. De fractie van GroenLinks had net even meer actuele informatie. In de beantwoording van de vragen heeft de

wethouder gezegd dat het niet acuut was en dat het college de vinger aan de pols hield. Toen is het verslechterd en greep het college ook in. Dat had het college even kunnen laten weten. Dat doet het college normaal gesproken niet bij iedere individuele instelling. Dit vindt plaats in het lopende werk. De wethouder zal in de toekomst daarop letten.
De vragen beantwoordend van de fractie van Student & Starter, zet de wethouder uiteen dat wat wel en niet hoort bij cultuur, niet met een schaartje te knippen is. Belangrijk is te beseffen dat het gaat om culturele programmering en niet over eten en drinken. Hieraan zal verder invulling worden gegeven.
De wethouder is het zeer eens met het belang ervan dat het publiek weet dat deze mogelijkheid bestaat. Zij attendeert op een overleg in de afgelopen week van de noodsector. Daarbij zijn de mogelijkheden toegelicht. Het college heeft goed gekeken naar waar de noden zijn in de sector. Zo kwam het pakket tot stand.
De wethouder overweegt dat het goed is te zeggen dat het programmeringbudget dat interessant is voor de nachtsector, juist voor instellingen bestemd is met een winstoogmerk. De uitwerking daarvan is naar verwachting eind mei. Dan is daar specifieker naar te kijken.
De fractie van de VVD vroeg naar de ontwikkeling rond het Spoorwegmuseum. Het is gelukt rechtstreeks steun te krijgen vanuit het Rijk. Ook nu is er een landelijke regeling voor musea met een private collectie. Die wordt volgende week gepubliceerd.
De wethouder dankt de ChristenUnie voor zijn mooie woorden in zijn inleiding.
Richting de Partij voor de Dieren zet de wethouder uiteen dat regionaal wordt gekeken hoe integraal de goede dingen zo breed mogelijk zijn te delen. Dat is een criterium om in aanmerking te komen voor de steun. Dit is ook in te zetten op andere plekken.
Het college werkt aan verduurzaming van evenementen vanuit het evenementenbeleid. In dit pakket richt het college zich op het in stand houden van de jaarlijkse Utrechtse evenementen en op de ruimte voor cultuur op die evenementen. De wethouder noemt hier het behoud van de culturele infrastructuur. Ook evenementen met een duurzame programmering komen daarvoor in aanmerking.
De fractie van het CDA vroeg aandacht voor de hele belangrijke functie van cultuur om mensen samen te brengen. De wethouder zet uiteen dat dit het hele moeilijke is aan de crisis, dat het allemaal zo beperkt is. Alles wat wel kan, wordt gedaan. In de fase van de crisis nu, gaat het om toegangstesten met de eerste mogelijkheden. Daaraan is te zien dat veel partijen bereid zijn daaraan mee te doen. De wethouder schetst het perspectief hierbij.
Het CDA erkent dat in de eerste fase van de crisis vooral gekeken is hoe te voorkomen dat de infrastructuur instort. Er werd ook gekeken vanuit het Rijk naar de vitale delen in de infrastructuur. Dat was een andere focus dan de huidige, ook bij het Rijk en ook bij dit pakket. De niet gesubsidieerde partijen komen ook in aanmerking voor dit pakket. Het CDA vroeg daarbij ook aandacht voor het betrekken van mensen. Het college doet dat al. Dat was de reden dit pakket op deze manier te hebben kunnen maken.
Met betrekking tot het innovatief ondernemerschap zei de wethouder hoe Utrecht dat samen met de provincie en met Amersfoort en Utrecht voor de regio probeert te doen. Daarbij zijn private fondsen aangesloten. Zo blijven partijen naar de toekomst kijken. Als het gaat om huisvesting is in de verdere uitwerking de aandacht gericht op de ontwikkeling van nieuwe dingen vergeleken met wat nu gebeurt.

De fractie van het CDA vroeg wat er gebeurd is, terugkijkend. Juist in deze regeling benadrukt het college de amateurkunst. Ook daar is heel veel niet mogelijk. Er moet voor gewaakt worden dat mensen de moed verliezen, afhaken en niet meer terugkomen. Dat heeft heel duidelijk haar aandacht en daarop wordt ook geacteerd.

Gemiste vragen
Mevrouw Assen (PvdA) denkt door op de antwoorden van de wethouder over cultuureducatie en dat zij geen oplossing ziet in het verbreden van het pakket. Zij vraagt de wethouder of zij kan toezeggen dat er dan een uitvraag gedaan wordt via de grote en kleine schoolbesturen naar de behoefte op scholen en bij leerlingen en naar de consequenties daarvan.
Wethouder Klein wil zeker toezeggen de schoolbesturen te vragen hoe ze dit hebben georganiseerd en hoe ze erover gaan dat zaken oneerlijk of niet gaan en dat zij de raad daarover zal informeren in de eerstvolgende coronabrief zodra zij de antwoorden heeft. De vervolgstap zal dan aan de fractie van de PvdA zijn.
Mevrouw Assen (PvdA) vraagt nadrukkelijk de wethouder dit te adresseren aan kleine en grote schoolbesturen en dat zij dit daadwerkelijk uitvraagt bij de schoolleiders. **Wethouder Klein** antwoordt bevestigend.

De voorzitter concludeert dat hiermee de behandeling is afgerond en zij recapituleert de gedane toezegging.
Toezegging
De wethouder zal
schoolbesturen vragen hoe zij cultuureducatie in coronatijd hebben georganiseerd en zij komt daarover terug bij de commissie in de eerstvolgende coronabrief.
De voorzitter schorst de vergadering om 12.32 uur tot 14.00 uur.

Middagvergadering

7. Raadsbrief uitvoeringsplan Utrechtse Kindcentra

Beleidsveld: Onderwijs en Vastgoed - wethouders Klein en Eerenberg
Vervolg commissiedebat 4 maart 2021
Met dit raadsvoorstel legt het college de raad 2 beslispunten voor:

1. Vaststellen van het Uitvoeringsplan Utrechtse kindcentra, met als belangrijkste onderdeel een afwegingskader voor kindcentra met een huisvestingsbehoefte. Hierbij wordt voorrang gegeven aan kindcentra die voldoen aan 4 nader genoemde criteria.
2. Investeren in huisvesting van kinderopvang voor 0-4-jarigen als onderdeel van een kindcentrum. Het college benoemt hierbij 2 harde voorwaarden;

- Huurpenningen die de gemeente ontvangt zijn (conform de kaderbrief vastgoed 2017) tenminste gelijk aan de kapitaallasten a.g.v.d. investering;
- Er is een inhoudelijk beleidsplan dat aan aantal kwaliteitseisen voldoet.

7.1 Raadsbrief toelichting en juridische toets verhuurbeleid bij Utrechtse kindcentra

De voorzitter, mevrouw Van Dun leidt dit agendapunt in en refereert daarbij aan de annotatie bij de agenda (zie boven)
Het debat is in de vorige vergadering op 4 maart jl. niet afgerond en om die reden vindt deze vergadering nu plaats. Het debat vindt plaats in twee termijnen.

De commissie
Mevrouw Assen (PvdA) was na de vorige commissievergadering niet tevreden. Dat had te maken met dat zij niet zag hoe dit plan er concreet toe gaat leiden dat er meer Utrechtse Kindcentra zouden komen en specifiek ook in die buurten met

de lagere sociaaleconomische scores omdat juist de druk die daar al is binnen de school maakt dat er zomaar geen tijd is hierin te investeren. De wethouder zei daarop dat wanneer scholen geen tijd hebben zij er niet aan moeten beginnen. Mevrouw Assen vindt dat onbevredigend. Zij hoopt dat de wethouder kan zeggen dat er wel vanuit de gemeente ondersteuning en facilitering komt om juist in te zetten op de Utrechtse Kindcentra.
Daarnaast vraagt zij zich af welke middelen er zijn om met andere meetmethodes te werken dan alleen het leerlingenaantallen. Zij verneemt van al bestaande Utrechtse Kindcentra dat ze dat graag verder willen uitwerken, maar dat het leerlingenaantal dat niet toelaat. Zij vraagt de reactie van de wethouder daarop: hoe zij toegevoegde waarde aan het Kindcentrum kunnen worden.
Hiernaast is de PvdA niet gerust op de doorlopende leerlijn voor en na school binnen het centrum. Haar fractie wil daarvoor fysieke huisvesting binnen de school. Zij vraagt de wethouder ook daarop te reageren.

De heer Kos (CDA) had ook een paar punten waarover zijn fractie niet tevreden was. Dat had te maken met de betrokkenheid van de ouders en de buurt. Daarvoor is de vorige keer aandacht gevraagd. Het CDA is een groot voorstander van de ontwikkeling van Utrechtse Kindcentra. Zijn fractie ziet hierin wel een risico, namelijk dat de centra complexere organisaties kunnen worden. Dat betekent dat het bestuur zich zal moeten inspannen ervoor te zorgen dat ouders en de buurt betrokken raken bij die Kindcentra. De wethouder gaf in de vorige commissievergadering aan naar aanleiding van de vragen van zijn fractie dat zij het niet wenselijk acht de instellingen te vragen naar de visie op de betrokkenheid van ouders in de buurt, omdat de gemeente zich dan zou opstellen als een bestuurder van de Kindcentra. Ook het CDA wil niet sturend optreden in het beleid van scholen en Kindcentra, maar het CDA vindt het wel van belang te vragen hoe de school de rol in de buurt voor zich ziet. De ouders van de kinderen kunnen daarbij betrokken worden. Een belangrijk argument hiervoor is dat dit plan voorrang geeft aan buurten en scholen met een lage SES score. Een dergelijke prioritering is alleen zinvol wanneer bekend is hoe een dergelijk Utrechts Kindcentrum een rol kan spelen in de buurt. Het plan is zo opgesteld dat het van belang is te weten hoe het Kind-Centrum zich gaat opstellen in dit opzicht. Het lijkt de heer Kos daarom van belang hier naar te vragen.
Bovendien stelt hij dat het de vraag is hoe de scholen het zelf doen; daarmee bemoeit de gemeente zich niet met het bestuur. Hij herhaalt zijn stelling.
De heer Saiah (D66) merkt op dat het hem in de vorige commissievergadering ging om het belang van de buurt. Dat zal gezien kunnen worden als een van de bouwstenen in het project. Juist waar het kind opgroeit, geldt een behoorlijke invloed op de ontwikkeling van het kind. Hij wil dit punt versterken richting de wethouder.
De heer Kos (CDA) dankt de heer Saiah voor diens onderstreping hiervan en hij vervolgt zijn inbreng met aan te kondigen dat zijn fractie een motie overweegt. Hij overweegt met andere fracties hierin te kunnen optrekken.
Hij gaat in op de nagekomen raadsbrief over het verhuurbeleid en hij zet uiteen dat een marktconforme huur wat hem betreft redelijk is. Hij vraagt er rekening mee te houden dat een Kind-Centrum niet in precies dezelfde markt zit als de kinderopvang zonder dat die opvang in een Kind-Centrum is opgenomen. Die

biedt een andere dienst aan. Hij vraagt dit mee te nemen in de prijsafspraken die gemaakt zullen worden met de Kindcentra.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) geeft de heer Kos mee dat de markthuur van kinderopvang in een integraal Kindcentrum wel hoger zou kunnen liggen dan de markthuur van een losstaande kinderopvang. In dat licht denkt hij dat de vraag van de heer Kos iets minder belangrijk is dan in eerste instantie gedacht.
De heer Kos (CDA) benadrukt dat zijn vraag technisch van aard was. De vraag blijft hoe daarmee om te gaan als er verschillen optreden.
Mevrouw Kleinrensink (GroenLinks) vraagt hoe de heer Kos aankijkt tegen de opname hiervan in de wet Markt en Overheid als het gaat om de maatschappelijke trajecten van de UKC's, uitgaande van het belang dat hij hecht aan de effecten en de rekening die gehouden moet worden met de prijs.
De heer Kos (CDA) bevestigt het maatschappelijk effect belangrijk te vinden. Zijn vraag is daarom hoe dit een rol gaat spelen in de taxering. Hij is benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Hij wil hierop een afweging kunnen maken.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vindt markthuur voor een kinderdagverblijf een goede zaak. Hij heeft daarop een goed antwoord gekregen van de wethouder. Wanneer commerciële huurprijzen worden gevraagd, voorziet hij een andere inkleuring van vastgoedtechnische zaken als afschrijving en kapitaallasten dan wanneer het gaat om maatschappelijk vastgoed. Dat heeft dan consequenties aan de kostenkant. Hij vraagt of de heer Kos ook daarover vragen heeft. Anders stelt hij die vraag via hem. Het gaat dan niet alleen om de huursom maar om het hele object.
De heer Kos (CDA) merkt op dat dit een vraag is aan de wethouder. Hij kiest ervoor daarop niet te reageren.
De heer Te Hoonte (VVD) vindt het op twee punten lastig met het verhuurbeleid. Zijn beeld is dat wanneer het gaat om meerdere zaken waaronder kinderopvang maar ook andere taken, dat kinderopvang en de maatschappelijke zaken elkaar gaan inlopen. Hij noemt in dit verband het meervoudig ruimtegebruik en legt de vraag voor wat het betekent voor de ruimte die meervoudig gebruikt wordt.
Hij kreeg de indruk dat het kostprijsdekkende huur is tenzij de marktconforme huur lager is. Hij legt de vraag voor of het mogelijk is dat de marktconforme huur hoger is en of dan ook serieus de markthuur gevraagd gaat worden. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder hierop. Hij vindt het lastig dat dit niets afdoet aan het feit dat die kinderopvangorganisaties in de school gefaciliteerd worden door de gemeente, maar dat de andere kinderopvangorganisatie op de commerciële markt een plek moet zoeken. De marktconforme huur hangt daarom zo af van de beschikbaarheid van ruimte op de specifieke plek die gezocht wordt. Dat ziet hij nooit terug in de referentiekaders. Hij noemt in dit verband het gelijke speelveld van de kinderopvangorganisaties. Hij vraagt wat de heer Kos hiervan vindt.
De heer Kos (CDA) vindt het goed dat in de raadsbrief is opgenomen dat een marktconforme huur gevraagd zal worden. Hij zegt in dit verband "niet per se als een uitgangspunt". Hij noemt in dit verband ook de specifieke eigenschappen van een kind-Centrum.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat in het nu vastgestelde en getekende aanmeldbeleid de kinderen op de UK voorrang krijgen op de school. En als gevolg daarvan ook de broertjes en zusjes. Daarmee wordt het kinderopvangcentrum in het UK bevoordeeld. Hij vraagt hoe de heer Kos dat beoordeelt.

De heer Kos (CDA) vindt die voorrang niet erg. Hij noemt in dit verband de doorlopende leerlijnen. Zijn fractie is heel blij met de komst van de Utrechtse Kindcentra. Die voorrangregel is onderdeel van het nieuwe aanmeldbeleid. Daarvan was zijn fractie voorstander.
De heer Saiah (D66) reageert op de inbreng van de heer Te Hoonte. Hij merkt op dat dit nu ook zo gebeurt vanwege het aanbieden van Voorschoolse Educatie, zoals er ook kinderopvangorganisaties zijn, ook in de scholen. Hij verwacht dat er in die zin niet veel zal veranderen met een UK waarin ook kinderopvangorganisaties met kinderen die VE hebben en op basis daarvan voorrang krijgen in een aanmeldprocedure. Hij denkt dat in dat opzicht niet veel verandert.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat niet iedereen gebruik maakt van voorschoolse educatie. Daarvoor zijn spelregels. Hij beschouwt voorrang op basis van kinderopvang als iets anders dan voorrang op basis van voorschoolse educatie. Maximaal 25% van de kinderen kan naar kinderopvang in het gebouw van het kind-Centrum. Die 25% krijgt ook voorrang op die school. De 75% kinderen die elders kinderopvang krijgt, krijgt geen voorrang op die school. Dat is het gevolg. Hij vindt dat het tegenovergestelde van het vigerende beleid.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) merkt op dat gezegd is dat in het VE-beleid en in het aanmeldbeleid met een VE-indicatie een mogelijkheid ontstaat binnen de school door te gaan naar een vervolgschool in verband met die leerlijnen. Zij vraagt de wethouder of dit ook geldt voor kinderen die geen VE-indicatie hebben maar op de kinderopvang zitten. Zij denkt dat dat een goede aanscherping kan zijn voor de wethouder. Zij wil dit ook graag weten.
Zij vraagt de heer Te Hoonte hoe hij aankijkt tegen de bevoordeling met de marktconforme versus commerciële huur voor de kinderopvang van kinderen die niet in het kind-Centrum zitten. Vindt hij dat dat gelijk getrokken moet worden?
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat zijn vraag zou zijn vooral te voorkomen in de markt te gaan roeren. De vraag is of de gemeente goed beseft wat zij doet in de markt. In dit opzicht mist hij nog antwoorden. Hij denkt aan een motie of een amendement. **De heer Kos** (CDA) beschouwt zijn bijdrage als afgerond.

De heer Te Hoonte (VVD) heeft het meeste al gezegd. Hij dankt de wethouder voor de extra informatie. Hij zag ook dat de wethouder niet van plan is om nog iets aan te passen aan het voorstel. Hij vond dat teleurstellend. Hij hoopt te kunnen komen tot andere samenwerkingsvormen en dat de zaken die worden ingebracht vanuit de raad een plek kunnen krijgen in het voorstel.
Het convenant is dicht dat nu is gesloten met de basisscholen. Daarmee is de voorrang er voor de kinderopvang. Wanneer dat zo blijft, ziet de VVD daarin grote bezwaren. Een en ander heeft ook financiële consequenties. Zijn fractie worstelt nog met het voorstel. Hij ziet uit naar het antwoord van de wethouder.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) is blij met de uitleg over de huur.
Hij zou graag antwoord krijgen op wat hij heeft gecommuniceerd via de heer Kos over waardering en afschrijving en kostprijs van de huisvesting voor plekken waar commercieel verhuurd wordt.
Tegelijkertijd heeft hij een punt met betrekking tot het economisch claimrecht. Hij vindt dat recht in principe onvoldoende. In wat in het hypotheekrecht geopperd wordt, gaat alleen over de waarde van het pand bij de realisering, of de waarde van het pand in de toekomst. Dat is voor hem onduidelijk. De hypotheek wordt

ook gevestigd ter verkrijging van eventuele boetes als het pand niet terug-
gegeven. Hij verwacht een huurachterstand wanneer het pand niet wordt teruggegeven aan de gemeente. Dan zou een hogere hypothecaire inschrijving genomen moeten worden, wanneer de verwachte toekomstige waarde van het onderpand plus de boete, uitgedrukt zou kunnen worden in een hypotheekrecht. Hij wil graag een toezegging dat dat verder wordt onderzocht. Zo niet gaat hij het uitleggen en dan stelt hij een motie/amendement in het vooruitzicht om die vordering te verkrijgen. Hij verneemt dit graag van de wethouder.

De voorzitter schorst de vergadering een kwartier tot 14.41 uur en hervat dan de vergadering voor de beantwoording.

De beantwoording
Wethouder Klein gaat in op de vraag van de fractie van de PvdA.
De eerste vraag was hoe ervoor te zorgen dat ondersteuning wordt geboden. De opzet is dat het college de ontwikkeling graag ziet van de toename van Utrechtse Kindcentra in het faciliteren en stimuleren. Het college biedt ook ondersteuning. Vanuit de gemeente is er een stuurgroep, samen met kinderopvang en de schoolbesturen. Er is ook een externe projectleider. Dan gaat het om hoe de projectgroep het zelf wil ontwikkelen. Dat hoeft niet altijd op dezelfde manier. De wethouder blijft zeggen dat wanneer het op een bepaald moment echt te druk is voor scholen, het niet gaat lukken. Dit vergt heel veel van zowel de scholen als van de partners. De wethouder benadrukt dat de ondersteuning er is. Zij deelt mee dat er scholen en partners zijn die het zelf doen. Dit voorstel is gemaakt voor die organisaties waar het niet vanzelf gaat en die het nodig hebben. Zij verwacht dat in de eerste rondes de scholen in buurten met een lage sociaaleconomische status en in nieuwe buurten het belangrijkst zullen worden.
De fractie van de PvdA vroeg naar de middelen om te gebruiken anders dan leerlingenaantallen zo dat een volwaardig kindcentrum is te vragen. Het college heeft geen eisen gesteld aan een maximum of minimum aan leerlingaantallen. Het is niet noodzakelijk dat een BSO onderdeel daarin uitmaakt. Dat ligt ook aan de voorkeur van de partners.
Mevrouw Assen (PvdA) noemt een casus van de Parkschool die een Utrechts kind-Centrum heeft maar niet kan uitbreiden omdat ze een te laag leerlingenaantal hebben en daarom een Utrechts Kindcentrum niet volwaardig kan inrichten.
Wethouder Klein zal navragen hoe dat zit en waar het stopt. Dit zou niet de bedoeling moeten zijn. Zij zal dit terugkoppelen naar de raad zodra zij hierover informatie heeft. Zij vervolgt haar beantwoording.
De fractie van de PvdA vroeg naar de doorlopende leerlijn en of dan één en ander fysiek in één gebouw plaatsvindt. Zij zet uiteen dat dit te doen is om de gezamenlijke pedagogische lijn. Voor sommige partners is dat het meest wenselijke. De wethouder kan zich daarbij van alles voorstellen. Het is niet de enige manier. Wanneer met veel meer partners samengewerkt wordt, kan het handiger zijn wanneer de partijen niet in één gebouw gehuisvest zijn. Met meer geld is ook meer fysiek Kindcentra te realiseren. Dat heeft er ook echt mee te maken. Daarom moet ook goed gekozen worden en kritisch gekeken naar het al of niet meedoen. Daarom is voor twee sporen gekozen.
De wethouder gaat in op de vragen van de fractie van het CDA. Zij had de indruk in de vorige commissievergadering dat het stadsbestuur zou gaan bepalen hoe

de betrokkenheid vorm te geven. Zij vindt de vraag om de visie op de buurt- en ouderbetrokkenheid heel redelijk. Zij wil dat graag toezeggen. Zij vraagt in ieder geval naar een inhoudelijk samenwerkingsplan. Daarvan moet dit onderdeel zijn.
De heer Te Hoonte (VVD) heeft een probleem met dit soort toezeggingen. Die komen alleen in het verslag. Hij stelt voor dit onderdeel te maken van het raadsvoorstel. Dan kunnen de fracties beslissen over de voortgang.
De voorzitter licht toe dat na het vaststellen van dit raadsvoorstel deze toezegging gestand gedaan gaat worden. Zij krijgt hierop non-verbale bevestiging van de wethouder.
De heer Kos (CDA) is blij met de toezegging. Hij begrijpt wat de heer Te Hoonte zegt. In het raadsvoorstel staat een rijtje met allerlei zaken waarop een visie gevraagd wordt: de organisatiestructuur, doorlopende leerlijn, et cetera. Hij kan zich voorstellen dat het handiger is om dit ook op te nemen in het raadsvoorstel. Hij verneemt het dan graag als de wethouder daarover andere ideeën heeft.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelt een oplossing voor aan de heer Kos en de heer Te Hoonte: een motie in te dienen met die strekking en te verklaren.
Wethouder Klein merkt op dat deze toezegging voor haar heel hard is. Het is aan de raad om het nodig te achten een motie in te dienen. De wethouder houdt vast aan haar toezegging en zij zal die ook zo uitvoeren. Zij is niet van plan om hierop nog andere zaken voor te stellen. Zij vervolgt haar beantwoording.
De fractie van het CDA vroeg naar taxering. De taxatie wordt gedaan door een externe onafhankelijke taxateur. Die neemt de contextduiding mee en die kijkt naar de organisatie, naar de praktijk van de ruimte, naar de omzet, naar de locatie. Zij verneemt graag wanneer daarover nog andere vragen leven.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de uitvoering van het taxatierapport kan gebeuren op basis van de afgesproken huur maar ook op basis van een potentiële huur. Hij weet niet welk voornemen de wethouder heeft: eerst het huurcontract afsluiten en dan het taxatierapport laten opmaken of andersom?
Wethouder Klein gaat ervan uit dat eerst de taxatie gevraagd wordt. Wanneer dat niet correct blijkt te zijn, zal zij daarover terugkomen bij de commissie in de tweede termijn.
Ingaand op de vragen van de fractie van de VVD zet de wethouder uiteen dat zij in haar brief aan de raad op een rij gezet hoe geput is uit het kader Vastgoed. Omdat kinderopvang als commerciële partij wordt behandeld in Nederland gaat het altijd om markthuur. Daarbij wordt niet gekeken naar wat precies gedaan wordt.
De heer Te Hoonte vroeg naar het voordeel. De wethouder antwoordt dat het voordeel niet bestaat omdat de kinderopvang daar gevestigd is. De prijzen zijn afhankelijk van de locatie. Dit is het speelveld van de kinderopvang: het gaat om de locatie waar de kinderopvang plaatsvindt. De gemeente wil zich daarin niet mengen.
De wethouder vervolgt haar beantwoording. De fractie van de VVD vroeg aandacht voor de samenhang met de aanmelding op de basisschool. Zij geeft aan dat de keuzes in het aanmeldbeleid gemaakt zijn op basis van de inhoud en het belang dat wordt gehecht aan de doorlopende leerlijn van 0 - 12. De voorrang die bestaat, bestaat omdat het kind een indicatie heeft op een risico op een leerachterstand. Dan zijn kinderen welkom op de voorschool. Het is mogelijk een indicatie te hebben en niet op de voorschool te zitten maar op de kinderopvang. De voorschools is ook kinderopvang.

De heer Te Hoonte (VVD) begrijpt voor een deel de inhoudelijke reden. Scholen onderhouden ook contacten met kinderopvang in de directe omgeving; het antwoord op de vraag of deze kinderopvang bij deze school ophoudt of niet, is voor ouders van belang. Dat is nu niet toegevoegd. Het zou hem wat waard zijn wanneer de scholen ook met andere kinderopvangcentra kijken naar doorgaande leerlijnen om daarover het gesprek te voeren. Dat zou te stimuleren zijn door zijn voorstel het kader iets te verbreden en aan te passen.
Wethouder Klein bevestigt dat de mogelijkheid er is om als Utrechts kind Centrum samen te werken, zonder bij elkaar te zitten. De wethouder is er zeker voorstander van om niet te eenkennig naar elkaar te kijken: samenwerken met meerdere scholen en met meerdere opvangorganisaties.
De heer Te Hoonte (VVD) vindt het terecht dat de wethouder zegt dat het goed is om samen te kunnen werken en ook dan kan de opvang een Utrechts Kindcentrum worden. Het probleem is dat uit het voorstel blijkt dat niet iedereen gelijktijdig een Utrechts kind-Centrum kan worden.
Wethouder Klein gaat in op de procentuele verhoudingen: 40% kinderopvang en 60% voorschool. Zij vervolgt haar beantwoording met op te merken dat de fractie van de VVD aangeeft dat er geen strekt ter vervanging is gekomen. Zij bevestigt dat niet graag te doen. Dat neemt niet weg dat het bestuur hier op een serieuze en volwassen manier naar gaat kijken wanneer moties en amendementen worden ingediend. De raad heeft alle middelen ter beschikking om aanpassingen voor te stellen. De wethouder staat voor dit voorstel. Dit voorstel is gemaakt samen met de betrokken partners.
Zij vervolgt met in te gaan op de vragen van de fractie van Stadsbelang Utrecht. De eerste vraag ging over het waarderen en afschrijven. Wanneer commercieel verhuurd wordt, wordt dat gedaan conform het vastgoedbeleid. De gemeente schrijft af in dezelfde afschrijvingstermijnen als bij ander vastgoed: in 30 jaar. Het college gaat niet realiseren als de huur de kostprijs niet dekt. Dat is het voorstel dat nu voorligt.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat bij de vorige commissiebehandeling de wethouder niet zo duidelijk was over markthuur. Hij is in de veronderstelling dat het college het niet goed wist en dan met betrekking tot het maken van een businesscase en plannenmakerijen omtrent deze Utrechtse Kindcentra. In eerste instantie kwam er een ander model uit met maatschappelijke huren en met vraagprijzen onder de kostprijsdekkende huur en niet daarboven. Hij vraagt of dit een verandering is ten opzichte van waarmee het college eerst kwam. Of kwam het college hiermee in eerste instantie al en verandert dit niets aan de businesscases/exploitatiemodellen?
Wethouder Klein komt daarop terug in de tweede termijn. Zij wil eerst ruggespraak houden.
De tweede vraag van de fractie van Stadsbelang Utrecht betrof het economisch claimrecht. Belangrijk om daarin te onderscheiden is dat de gemeente alleen iets heeft aan het claimrecht wanneer iemand niet failliet is. Wanneer iemand wel failliet gaat, is de gemeente zo laat in de rij van de schuldeisers dat zij daarvan niet veel verwacht. Wanneer allerlei dingen gedaan zouden worden op de huurpenningen die verschuldigd zouden blijven, verwacht de wethouder daaruit niets te krijgen. Zij noemt dat de reden waarom het college ervoor gezorgd heeft dat een huurder is aan te wijzen en zij verwijst daarbij naar het voorstel.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) gaat in op het hypotheekrecht. Het gaat om uitnutting van ingebouwde zekerheden. De juridische toets die wordt besproken heeft betrekking op de waarde van het vastgoed. Die waarde kan schommelen. Vaak is te zien dat wanneer een hypotheekrecht wordt gevestigd op een onroerende zaak, dat gevestigd wordt voor de waarde van het pand op het moment van financiering, plus de financieringskosten, plus eventueel een opslag van 60 à 70% ter verkrijging van achterstallige hypotheeklasten. Met dat hypotheekrecht in de hand zou de gemeente ervoor kunnen opteren een hoger hypotheekrecht op het pand te vestigen ter verkrijging van achterstallige huren, et cetera. Hij bevestigt dat het niet meewerkt wanneer er sprake is van een faillissement. Hij kan zich voorstellen dat hypotheekrecht wordt gevestigd op de waarde van het pand en op basis van de achterstallige huurpenningen na 2 á 3 jaar plus eventueel een boete. Dan is er een veel groter zekerheidsrecht zonder dat dat een penning kost. Hij adviseert het college dit te doen. Wanneer het college dit niet doet, stelt hij een amendement in het vooruitzicht. Hij vindt het sterker maken van het claimrecht niet terug in de juridische toets.
Wethouder Klein dankt de heer Bos voor zijn toelichting. Zij vindt het moeilijk om hierop on the spot te reageren. Zij verwacht niet dat vanuit de gemeente hierop allerlei voorstellen zullen komen.
De gemeente heeft een relatie met de schoolbesturen. Het is niet uitgesloten dat het schoolbestuur failliet gaat. Maar zij vindt een faillissement ook niet heel erg voor de hand liggen.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) schetst het perspectief waar vanuit hij het college en wethouder Klein aanspoort hier naar te kijken en het resultaat zo mogelijk in een strekt ter vervanging aan de raad aan te bieden.
Wethouder Klein beschouwt op dit moment haar beantwoording als afgerond. Voor het antwoord dat ze nog niet heeft gegeven, zal ze ruggespraak houden.

Gemiste antwoorden op gestelde vragen
De voorzitter concludeert dat alle vragen beantwoord zijn. Zij stelt de tweede termijn aan de orde met een reflectie op de antwoorden van de wethouder.

Tweede termijn
Mevrouw Assen (PvdA) overweegt een motie op de inzet op alle functies van het UK en het faciliteren daarvan.

De heer Kos (CDA) deelt mee dat het niet zo voor de hand ligt dat zijn fractie nog een motie zal indienen.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten zodat de wethouder ruggespraak kan houden en heropent de vergadering om 15.17 uur.

Hervatting van de vergadering in de tweede termijn
Wethouder Klein brengt in herinnering dat de gemeente in 2017 is begonnen met deze kindcentra. In het allereerste begin is de Kaderbrief Vastgoed daarvoor gemaakt. Zoals het nu wordt gedaan werd dit ook zo in de pilots gedaan.
De tweede vraag betrof of het college nog een aanvulling zou willen doen op het claimrecht. In de afgelopen 30 á 40 jaar zijn in Utrecht geen schoolbesturen failliet gegaan. Zij kan zich voorstellen dat het goed is om hier specifiek naar te laten kijken.

De waarde van het vastgoed wordt vergoed. Zij neemt zich niet voor om daarop een aanvulling te doen.

De voorzitter legt de vraag voor hoe dit raadsvoorstel door te geleiden naar de raad. Zij nam ervan kennis dat mevrouw Assen, de heer Bos en de heer Te Hoonte een motie overwegen.
Na overleg met de commissie besluit de voorzitter 40 minuten uit te trekken voor de bespreking in de raad. Zij concludeert dat dit agendapunt met de B-status doorgaat naar de raad.
Zij schorst de vergadering onder dankzegging voor aanwezigheid.

De voorzitter, mevrouw Kleinrensink, heropent de vergadering om 15.30 uur voor de bespreking van agendapunt 8. Er zijn geen mededelingen.

8. Raadsvoorstel Ontwikkelplan Investeringsbeslissing Berlijnplein

Beleidsveld: Cultuur / Leidsche Rijn / Vastgoed -- wethouders Klein / Verschuure / Eerenberg
Voortzetting debat uit commissie Mens en Samenleving van 1 april 2021.
Met dit raadsvoorstel stelt het college de raad voor het volgende te besluiten:
1. vaststellen van het Ontwikkelplan Berlijnplein ‘Cultuur bouwt aan de toekomst van de Stad’ incl. bijlages. Hiermee worden de kaders vastgelegd voor de inhoudelijke invulling (het programma, de doelgroepen en de partners) de ruimtelijke invulling (stedenbouwkundige aansluiting bij Leidsche Rijn Centrum, concretisering circulaire ambities) en de procesmatige invulling (co-creatie met groeiend aantal instellingen, makers en het consortium) van het cultuurcluster Berlijnplein.
2. voor het project Berlijnplein:
a. een krediet ter hoogte van € 45,2 miljoen ter beschikking te stellen voor het realiseren van 9.200 m2 (bruto vloeroppervlak) en de bijbehorende terreininrichting o.b.v. het Ontwikkelplan Berlijnplein
b. Een vaste activa reserve van € 2,75 miljoen, waarvoor reeds budget was gereserveerd in het Meerjaren Programma Ruimte, onderdeel grondexploitatie Leidsche Rijn.
c. Het onrendabele deel van de exploitatielasten ter hoogte van € 1.496.490 te dekken uit het reeds beschikbare budget van het programma Cultuur.
3. voor het project Berlijnplein:
a. Een aanvullend Algemeen Belang besluit te nemen op grond van de Wet Markt en Overheid m.b.t. de huurprijzen multifunctionele culturele accommodatie Berlijnplein.
b. Het project Berlijnplein, met toepassing van de Wet Markt en overheid, en ter uitvoering van punt 6 van het Algemeen Belang besluit van 2014, te kwalificeren als een “extra investering in het algemeen belang bij een grote gebiedsontwikkeling, waarbij de markt niet de wil of de mogelijkheid heeft om te investeren…” en tevens sprake is van een onrendabele top bij verhuur van vastgoed.

8.1 Raadsbrief aanvullende informatie cultuurcluster Berlijnplein
8.2 Overige documenten Berlijnplein

De commissie
De voorzitter, mevrouw Kleinrensink leidt de bespreking in met in herinnering te brengen dat dit de voortzetting is van een afgebroken vergadering op 1 april. Zij neemt ervan kennis dat de commissie de geheime bijlage niet wil bespreken.

Beantwoording wethouder eerste termijn
Wethouder Klein dankt de commissie voor haar inbreng in de eerste termijn. Velen van de commissieleden benadrukten hoe belangrijk deze ontwikkeling is voor Leidsche Rijn. Leidsche Rijn is het stadsdeel waar mensen met plezier wonen, en werken, ondernemen en initiatieven nemen voor hun buurt, wijk en stadsdeel. In 2004 is door de raad besloten dat in Leidsche Rijn Centrum een plek moet komen voor cultuur. De Vrijstaat heeft zich destijds gevestigd als pionier. Sinds 2016 is de aanpak “eerst het programma ontwikkelen en daarna verder werken aan de gebouwen”. De verdere ontwikkeling van het Berlijnplein is

dat puzzelstukje dat Leidsche Rijn compleet maakt, met cultuur en voorzieningen dichtbij de bewoners van Leidsche Rijn.
Hiermee creëert het stadsbestuur ruimte waaraan aantoonbaar behoefte is in de wijk en in de stad, bijpassend bij de publieke ruimte waarin mensen elkaar laagdrempelig kunnen ontmoeten. Dat doet het bestuur op een moderne en toekomstgerichte manier waarin ook verbindingen tot stand komen tussen verschillende culturele disciplines en ook vanuit kunst en cultuur naar andere sectoren.
Dat betekent dat niet alle ambities op deze plek op te lossen zijn. Wel verlegt het bestuur hiermee grenzen op het gebied van culturele ontwikkeling, samenwerking en duurzaam bouwen. Dat gebeurt onder het thema Toekomst van de Stad.
De wethouder beantwoordt vervolgens de vragen per fractie.
De fractie van D66 vroeg naar de mogelijkheden voor nachthoreca. De wethouder zet uiteen dat nachthoreca nu niet voorzien is op deze locatie en maakt ook geen deel uit van dit plan. Om nachthoreca wel mogelijk te maken zou een wijziging nodig zijn van het bestemmingsplan of een tijdelijke evenementenvergunning.
D66 vroeg de wethouder ook toe te zeggen dat de restwaarde ten goede komt van cultuur. De wethouder zal straks daarover meer zeggen in reactie op de fractie van Stadsbelang Utrecht. Wanneer in de toekomst restwaardes gerekend gaan worden, zal dat in ieder geval zijn nadat in de Nota Kapitaalgoederen in 2023 daarover besluiten zijn genomen hoe dat te doen. Het bestuur gaat hier van leren hoe dit vervolgens in regels te vatten. Dat gaat pas spelen wanneer huur betaald wordt. Dan zijn de restwaardes mee te nemen in korting op de vervangingen vanuit het Meerjarig Onderhoudsplan. Dat heeft dan effect op de kostprijsdekkende huur. Wanneer die daarmee lager wordt, wordt ook daarmee de onrendabele top ook lager. Dat geld komt dan weer voor het programma cultuur beschikbaar. De wethouder kan toezeggen dat op die manier de restwaarde ten goede komt van cultuur; dat is inderdaad een gesloten begroting.
De fractie van D66 vroeg ook hoe de lessen te borgen die nu worden opgedaan met ook het Berlijnplein. In het raadsvoorstel staat dat de periode tot 2023 wordt gebruikt om te leren. Daarna worden de lessen meegenomen in de systematiek die wordt voorgelegd in de nota Kapitaalgoederen – voor na 2023. Daarnaast is het project op het Berlijnplein een van de punten uit het actieprogramma Utrecht circulair.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) had ook gevraagd wie die monitoring op zich neemt.
Wethouder Klein gaat er vanuit dat met de monitoring bedoeld wordt hoe vervolgens de lessen gemonitoord worden in het circulair bouwen. De wethouder zet uiteen dat dat breed gedaan wordt vanuit de portefeuille Vastgoed. Dit zijn ook zaken die vanuit dit specifieke project telkens worden teruggekoppeld. Die monitoring is breder. Vanuit het actieprogramma Utrecht Circulair bestaan meerdere projecten waar dit speelt. Uiteindelijk is het vanuit Vastgoed.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) begrijpt hieruit dat de fte gaan neerslaan bij Vastgoed. **Wethouder Klein** antwoordt bevestigend en zij zet uiteen dat de nota Kapitaalgoederen die na 2023 wordt aangepast aan de nieuwe werkelijkheid vanuit de Vastgoedorganisatie Utrecht.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) had concreet gevraagd naar de verankering in een beslispunt, wat dit project aan kennis moet opleveren voor de hele agenda Utrecht Circulair. Zij krijgt daarop ook graag een reactie

Wethouder Klein gaf op de vraag van D66 zojuist aan dat in het raadsvoorstel staat deze lessen te willen trekken tot 2023. In die zin staat het al in het raadsvoorstel opgenomen. Zij ziet niet in hoe dat heel veel concreter te moeten maken. Het staat mevrouw Bijsterbosch vrij daarbij andere ideeën te hebben.
De vraag van de fractie van D66 over de mogelijkheden voor energieopwekking op gemeentelijke daken, is ook gesteld aan haar collega Eerenberg. Hij gaat ook na of er een pilot op het Berlijnplein mogelijk zal zijn. Wethouder Eerenberg heeft toegezegd dit te laten weten in het tweede kwartaal. Dat is de stand waarover wethouder Klein nu een tussenbericht kan geven. De wethouder heeft met hem contact gehad. Hij gaat proberen dat zo snel mogelijk te laten weten. Zij tekent daarbij aan dat allerlei zaken samenkomen. Het college wil zelf een energieneutraal gebouw neerzetten waarvoor het dak te gebruiken is. Er is ook programmaruimte waarvoor het dak te gebruiken is. Daarnaast zou zij datzelfde dak ook willen gebruiken voor de energieopwekking voor de buurt. Zij waarschuwt ervoor dat het dan wel heel krap wordt. Zij verwacht niet dat het allemaal tegelijk kan.
De fractie van D66 gaf aan dat wanneer een starter begint, die starter niet altijd een starter blijft en dat er dan ook een moment komt dat die huurprijs niet meer past bij waar de ontwikkeling van de organisatie zich bevindt. De vraag is gesteld of het verstandig is daaraan maximale huurtermijnen te koppelen. De wethouder denkt vooropgesteld dat het in ieder geval belangrijk is om periodiek de huurprijs te herijken om ook na te gaan of huurders een passende prijs betalen. Tegelijkertijd is de wethouder huiverig nu al een bepaalde periode aan te geven met een exit aan het eind. Zij wil ook nagaan wat te doen wanneer een partij meerwaarde heeft. Zij wil dan niet gedwongen zijn om een organisatie er uit te zetten. Ook organisaties kunnen zichzelf opnieuw uitvinden waardoor ze niet meer herkenbaar zijn vergeleken met een X aantal jaren geleden. Het is ook belangrijk om in de kruisbestuiving geen zaken te verliezen. Haar voorstel is om wel periodiek de huurprijzen te herijken en ook na te gaan hoe ervoor te zorgen dat er voldoende vernieuwing is. Zij wil daarbij wel steeds blijven kijken naar doel van het samenstel op het Berlijnplein.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat er in ieder geval vijf jaarlijks een taxatiemoment is, waar het om de huurprijs gaat. Zij is op zoek naar een mogelijke oplossing van een maximale huurtermijn. De andere optie die zij meegaf, was een heroverwegingsmoment ook op inhoudelijk gebied. Zij doet de suggestie, los van het opnieuw kijken naar de prijs in die termijn van vijf jaar, dan ook na te gaan of het inhoudelijk nog past.
Wethouder Klein denkt dat dat heel belangrijk zal blijven. Daarvoor zijn verschillende manieren. Zij noemt als voorbeeld de Jonge Honden, het adviesbureau dat actief is op het Berlijnplein, die de regel heeft van een harde termijn gedurende welke mensen daar mogen werken, zo dat de organisatie zich blijft vernieuwen. De organisaties in dat gebouw zitten daar om meerwaarde voor elkaar te hebben. Dat moet bovenaan staan met daaraan de voorwaarden gekoppeld.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) vraagt of de wethouder een poging kan wagen om dit te formuleren in de vorm van een toezegging.
Wethouder Klein kan toezeggen periodiek naar de huurprijs te zullen kijken en dat het college die zal laten aansluiten bij de huurder vanuit de vraag of de huur passend is en of de huur in lijn is met de ambities van het college. Het samenspel en de kruisbestuiving is één ding en doorstroming is het andere. De ambities zijn er, om voor de juiste mix te zorgen. Dat is op inhoud en ook op hoe ver de

organisatie in haar ontwikkeling is. Zij zegt toe periodiek naar de huurprijzen te kijken en ook naar de inhoud van de partners.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het college het beleid volgt van de Vastgoedorganisatie Utrecht, of krijgt Cultuur te maken met ingroeihuren waarbij periodiek wordt gekeken naar hoeveel het ingroeit, hoeveel het stijgt, hoeveel het daalt, afhankelijk van de exploitatie van de betreffende organisatie?
Wethouder Klein zet uiteen dat naast de Vastgoedorganisatie Utrecht De Plaatsmaker een van de partners is. Die heeft verschillend aanbod, en niet overal dezelfde huurprijs omdat dat ook afhangt van de huurder. Gekeken wordt ook naar wat redelijk is voor de desbetreffende huurder. Uiteindelijk moet de hele businesscase kloppen. Het is ook afhankelijk van hoe een en ander bij elkaar optelt, hoe het te realiseren is. Daarvan heeft de wethouder gezegd, naar huurprijzen te kijken en naar de inhoud van de organisaties die op het Berlijnplein actief zijn.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) gaat ervan uit dat de wethouder hiermee het Algemeen Belang wil dienen. Hij attendeert erop dat dat de voorwaarde was voor lagere huurprijzen.
Wethouder Klein bevestigt dat er ook een voorstel is voor het Algemeen Belang. Voor de prijzen die voor culturele organisaties gelden, is geen nieuw besluit van de raad nodig. Dit is niet iets dat nu nieuw in dit voorstel wordt voorgesteld.
De heer Te Hoonte (VVD) (cynisch) heeft geen idee wat de wethouder nu heeft toegezegd.
De voorzitter licht toe dat dit geen toezegging is om in de lijst van toezeggingen op te nemen.
De heer Te Hoonte (VVD) zet uiteen dat er culturele organisaties zijn en mensen die onder de uitzonderingspositie vallen: het extra document dat is bijgevoegd. Daarmee kan de wethouder niets; dat moet het algemeen belang zijn. Dan wil de wethouder een andere partij toch nog korting geven. Hij vraagt of dat de toezegging is.
Wethouder Klein antwoordt ontkennend. Het gaat nu niet om iets statisch van partijen die zullen huren, ook niet verderop in de toekomst. Daarover was de vraag gesteld hoe op een gegeven moment te zorgen voor voldoende doorstroming en dat partijen weer weggaan. Daar was ook de vraag die gesteld werd om dat te koppelen aan dat het na een x-aantal jaren klaar is en dan komt er een nieuwe huurder. Of wil het college nagaan of die meerwaarde er ook echt is en of het college die langer wil houden en misschien kan de huurder dan ook meer betalen. Daarover sprak de wethouder. Dat is wat zij toezegde om periodiek naar te kijken. **De voorzitter** herhaalt de gedane toezegging.
De heer Te Hoonte (VVD) vraagt wat periodiek is. Hoe grijpt dit in financieel opzicht in op het voorliggende voorstel waarvan de raad via zijn mandaat iets mag vinden?
Wethouder Klein licht toe dat dit over een langere termijn gaat in de toekomst. Zij gaat nu niet zeggen dat periodiek één keer in de vijf jaar is of één keer in de zes jaar of één keer in de vier jaar. Die orde van grootte zal het zijn. Dit is niet de laatste keer om hierover te spreken.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat de wethouder nu een voorstel doet om iets te doen met het herzien van contracten. Dan heeft dat waarschijnlijk ook een invloed op het financiële voorstel dat is voorgelegd. Hij vraagt welke invloed dat dan heeft.

Wethouder Klein antwoordt dat dat daarop geen invloed heeft. Dat moet daarin passen. Dit betekent niet dat zaken goedkoper kunnen worden voor mensen. Die businesscase moet blijven kloppen.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) voegt toe dat in de Raadsinformatiebijeenkomst vrij duidelijk is gezegd vanuit de Vastgoedorganisatie Utrecht dat het staand beleid is dat de huurprijzen elke 5 jaar worden getaxeerd. Zij was aanvullend op zoek naar of ook periodiek gekeken kan worden op inhoudelijke basis en in het kader van het programma Samenwerking.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) licht toe dat periodiciteit repeterend inhoudt; met vaste tussenpozen kijken naar een huur of naar iets anders. De wethouder zegt nu dat hij af en toe als het haar zint te willen kijken naar het huurniveau van de individuele partners.
De heer Te Hoonte (VVD) begrijpt dat zoals mevrouw Bijsterbosch het formuleert zij in het huurcontract opgenomen wil zien dat eens in de zoveel tijd mensen op basis van inhoud het pand uitgezet kunnen worden. Hij concludeert dat dat een invloed heeft op de huurprijs.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) concludeert dat het bestuur dit besluit neemt van Algemeen Belang. Zij denkt dat inderdaad is na te gaan of de inhoudelijke samenwerking als basis hiervan, nog steeds passend is. Of dat mogelijk ook is na te gaan of afscheid te nemen is van elkaar.
De heer Te Hoonte (VVD) merkt op dat het de wethouder niet om één partij ging die onder het Algemeen Belang-principe valt.
Mevrouw Bijsterbosch (D66) merkt op dat haar vraag daarover wel ging.
De voorzitter geeft de wethouder het woord voor een eventuele reactie en haar voortzetting van de beantwoording.
Wethouder Klein hoopt dat het duidelijk is dat het college De Plaatsmaker subsidieert. De Plaatsmaker zorgt voor de mix aan partijen. Daar zijn ook de verschillen in huur. Haar voorstel was om dit periodiek te doen. Wanneer de raad het prettiger zou vinden wanneer de wethouder zegt dat iedere vijf jaar te doen, is dat mogelijk. Dan zal het college een herijking laten plaatsvinden. Dat doet het college op basis van de taxatie. Een gebiedscoöperatie gaat ook over de mix van gebruikers. Daarover gaat het ook bij de vraag hoe lang een huurder daar mag blijven. Het is niet de bedoeling één keer een mix te maken en dan vervolgens over 30 jaar daar nog steeds dezelfde mensen te hebben. Daarover gaat de discussie: op inhoud en op volwassenheid van een organisatie.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) merkt op dat de wethouder spreekt over een dynamisch verhaal als het gaat om de gebruiksovereenkomsten waarbij tussentijds te zeggen is dat partijen afscheid van elkaar nemen. Hij stelt voor dynamisch dan ook inderdaad dynamisch te laten zijn.
Wethouder Klein antwoordt het eens te zijn met dat het dynamisch moet zijn. Zij denkt ook dat het belangrijk is de interactie tussen partijen een belangrijke rol te laten spelen. Zij is het ermee eens dat afscheid van partijen genomen moet kunnen worden. Zij is het ermee eens dat dat ook niet te zeer vastgeklikt moet zijn op of het jaar voorbij is of niet. Het moet ook mogelijk zijn op inhoud van elkaar afscheid te nemen. Zij is het eens met de inbreng van de heer Bos.
D66 vroeg naar wanneer de update komt van het werkplan Huisvesting Creatieve sector en of dat in samenhang kan met de huisvesting Amateurkunst. De wethouder bevestigt dat het college dat in samenhang wil doen, zowel huisvesting creatieve sector als amateurkunst. Het college streeft ernaar om in het derde

kwartaal van dit jaar de Kadernota Cultureel Vastgoed aan te bieden. Daarin wordt aandacht besteed aan werkruimten voor creatieven, maar ook aan ruimte voor en spreiding van culturele publieksvoorzieningen met een bereik in de wijk en in de stad en daarbuiten.
D66 vroeg of de parkeerplaatsen op het Berlijnplein wellicht zouden kunnen worden opgeheven om die ruimte groener in te richten. De wethouder antwoordt beslist dat het daarvoor nu te vroeg is voor een dergelijke beslissing. Deze parkeerplaatsen zijn nodig voor de bouwontwikkeling rondom het Berlijnplein. Wel is het mogelijk over een aantal jaren te kijken wanneer het overgrote deel van Leidsche Rijn-centrum is opgeleverd hoe ook het gebruik van de plaatsen is en hoe dat wel of niet past bij de behoefte.
De wethouder beantwoordt de inbreng van Stadsbelang Utrecht. De vraag werd gesteld of het college nu een voorschot neemt op nieuw beleid: de aanpassing van de nota WAVA. De wethouder merkt op dat het niet zo is dat het college hierop vooruitloopt. Het college is behoedzaam. Het college schrijft af naar nul. Dat zijn nu de regels. Het college leert en onderzoekt in ook dit project wat verstandig is op termijn. Dat heeft niet alleen in Utrecht consequenties. Dit is ook in de rest van Nederland en breder aan de orde. Door nu te leren zijn straks onderbouwd nieuwe voorstellen te doen. Het college houdt zich aan de nota WAVA en aan het BBV en aan de regels die de raad daarover heeft gesteld.
De wethouder weet daarnaast dat het bestuur de discussie over de nota WAVA zal hebben en over het onderzoek. Dat loopt en komt er aan. Dat is niet beperkt tot alleen circulariteit. Dat is ook breder. De wethouder zal daarover terugkomen bij de commissie op het toegezegde moment.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) veronderstelt dat dat kan betekenen dat het stadsbestuur nat gaat op de kapitaallasten. Wanneer het nieuwe afschrijvingsbeleid wordt geëffectueerd naar zijn inzicht, verwacht hij dat het gemeentebestuur budgettaire ruimte overhoudt op het Berlijnplein.
Wethouder Klein licht toe dat dat de reden is waarom zij in het begin van haar beantwoording aan de fractie van D66 zei dat als dat het geval is, dat in mindering wordt gebracht op de huur en dat is wat overblijft in het programma Cultuur. Daarmee is die rond.
De fractie van Stadsbelang Utrecht stelde in de eerste termijn de vraag over hoe dat gaat met cultuurgeld dat ook voor circulair bouwen wordt gebruikt. De wethouder merkt daarbij op dat het ook om gebouwen gaat die daarmee flexibel en langdurig kunnen worden gebruikt voor cultuur met ook een maximale flexibiliteit. Ook dat is onderdeel hiervan. Langer gebruik van het gebouw en de materialen en de installaties is daarvoor ook heel goed. De wethouder beseft dat circulair bouwen een opdracht is van de raad.
Ingaand op de laatste vraag van de fractie van Stadsbelang Utrecht over de cultuurcampus en AZOTOD en het risico dat daar teveel wordt weggetrokken, zet de wethouder uiteen dat het college ziet dat er een grote behoefte is aan meer culturele ruimtes. Dat blijkt ook uit diverse onderzoeken. In Leidsche Rijn in heel Utrecht staan tot haar geluk ook veel amateurkunstplekken. Daaraan is ook behoefte en het college vult die ook goed in. Dat neemt niet weg dat altijd gekeken moet blijven worden of méér daarbij nodig is. Het college trekt daar absoluut niet teveel weg. Daar is echt behoefte en die is aangetoond in de sectoranalyses. Ter geruststelling aan de heer Bos zegt de wethouder dat het

vooral heel belangrijk is dat het verspreid blijft over de stad en ook in bijvoorbeeld Vleuten de Meern en Leidsche Rijn.
De fractie van de Partij voor de Dieren heeft in de eerste termijn gevraagd naar ook de meetmethodiek voor Utrecht Circulair en het beleid daaromheen. Momenteel is er nog geen uniforme en algemeen geaccepteerde rekenmethodiek voor circulair bouwen. Het college heeft vijf circulaire principes beschreven en het wil per principe die methodiek doorontwikkelen. TNO heeft ook een calculator; die is nog niet helemaal gereed. Utrecht is daarbij betrokken. Utrecht participeert ook in de landelijke netwerken om die kennis te delen en te borgen. Daarop zal de nota Kapitaalgoederen in 2023 gebaseerd zijn. In die zin wordt dat daarin goed meegenomen en is Utrecht een belangrijke partner met de ervaring die Utrecht opdoet. Het college zal de raad daarin goed blijven meenemen, ook in de verdere voortgangsrapportages.
De fractie van de Partij voor de Dieren vroeg ook aandacht voor OV, de fiets en de benenwagen. De wethouder attendeert de commissie erop dat het Berlijnplein goed bereikbaar is per OV en fiets. Het Berlijnplein ligt aan de hoofdfietsroute en het bus- en het treinstation Leidsche Rijn Centrum ligt op loopafstand. In de komende jaren wordt ook het gebied tussen het cultuurkavel en het treinstation nog bebouwd. Dan komt er nog een extra looproute.
De Partij voor de Dieren ging in op de biodiversiteit als richtinggevend criterium. De wethouder stelt voorop dat het bestuur van de stad daar een prettige verblijfsruimte wil creëren met ook ruimte voor de spontane ontmoeting, en zij stelt dat het college biodiversiteit niet als doorslaggevend criterium heeft opgenomen. Feit is dat heel veel mensen daarmee bezig zijn. Ook op het Berlijnplein zijn partners die daaraan zelf veel kunnen doen. Het college heeft niet gezegd dat die dichtere struiken een doorslaggevend criterium is. Het college wil de gelegenheid bieden na te gaan wat er spontaan ontstaat vanuit de behoefte van de partners die daar zijn.
Gevraagd is of diervriendelijk bouwen als randvoorwaarde wordt opgenomen. Hier zijn de vastgestelde kaders vanuit groen toegepast. Zoals het college dat doet bij andere nieuwbouwprojecten van het Leidsche Rijn-centrum. Dat betekent in ieder geval dat ervoor gezorgd wordt dat de vleermuiskasten er zijn en de zwaluwen ergens goed terecht kunnen. In die zin is dit niet anders dan de andere projecten in Leidsche Rijn Centrum.
De fractie van de Partij voor de Dieren heeft ook gevraagd naar het betrekken van de wijkbewoners en of dat onderdeel is van de opdracht aan gebruikers en aan ontwikkelaars. De wethouder antwoordt bevestigend. Voor diverse organisaties is die betrokkenheid bij Leidsche Rijn letterlijk opgenomen in de opdracht. De instellingen op het Berlijnplein maken hun programma met en voor de stad. Zij trekken daarbij een lokaal publiek, maar zeker ook bezoekers uit de rest van de stad.
De fractie van de Partij voor de Dieren vroeg of lokaal en de stad samen kunnen en de grootstedelijke uitstraling mischien ook breder nog. De wethouder denkt dat het belangrijk is te constateren dat wanneer het een populaire plek is, het daarmee niet minder onderdeel uitmaakt van Leidsche Rijn-centrum. Als voorbeeld noemt de wethouder dat het nieuw Utrechts toneel (NUT) daar momenteel actief is. Zij zijn als professioneel theatergezelschap sterk geworteld in de wijk Leidsche Rijn. Tegelijkertijd ontvangt het NUT ook rijkssubsidie en trekt het NUT naast de wijkbewoners publiek uit het hele land. Zo is te zien dat de mix aan

partijen kan helpen, ook met de ambities die het college hierbij heeft. De wethouder geeft als voorbeeld van het hand in hand gaan van lokaal en landelijk de één op één voorstellingen van het NUT bij mensen thuis landelijk onder de aandacht gebracht door het NRC.
De vraag is gesteld over hoe de amateurkunst een plek in die ontwikkeling krijgt en hoe ook de andere partijen betrokken worden. Het Berlijnplein is inderdaad een mix aan activiteiten. Dat is primair een plek voor professionele instellingen en makers. Die bieden zelf ook een programma voor een breed publiek waaraan deel te nemen is. Daarnaast is er zeker ook plek voor amateurkunst. Dat is bijvoorbeeld in het Danshuis zeer uitdrukkelijk ook de bedoeling. De partijen die nu al actief zijn in Leidsche Rijn zoals Cultuur 19, de Vrijstaat en Box, worden specifiek betrokken bij de verdere ontwikkeling.
De vraag van de Partij voor de Dieren naar hoe scholen betrokken worden bij het Berlijnplein beantwoordt de wethouder met uiteen te zetten dat er inderdaad ook scholenprogramma's zijn in het basis- en in het voortgezet onderwijs. Bijna boven op het Berlijnplein zal Academie 10 verrijzen. Die plannen zijn bij de raad bekend. De wethouder kan zich zomaar voorstellen dat die scholieren heel nadrukkelijk dit ook allemaal meemaken, maar zeker ook verder uit de buurt is het belangrijk daar terecht te kunnen. RAUM heeft daarvoor verschillende programma's ontwikkeld. Maar ook de Vrijstaat heeft daar in eerste instantie programma's voor kinderen van de basisschoolleeftijd en het programma wordt mee ontwikkeld met het ouder worden van de kinderen voor hen.
De vraag is gesteld hoe ervoor te zorgen dat ze het ook echt uitvoeren zoals het op papier staat. De wethouder zet uiteen dat dat stap voor stap samen ontwikkelen betekent. Dat gaat dan ook over goede projectbeheersing. De wethouder zal straks nog ingaan op de regeling risicovolle projecten waar dit ook wordt voorgesteld om dit aan te merken als een project om die op een intensieve manier te volgen vanuit de raad. Dat is de manier waarop het college dit wil doen.
De wethouder gaat in op de inbreng van de VVD in de eerste termijn. De eerste vraag was of dit die gewenste culturele trekker van formaat is. Zoals in haar inleiding al een beetje gezegd, is sinds 2016 niet langer de culturele trekker van formaat leidend maar Vorm volgt Ambitie en is er gekozen voor meerdere partijen en niet voor één trekker van formaat. Op die manier wordt een mix van functies gerealiseerd waaraan ook aantoonbaar behoefte is in de stad. De wethouder noemt in dit verband de verschillende sectoranalyses, ook bij de raad bekend, die hieraan ten grondslag liggen. Dat betekent ook dat de ruimtes op het Berlijnplein op meerdere momenten van de dag en meerdere dagen van de week goed te gebruiken zijn. Bovendien is dit een plek zoals die er in Utrecht nog niet is. Daarmee is het ook een echte aanvulling op de culturele infrastructuur.
De fractie van de VVD vroeg ook waarom dan toch niet die grote theaterzaal gerealiseerd wordt. Als het beeld bestaat dat het alleen maar kleinschalig is, vindt de wethouder dat niet terecht. Er is wel degelijk publiekprogramma voorzien voor dans en theater. Dat gaat niet op de manier zoals het nu is. Dat wordt uiteindelijk veel groter. Er is gekozen voor de stapsgewijze aanpak in cocreatie, dus ook met wijkbewoners. Het college merkt dat het aanslaat. Het college heeft ervoor gekozen om dit verder door te ontwikkelen en daarbij juist de verbinding te zoeken tussen de verschillende disciplines: theater, dans en beeldende kunst, maar ook mode en design. Het college onderzoekt de mogelijkheden voor het toevoegen van presentatieplekken voor podiumkunsten in de stad om ook de toekomstige

groei van de stad te kunnen blijven faciliteren. De wethouder hoopt dat het duidelijk is dat er echt plekken zijn waar veel mensen bij elkaar kunnen komen. Zij proefden in de inbreng van de VVD hoe belangrijk dergelijke plekken zijn voor de gezamenlijke beleving.
De heer De Pagter (VVD) vraagt welke ruimtes op deze locatie geschikt zijn voor die dansvoorstellingen, voor die theatervoorstellingen die ook voldoende capaciteit hebben voor echt veel mensen.
Wethouder Klein merkt op dat in een groeiende stad altijd gekeken moet worden of er voldoende plekken zijn waar iedereen bij elkaar kan komen. Zij denkt dat de manier waarop hier gekeken wordt naar wat aansluit bij de mensen in de directe omgeving en hoe daar een plek te bouwen. De wethouder ziet veel nadelen wanneer eerst een gebouw wordt neergezet en daarna nagegaan wordt hoe het te gebruiken.
De heer De Pagter (VVD) vindt dit geen antwoord op zijn vraag. Hij vroeg waar de dansvoorstellingen gaan plaatsvinden.
Wethouder Klein antwoordt op het Berlijnplein. Dat is onderdeel van de 9200 m². Ze heeft de indruk dat dat onvoldoende naar voren is gekomen in de gesprekken. Er zijn publieksplekken waar naar toe te gaan is en waar gezamenlijk cultuur wordt beleefd en waar het publiek ook naar toe kan gaan om elkaar in een gezellige sfeer te ontmoeten of om samen te lunchen en waar cultuur te bezoeken is, en presentatieplekken te bezoeken zijn. De wethouder benadrukt dat die publieksfunctie er in zit.
De wethouder vervolgt haar beantwoording met in te gaan op de vragen van de VVD over RAUM. Deze fractie vroeg of dit niet te vroeg is hierin vervolgstappen te zetten. De wethouder denkt dat het goed is om te zeggen dat de aanbevelingen van de adviescommissie verwerkt zijn in de opdracht aan RAUM. RAUM voert die opdracht ook uit naar tevredenheid. RAUM jaagt de innovatie en de cocreatie aan. Ook nu in de coronatijd waarin heel veel beperkt is, is te zien dat veel flexibiliteit en creativiteit aan de dag wordt gelegd. RAUM is opgenomen in de cultuurnota Kunst Kleurt de Stad. (pagina 37) Het college monitort die uitvoering van de opdracht aan RAUM intensief. Het college doet dat na structurele voortgangsgesprekken ook met een externe visitatiecommissie en houdt ook een onafhankelijk impactonderzoek in 2021. Vanaf 2022 loopt RAUM voor het eerst mee met de gewone reguliere externe visitatie van de Cultuurnota. Vanaf 2024 zal er een meerjarenbeleidsplan voor 2025 – 2028 moeten worden voorbereid.
De heer De Pagter (VVD) merkt op te hebben gevraagd waarom het college het advies van de adviescommissie in de wind heeft geslagen. De adviescommissie heeft heel duidelijk gezegd dat ze zich afvraagt of RAUM wel de juiste partij is om langdurig invulling te geven aan deze culturele instelling. Hij stelt die vraag opnieuw.
Wethouder Klein gaf op die vraag antwoord. Die aanbevelingen van de adviescommissie waaraan de heer De Pagter refereert, zijn verwerkt in de opdracht aan RAUM. Die worden ook naar tevredenheid uitgevoerd. Dat is wat de wethouder heeft gezegd.
Gevraagd werd naar de bezoekersaantallen aan RAUM. In 2019 waren dat 42.000 en ook in 2020 (in de coronatijd vanaf maart) waren dat nog steeds 42.000. Dat heeft ook te maken met het gegeven dat daar veel buiten is waardoor daar nog mogelijkheden waren. De wethouder verwacht dat dit alleen nog maar zal groeien. Daarnaast merkt de wethouder op dat het cultuurcluster veel

breder is dan alleen de programmering van RAUM. De wethouder geeft aan welke belendende organisaties ook meerjarige subsidie krijgen niet alleen vanuit Utrecht maar ook landelijk. Deze organisaties hebben al heel veel laten zien.
De fractie van de VVD vroeg ook naar DB's en of dat ook op het Berlijnplein kan. De wethouder antwoordt dat het college altijd gezegd heeft, ook aan de ontwikkelaars, dat DB's een plek moet krijgen in de ontwikkeling van het Kapgebouw. Het college blijft bij zijn standpunt. De wethouder voegt daaraan toe dat dat eerder nodig is dan in 2025. Daarom zou de wethouder niet adviseren DB's hierheen te verplaatsen? Deze plekken zijn er op dit moment niet. Dat betekent dat éérder er een goede plek moet zijn voor DB's.
De fractie van de VVD stelde de vraag of in 2019 het ontwikkelkader aan de raad had moeten worden voorgelegd in een raadsvoorstel. De wethouder zet uiteen dat het college in het ontwikkelkader vervolgstappen heeft gezet die eerder zijn begonnen. Vanaf 2004 is besloten in de raad dat in Leidsche Rijncentrum de plek voor cultuur moest komen. Vanaf 2016 werd dat Vorm volgt Ambitie. In 2018 is de ontwikkelstrategie vastgesteld. Daar is vervolgens een nieuw Coalitieakkoord gekomen. Dat ontwikkelkader is daarop eigenlijk een logisch vervolg. Daarover schreef het college een brief aan de raad. Daaruit concludeerde het college dat hiervoor brede steun is. Daarom heeft het college op deze manier verder gewerkt en heeft het nu ook het ontwikkelplan gemaakt. Dat is ook het moment waarop het college heeft gezegd dat het belangrijk is dit te agenderen in de raad. Daarnaast waren de kaders onderdeel van de begroting. In die zin bouwt het college voort op hoe er gewerkt is.
De heer De Pagter (VVD) vindt dit een inschattingsfout van het college. Het niet agenderen van een brief betekent niet dat de raad daarmee stilzwijgend instemt. Het was volgens hem beter geweest wanneer dit op dat moment besproken was en vastgesteld als gemeenteraad. De gemeenteraad gaat over de kaders.
Wethouder Klein neemt hiervan nota. Zij zal dit op zich laten inwerken. Zij denkt dat dit het moment is waarop ook heel duidelijk te zien is welke kant het opgaat en dat dit ook het moment is, belangrijk voor de raad om daarin goede keuzes te kunnen maken. Zij zal reflecteren op de inbreng van de heer De Pagter.
De fractie van de VVD vroeg ook of overwogen is de kredietvrijgave op te knippen en bijvoorbeeld nu alleen krediet voor de ontwerpfase vrij te geven en dan pas in een volgende fase het krediet voor de realisatie. Het college koos heel bewust voor het niet-opknippen en een geïntegreerd contract waarin het ontwerp, de bouw, en ook het onderhoud van de te realiseren gebouwen gezamenlijk worden gedaan. Het belangrijke voordeel daarvan is dat niet alleen de architect, maar ook de aannemer en installatiebedrijven met daarbij ook straks de gebruikers betrokken zijn waardoor de input bijeen genomen is - dat is zeker belangrijk bij circulaire ambities. Wanneer enkel een opdracht wordt gegeven aan een architect is niet bekend hoe de aannemer dat kan uitvoeren.
Met het opknippen van het krediet, ontstaat ook een opgeknipte verantwoordelijkheid van ontwerper, bouwer en onderhoudspartijen. Bovendien is het bijeen nemen kostenefficiënter. Dat heeft ook te maken met hoge ambities die het college heeft.
De heer De Pagter (VVD) merkt op dat het nog steeds kan. Het college heeft nog steeds een Go No-Go-moment. Hij wil op dat moment dat de raad wordt ingeschakeld. Het hoeft niet te betekenen dat alles opgeknipt wordt en dat de gemeente eerst met de ontwikkelaar aan de slag gaat.

Wethouder Klein merkt op dat het moment waaraan de heer De Pagter refereert, het moment is waarop het college toetst of voldaan wordt aan de vooraf overeengekomen kaders. Zij hoorde de fractie van de VVD goed.
De fractie van de VVD heeft gevraagd of het niet vreemd is te experimenteren met een dergelijk groot project als het gaat om de co-creatie en de circulaire ambities. In de oren van de wethouder klinkt experimenteren als is dat vrijblijvend. Hier doet het college iets anders. Dit wordt gedaan om van te leren. Dat past goed bij de opdracht die de raad het college gaf vanuit circulair bouwen. Circulair bouwen moet in Utrecht de norm worden en ook bij de uitvoering van het actieprogramma Utrecht Circulair. Het cultuurcluster Berlijnplein is inderdaad één van de 20 pilotprojecten. De periode tot 2023 wordt daarbij benut om te leren. Ook de fractie van het CDA vroeg hier naar.
De wethouder antwoordt ontkennend op de in een interruptie gestelde vraag van de VVD of het geld is gereserveerd vanuit het groeikader Leidsche Rijn. Het geld is gereserveerd op de programmabegroting Cultuur.
De fractie van de PVV vroeg waarom de gemeente cultuurgebouwen subsidieert. De wethouder voegt hieraan toe dat aan de Cultuuras van Leidsche Rijn Centrum zowel gesubsidieerde als niet-gesubsidieerde instellingen gevestigd zijn. In het verleden zijn afspraken gemaakt, ook met de marktpartijen die investeren in Leidsche Rijn Centrum en ook breder dan alleen in het Berlijnplein. Die marktpartijen zien graag dat ook de gemeente gaat investeren. Dat brengt veel mensen op de been en ook veel levendigheid.
De fractie van GroenLinks vroeg hoe bewoners in de wijk meedenken. De wethouder bevestigt dat bewoners worden betrokken bij de uitwerking van de plannen en zij vindt het belangrijk dat de bewoners aangehaakt blijven. De bewoners mogen ook adviseren. Dat zijn niet de eindgebruikers. De bewoners zijn omwonenden. De eindgebruikers zijn de instellingen, maar ook huurders. Dat is momenteel De Plaatsmaker. Die bepalen mee. De wethouder vindt het leuk te zien dat het inderdaad om alle typen bewoners gaat.
De fractie van GroenLinks vroeg de wethouder of zij een extra ruimte zou willen toevoegen voor Amateurdans. In de plannen is ruimte voor Amateurdans. Er is een studio van 10 × 10 meter. Die biedt plaats voor een meer regulier dansaanbod, zoals de kinderen- en jongerenactiviteiten van Cultuur 19. Die kunnen daarin plaatsvinden, maar ook dansscholen kunnen daar terecht en ook andere initiatieven uit de wijk. Dat is ook hoe de Plaatsmaker laat zien voor wie deze ruimte geschikt is. Daarnaast heeft het college voor een danshuis gekozen met een eigen signatuur; een herkenbare plek met een eigen karakter. Met het toevoegen van extra ruimtes zoals werd gevraagd, zullen daar anderen weggehaald moeten worden. Dat doet iets met het geheel in de mix. Ook hier geldt dat dit ruimten zijn die pas in 2025 beschikbaar zijn. Wanneer er dan meer dringende ruimtebehoefte bestaat, is het belangrijk niet teveel op de langere toekomst te hopen. Die ruimten zijn eerder nodig.
De wethouder bevestigt dat het de bedoeling is de mogelijkheid te bieden op het plein voor culturele ontmoetingen, zoals de fractie van GroenLinks vroeg. Ook werd gevraagd of er een culturele ontmoetingsplek voor jongeren kan worden gecreëerd. Het college ondersteunt in dit plan de renovatie van De Vrijstaat als onderdeel van het geheel. Het Danshuis biedt ook aanbod voor jongeren. Het is inmiddels bekend dat er een nieuwe plek is gevonden voor de skatebaan. Op heel veel verschillende plekken is in Leidsche Rijn aanbod voor jongeren, vooral

georganiseerd door Cultuur 19 en Box. Het zou ook heel goed kunnen zijn dat zij hier een definitieve plek zullen krijgen.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vroeg naar een specifieke plek voor jongeren omdat in Leidsche Rijn juist veel behoefte is aan plekken voor jongeren. Gewerkt wordt aan hang- en sportplekken. Het zou mooi zijn wanneer er ook een cultuurplek voor jongeren bij zou komen.
Wethouder Klein ziet dat als aanvulling. Ook de hangplekken zijn belangrijk. Cultuur 19 en Box zijn organisaties waar mensen niet alleen naar toe gaan om te kijken en te luisteren, maar ook om zelf te doen. De wethouder schetst hoe het college hiermee bezig is. Zij stelt dat het niet uitgesloten is dat ook hier een definitieve plek voor jongeren zal komen. Dat is nog niet uitgekristalliseerd.
De fractie van GroenLinks vroeg of er meer beeld kan komen bij de grip die op de risico's wordt gehouden en de uitwerking daarvan en überhaupt welke risico's er zijn en hoe dat te doen. De wethouder verwacht deze week de regeling Risicovolle Projecten aan de raad te sturen. Die is in samenspraak met de raad opgesteld. Daarin zal het college voorstellen om deze regeling te behandelen als een dergelijk risicovol project. Dat betekent daar intensieve controle aan de binnenkant en tegelijkertijd de informatie die twee keer per jaar naar de raad gaat.
De wethouder vindt het goed om te zeggen dat een dergelijk project met een geïntegreerde aanpak alleen haalbaar is wanneer strak gestuurd wordt op de invulling binnen de kaders en dat ook telkens te blijven toetsen. Dat is de manier om de ambities die de raad heeft geformuleerd in te vullen.
Gebruikelijk is een fasering aan te brengen in bouwprojecten. In dit verband noemt de wethouder het programma van eisen, de aanbesteding, contractering, voorlopig ontwerp, definitief ontwerp, bestek en realisatie. Zij denkt dat het goed is in te zoomen op concrete voorbeelden van die projectbeheersing. De wethouder gaat in op de bewaking van het proces. De consortia worden gevraagd bij de inschrijving een planning in te dienen. Aan de hand daarvan wordt de voortgang getoetst en bewaakt. Financieel per fase wordt ook een financiële toets gedaan of het project binnen het door de raad gestelde budget blijft. In elke fase van het project keek een eigen financieel deskundige mee, maar ook een externe bouwkosten-deskundige die ook de verschillende ramingen controleert. Op de financiële raming van het proces zoals genoemd, doet een onafhankelijk bureau een second opinion. Als het gaat over risico's zet de wethouder uiteen dat tijdens dialoogfase van de aanbesteding de risico's en de wijze van beheersing van die risico's besproken worden met de consortia. Dat wordt ook vastgelegd in een risicodossier. Er wordt ook een risicoanalyse gedaan in alle fasen van het project, passend ook bij daarbij horende beheersmaatregelen. Die worden herijkt en bijgesteld. De wethouder begrijpt de gestelde vraag. Zij kan dit goed op een rij zetten in een brief aan de raad. Zij zegt die brief spoedig toe. Zij hoopt dat het deze week nog lukt.
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) begrijpt dat dit rolling forecasting is.
Wethouder Klein durft dat niet te zeggen. Wanneer de heer Bos die conclusie trekt, zou het zo maar kunnen zijn van wel. Zij zal dat nagaan en daarover in haar brief een korte reactie geven.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) heeft behoefte aan meer grip. Zij vindt het goed van de wethouder te vernemen dat zij belangrijk vindt dat binnen de kaders aangestuurd moet worden en dat getoetst moet blijven worden. Voor haar fractie

zijn de kaders nog te vaag. Het zou fijn zijn wanneer de wethouder die concreet zou verwoorden, het liefst voor de raadsbehandeling.
Wethouder Klein zal daarvoor zorgen. Zij denkt ook aan spoedprocedures in dit verband. Desgevraagd door **de voorzitter** herhaalt **zij** haar toezegging: een brief waarin zij in concreto handen en voeten geeft aan hoe grip wordt gehouden op het proces.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vindt het fijn wanneer de raad de mogelijkheid krijgt gaandeweg mee te kijken. Ze vraagt de wethouder of ze wil nagaan welk moment geschikt zal zijn voor de raad om mee te kijken of binnen de kaders wordt aangestuurd. Zij vraagt de toezegging van de wethouder dit uit te zoeken en te verwerken in haar brief.
Wegthouder Klein zegt toe dat zij in de brief zal ingaan op hoe de raad de informatie krijgt en wanneer de raad op een goed moment weer aan zet is. Zij vervolgt haar beantwoording.
De wethouder beantwoordt bevestigend op de vraag van de fractie van GroenLinks de raad goed op de hoogte te houden. Zij noemde al de regeling risicovolle projecten. Die zorgt ervoor dat daarover intensief informatie is. Zij kan dat toezeggen. Zij noemt daarbij dat het college er alles aan doet om dit goed binnen de kaders te doen. Maar wanneer het college voor keuzes komt te staan die de kaders raken of zodra zaken buiten de kaders komen, gaat de wethouder terug naar de raad.
De wethouder zet uiteen dat een van de lessen die het college getrokken heeft uit de bouw van Tivoli Vredenburg is dat aan het einde van dat proces bleek dat de exploitatielasten veel hoger werden dan voorzien. Dat kwam omdat later pas werd beseft dat er bovenin nog zalen waren waar publiek heen begeleid moet worden. Daarover was in de ontwerpfase nog niet nagedacht. Daarover was nog niet gesproken met welke gebruiker dan ook. Dat zijn zaken die op deze manier van werken ook te voorkomen zijn.
Richting de fractie van het CDA herhaalt de wethouder haar antwoorden over de amateurkunst. Specifiek werd gevraagd de input mee te nemen in het kader van Dansatelier 42, vanuit het gegeven dat ook dat atelier gebruik kan maken van de vloer van 10 x 10 meter. Goed moet gekeken worden of dit allemaal is op te brengen. Hoe dan ook vindt de wethouder het belangrijk dat er een plek is voor iedereen die wil dansen en dat dat ook in de buurt mogelijk is. Los van dit concrete project Berlijnplein is dat een opgave voor het college en voor de wethouder.

De fractie van het CDA vroeg ook naar de criteria die gebruikt zijn bij de werving en de selectie van de partijen voor de werfkelders. De nieuwe partij houdt zich aantoonbaar en inhoudelijk bezig met vraagstukken gerelateerd aan het thema Toekomst van de Stad. Die werkt vanuit een coöperatieve gedachte, samenwerkend en naar buiten tredend op proces en ambitie. Een partij die verbonden is met de creatieve sector, zoals breed gedefinieerd door het sociaal-cultureel planbureau. Een partij die met eigen activiteiten of door activiteiten van derden te programmeren een bijdrage levert aan het publiekprogramma op het Berlijnplein. Een partij die in verbinding staat met bewoners en organisaties in Leidsche Rijn of de partij heeft een overtuigend Plan van Aanpak om die verbinding te gaan maken. Een partij met een extravert karakter, naar buren en naar buiten in de dagelijkse zin. De partij die een bijdrage levert aan het verbinden van ook de landelijke netwerken met relevante plekken ook op het Berlijnplein. De criteria die

de wethouder zojuist noemde, zijn in samenspraak ontwikkeld met de huidige partijen. Naast de rij die zij opnoemde, is de mix van de partijen belangrijk zodat niet alles uit dezelfde hoek komt. De fractie van de PvdA had ook gevraagd naar deze criteria. Ook hier geldt dat het college op het Berlijnplein iets wil toevoegen; dus niet meer van hetzelfde. Dat speelt ook een rol in hoe die samenstelling te doen. Dan geldt ook, goed in de gaten te blijven houden niet alleen mensen te verplaatsen of te verhuizen, maar ook hoe in de gezamenlijkheid tot meerwaarde is te komen. De wethouder refereert aan het pleidooi voor de zingeving in de beleving van cultuur.
De wethouder antwoordt bevestigend op de vraag van de fractie van het CDA of in de nog openstaande vierkante meters ruimte is voor sociaal-culturele functies, dit naast de Buurtwerkkamer, Hart voor Leidsche Rijn. Daar zal ook een transparante selectieprocedure komen met criteria. De wethouder gaat er vanuit dat Dock en JOU aan deze gesprekken zullen blijven deelnemen om ook na te gaan of dat voor hen interessant is.
De fractie van het CDA vroeg ook hoe de samenwerking met organisaties en bewoners uit de buurt te borgen. Daarbij werd in de beleving van de wethouder een beetje gezocht naar participatie. Het heet inderdaad co-creatie. Dat is een stapje verder dan alleen participeren. Dat is vanaf 2016 de ingezette lijn met partijen in de stad, organisaties en Leidsche Rijn en omwonenden. De wethouder schetst de betrokkenheid van omwonenden. Bij de stukken zit ook een bijlage genaamd Cocreatie en Samenwerking waarin dit specifieker wordt uitgewerkt en toegelicht. Ook dit is niet standaard en dit is ook vernieuwend.
De heer Kos (CDA) reageert op het geheel van de beantwoording. De wethouder benadrukte het belang van de samenwerking tussen amateurkunst en professionele kunst. Dat kan zijns inziens het interessante zijn van deze plannen. Hij had daarover enkele vragen gesteld, bijvoorbeeld over de amateurdans. Hij maakt zich alsnog zorgen over deze plannen wanneer hij vooral veel plek ziet voor makers en professionele organisaties. Hij gelooft ook wel dat die samen willen werken met amateurkunst en voor amateurkunstenaars dingen willen organiseren.

Wanneer hij spreekt met mensen uit het veld maken zij zich zorgen over dat zij hierin niet zijn opgenomen als kernpartner. Die kunnen inderdaad die ruimte van 10 x 10 huren. Het is anders wanneer zoiets gezamenlijk wordt gemaakt met daarbij ook amateurorganisaties betrokken. Die zorg bij zijn fractie is nog niet helemaal weggenomen. Hij had daarom ook de vraag gesteld welke criteria gehanteerd worden om in de toekomst de nieuwe organisaties te selecteren. Hij vraagt of dat ook amateurkunstorganisaties kunnen zijn. Dit is hem nog niet helemaal duidelijk.
Wethouder Klein antwoordt met uiteen te zetten dat de zojuist door haar genoemde criteria ook prima toepasbaar kunnen zijn op amateurkunstorganisaties. Dat betekent soms misschien wel net een andere houding, dat meer gedaan wordt met anderen en niet alleen met wat eigen is. Dat is de meerwaarde waarover zij sprak. Daarnaast deed het college verschillende sector-onderzoeken. Zij wil niet zeggen dat ruimte voor amateurkunst overblijft. Wel is te zien dat aantoonbaar ruimtes nodig zijn, ook voor de beeldende kunst en ook voor de muziekstudio’s en ook voor de publieksplekken. Zij bevestigt dat hier heel veel professionele partijen zijn. De grote meerderheid heeft ook landelijk meerjarige subsidie. Dan is er de opdracht om ervoor te zorgen dat die ergens een plek krijgen.

Zij hoorde goed wat de fractie van het CDA als reacties gaf. Mogelijk helpt dit in het verdere denkproces.
In antwoord op de eerste vraag van Student & Starter over de mogelijkheid van het tekenen van onvoldoende samenwerkingsovereenkomsten in het voorjaar 2022, of de wethouder aan de voorkant kan toezeggen die vierkante meters dan toch te gaan bouwen en ook meer flexibele ruimtes, bijvoorbeeld voor jonge makers. Dat zou gevolgen hebben voor de businesscase. Dat is een voorbeeld waarvan de wethouder zegt dat dit niet iets dat zij zomaar doet. Op het moment waarop er onvoldoende overeenkomsten zijn, is de mix van gebruikers aan te passen. Dat kost geld en heeft consequenties. Mogelijk is tijdelijk een alternatief te bieden.
De wethouder dankt Student & Starter voor de plezierige woorden in de eerste termijn.
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) hoorde de wethouder eerder zeggen dat er een nieuwe plek is en dat er behoefte is aan ruimte. Zij begrijpt dat het lastig is omdat het de businesscase raakt. Zij kan zich niet voorstellen dat er straks minder vierkante meters gebouwd worden terwijl iedereen inziet dat de ruimte heel erg nodig is en dat die gebruikt moet worden.
Wethouder Klein antwoordt dat het ook betaald moet worden. Zij begrijpt het belang van het aandachtspunt voor Student & Starter.
Mevrouw Van Mil (Student & Starter) begrijpt dat de toezegging er niet komt. Zij vraagt of de wethouder een brief aan de raad kan sturen wanneer in 2022 onvoldoende samenwerkingsovereenkomsten zijn.
Wethouder Klein zal dat zeker aan de raad laten weten als dat het geval is. Zij vervolgt haar beantwoording.
Richting de fractie van de PvdA gaat de wethouder in op de vraag naar de fair practice code en inclusiviteit. Zij refereert aan haar inbreng in een andere commissie in een gesprek met de PvdA. Ook vanuit het landelijk beleid is belangrijk dat niet alleen die eerste stap is gezet, maar dat dit echt verder gaat. De Raad voor Cultuur voerde vandaag het gesprek bij Herman Tjeenk Willink. Die raad benadrukte dat meer nodig is. De wethouder is het daarover eens. De fair practice code is een speerpunt van het gemeentelijk beleid. Het college vindt dat overal belangrijk, zeker ook hier. De plannen van de gesubsidieerde partijen op deze kavel worden daarop uitdrukkelijk getoetst. Dit is ook een aandachtspunt bij het vullen van het gebouw. De wethouder beseft dat het grote en snelle stappen moeten zijn.
Waar het gaat om de inclusiviteit, zet de wethouder uiteen dat het onderdeel is van het ontwikkelplan. De wethouder ziet dat ook terug op pagina 110 waar ook meer te lezen is over ook een speciale adviesgroep.
De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt wie getoetst worden op de fair practice, en waarop die partijen precies getoetst worden, waar moeten de partijen aan voldoen willen ze hierop aanspraak kunnen maken?
Wethouder Klein antwoordt dat dit de criteria zijn die vanuit de cultuurnotaperiode Kunst Kleurt de Stad gelden. De wethouder zegt daarover dat de partijen zich moeten committeren aan de fair practice code en dat ook in praktijk brengen. Dat is exact dezelfde formulering die ook landelijk is gebruikt. Zij omschrijft het spanningsveld aldus: wanneer partijen hoger willen scoren in de fair practice code, verwacht zij dat het aanbod van cultuur naar beneden gaat. Utrecht doet

precies wat landelijk gebeurt. Utrecht stimuleert landelijk om vervolgstappen te zetten.
De heer Van der Zweth (PvdA) begrijpt hieruit dat de vraag is of de rekening bij de makers neergelegd wordt of niet. Het is duidelijk wat het college kiest. Zijn fractie komt daarop terug. Een vraag over de diversiteit werd beaamd door de wethouder. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dat de raad het beoordelingskader voor borging van de diversiteit nog te zien krijgt.
Wethouder Klein merkt op dat ieder halfjaar hierover nieuwe berichtgeving komt. Zij zal ervoor zorgen dat ook de diversiteit en inclusiviteit duidelijke herkenbare aandachtspunten zijn hierin.
De fractie van de PvdA heeft ook gevraagd naar de individuele maker die op het Berlijnplein terecht wil komen. Van in totaal 9200 m^2 is 4000 m^2 voor individuele makers. De Plaatsmaker richt dat waarschijnlijk ook goed in. Er zijn ook ateliers. De huur is de huurprijs voor culturele tarieven.
De fractie van de PvdA vroeg ook hoe ervoor te zorgen dat het aanbod voor een breed publiek interessant blijft en een mix in dat aanbod. Dat is geborgd in de criteria die zij zojuist noemde in de richting van het CDA. Daar hoort bij hoe daarover gerapporteerd wordt.
De fractie van de PvdA vroeg naar de samenwerking met scholen in Leidsche Rijn. De wethouder refereert aan haar desbetreffende antwoord aan de Partij voor de Dieren.
De PvdA onderstreepte het belang van de verbinding met mensen en groepen die kunst nu misschien nog niet zo toegankelijk vinden. De mix van de verschillende genres kan daarin helpen. En ook de mogelijkheid om er gewoon te zijn zonder iets van plan te zijn en die toevallige kennismaking te hebben. Zij noemt in dit verband camping RAUM als voorbeeld.
De PvdA vroeg of DOCK en JOU betrokken worden. De wethouder refereert aan haar antwoord aan het CDA.
De PvdA stelde de graffitiplek aan de orde: streetart. Een nieuwe legale graffitiplek was hier aanvankelijk gevonden. Zij deelt de wens met de PvdA een nieuwe plek te vinden. Het college is in die zin ook op zoek. De wethouder heeft die plek nog niet gevonden. Zij is vast van plan die plek te vinden.
De skatebaan komt aan de noordzijde van het Willem-Alexanderpark, vlakbij de huidige locatie.
De heer Van der Zweth (PvdA) vraagt of er geen enkele mogelijkheid is om de graffitiplek op deze locatie te realiseren; ziet de wethouder dat helemaal niet? Hij vraagt op welke termijn de raad mag verwachten dat in ieder geval de raad geïnformeerd wordt over de te zetten stap richting die nieuwe plek.
Wethouder Klein merkt op dat de bestaande plek er nog is. Zij zegt toe op de vraag op welke termijn de raad informatie kan verwachten in het vierde kwartaal bij de raad terug te komen over het zoeken naar een nieuwe graffitiplek. Zij zal dat idealiter combineren met andere informatie.
De fractie van de PvdA vroeg ook naar de verbinding met horeca en Leidsche Rijncentrum. De wethouder bevestigt dat er best wat horeca is en dat daar nog heel veel bij komt. Zij noemt Buiten bij de Sluis, Broodnood, en de plint van de parkeergarage op het Berlijnplein. Zij denkt dat daardoor natuurlijker verbindingen komen tussen verschillende plekken.
De PvdA vroeg ook naar het maximale ruimtegebruik. Gezegd is zo intensief mogelijk die ruimtes te kunnen gebruiken. De fractie van de PvdA vroeg zich af of

dat niet een beetje te is, of het reëel is en werkbaar voor mensen. Het dubbel gebruik van ruimtes moet overal plaatsvinden, dat geldt ook hier, maar dat geldt ook voor andere culturele plekken in de stad zoals de Berenkuil of het Domplein. Hier zoekt het college ook echt naar de balans maximale ruimte te hebben om te maken. De wethouder schetst de praktijk van alledag en de differentiatie in het gebruik.
Gevraagd is een kunstwerk om de aanvang van het homohuwelijk te gedenken. De wethouder heeft daarvoor geen budget vanuit het project. Zij voegt toe dat het college een prettige verblijfsruimte wil voor iedereen waar ook ruimte is voor spontane ontmoeting, waar ook iedereen zich thuis voelt.
De PvdA vroeg naar de verbreding met andere instellingen met aandacht voor De Machinerie. De wethouder zet uiteen dat veel wordt samengewerkt. Vorige week was er een debat over eenzaamheid. Er is ook samenwerking met de bibliotheek. De wethouder denkt dat dat ook breder kan. Zij pleit ervoor goed te kijken naar wat op elkaar aansluit ook als het gaat om thema's.
Richting de fractie van de ChristenUnie beantwoordt de wethouder de vraag of gezorgd wordt voor tussentijdse evaluatiemomenten. Dat raakt volgens de wethouder aan het gesprek in haar eerste termijn over de duur van de huur en ook over de doelgroep van degene die je ruimte biedt en hoe de juiste mix van partijen daar te behouden.
Daarnaast was toelichting gevraagd over de samenwerking tussen partijen op het Berlijnplein en hoe zij als een soort culturele olievlek in de wijk activiteiten organiseren. Belangrijk vindt de wethouder om de RAUM popup-concerten te noemen. Die vinden niet alleen plaats op het Berlijnplein, maar ook breder. Daar is ook programma dat elders wordt gemaakt. Zij noemt het voorbeeld van het NUT bij mensen thuis waardoor mensen dichter bij elkaar kwamen.
De fractie van de ChristenUnie vroeg ook hoe de combinatie van lokale partijen te verankeren is met nationale of internationale ambities. De wethouder refereert aan het desbetreffende dat zij al gezegd heeft. Ze noemt in dit verband de Leidsche Rijn-connectie met name. Daarbij zijn veel Leidsche Rijn-partners aangesloten. IRC (Illusionary Rockaz Company) werkt veel samen met Cultuur 19. Ook RAUM, draagt bijvoorbeeld bij aan het vuur van Sint Maarten. Die zaken krijgen aandacht en die aandacht moet er blijven. De wethouder is het daarmee eens.
Richting de fractie van de SP antwoordt de wethouder ontkennend op de vraag of de gemeente straks alle risico’s gaat dragen als culturele partijen niet zouden kunnen verhuren. Het onrendabele deel van de exploitatielasten betreft het deel van de kostprijsdekkende huur dat niet door de huurders op te brengen is. De marktconforme huren voor culturele functies ligt lager dan de kostprijsdekkende huur. Het verschil is het onrendabele deel dat met dit besluit gedekt wordt uit het programma Cultuur. De exploitant van de 4000 m^2 voor culturele huisvesting is verantwoordelijk voor het leegstandsrisico.
Ter geruststelling zegt de wethouder dat bekend is dat heel veel meer vraag is naar betaalbare ruimte voor cultuur dan aanbod. Dat is een van de dingen die hier zijn op te lossen. De kans dat er leegstand komt, is erg klein.
De fractie van de SP heeft genoemd dat er verschillende maatregelen zijn om de risico's te beheersen. De vraag was of nu al niet beter één te kiezen zou zijn. Haar advies is dat niet te doen. Wanneer bekend is wanneer een risico zich voor-

doet, is dan ook de best passende maatregel te nemen die daarop goed aansluit. Zij zou dat niet aan de voorkant teveel inkaderen.
De SP vroeg ook wie er gaat bloeden wanneer het uiteindelijk tegenvalt. Zijn de kleine culturele instellingen daarvan de dupe? De wethouder zet uiteen dat tegenvallers opgevangen moet worden binnen de huidige businesscase; het moet binnen de kaders die de raad ook heeft meegegeven.
Tenslotte vroeg de SP of de wethouder wilde reflecteren op de doelgroep die bediend wordt en dat die vrij klein zou zijn. De wethouder deelt mee dat er al tienduizenden bezoekers komen per jaar: uit de wijk, uit de stad en uit het land. De wethouder denkt dat dit juist een laagdrempelige voorziening is waar mensen eenvoudigweg kunnen zijn en daardoor al in aanraking komen met kunst en cultuur. Hiermee rondt de wethouder haar beantwoording in de eerste termijn af

Gemiste vragen
De heer De Pagter (VVD) had een vraag gesteld over het plan voor de Schouwburg. Hij had gehoord dat het in het jaarbeursgebied wel mogelijk zou zijn. Hij verneemt graag de reactie van de wethouder waarom de schouwburgzaal wel zou kunnen in de omgeving van de Jaarbeurs en niet bij Leidsche Rijn.
Zijn tweede vraag betrof het moment voor de raad om te kunnen beslissen - hij brengt dit in verband met de gevraagde knip in het budget.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) licht toe dat zijn vraag de andere culturele hotspots betreft in Vleuten De Meern en Leidsche Rijn. De wethouder zei dat het niet de bedoeling is dat Leidsche Rijn parisiteert op de culturele gebruikers van andere locaties. Hij vraagt of de wethouder/het college kan garanderen dat dit ook daadwerkelijk zo zal zijn.
Wethouder Klein gaat in op de vragen van de VVD en op die van de locatie van de schouwburgzaal. Er zijn allerlei stappen gezet met de omwonenden. In die gesprekken kwam niet op om hier een Schouwburg te realiseren. Het gaat niet om de vraag of het daar niet zou kunnen en ergens anders wel. Zij licht de volgorde in de aanpak toe en refereert aan haar eerdere antwoordt hierop.
De wethouder deelt mee dat geen onomkeerbare besluiten worden genomen. Dat het college tegen een knip is, heeft de wethouder uitgelegd, ook in de brief die het college de raad heeft toegestuurd. Zij blijft daar ook bij. Zij denkt dat het heel onverstandig is. Dat heeft niets te maken met de stand van zaken. Het is logisch dat het college zich niet verplicht allerlei dingen te doen; de raad heeft nog niet besloten.
De fractie van Stadsbelang Utrecht vroeg naar garanties. De wethouder zet uiteen dat zij niet kan garanderen andere locaties niet leeg te trekken. Zij maakt de volgende weging: dat op een moment dat een partij wel naar het Berlijnplein zou gaan, er nieuwe partijen komen voor de vertrekkende.
De heer Van der Zweth (PvdA) had een vraag gesteld over individuele makers**.** De wethouder noemde de Plaatsmaker. De PvdA had ook gevraagd naar de huurprijzen en of er voor bereikbaarheid gezorgd kan worden voor de makers.
Wethouder Klein refereert aan haar antwoord: dat het niet de commerciële tarieven zijn. Dat het de prijzen zijn die passen bij de cultuur. Iemand die net is afgestudeerd beschikt over een andere budget. Dat betekent dat in de stad verschillende plekken met verschillende huurprijzen bestaan. De wethouder zal ontkennend antwoorden op de vraag of iedereen daar terecht kan en het kan

betalen. Ook hier moet de optelsom kloppen. Er wordt voor gezorgd dat er een plek is voor de mensen die nodig zijn.

De voorzitter stelt de tweede termijn aan de orde.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) merkt op dat veel van de vragen van haar fractie beantwoord zijn. Zij is nog niet tevreden met het antwoord op de vraag over het betrekken van bewoners en jongeren. Haar fractie broedt daarop richting de raad. Zij vindt de toezegging mooi van de wethouder op de vragen over het risico en dat de raad genoeg ruimte krijgt om te controleren. Zij kijkt uit naar de brief die de wethouder heeft aangekondigd.
Er komt een Go No Go-moment voor het college. Hoe kijkt de wethouder er tegenaan dat de raad daarbij mee kan kijken en dat de raad op dat moment wensen en bedenkingen kan uiten. Zij noemt als voorbeeld de verhouding tussen enerzijds het programma Cultuur en anderzijds de gebouwkosten in balans blijft. Zij vraagt of de wethouder hierop een toezegging kan doen.
Wethouder Klein zal hierop specifiek ingaan hoe dit eruit kan zien en wanneer dat ook een goed moment kan zijn in de door haar toegezegde brief en daarvoor een voorstel doen. Het woord Go No Go lijkt erop alsof het bestuur dan helemaal vrij is om te beoordelen. Zij wil die indruk wegnemen. Er zijn momenten waarop gekeken wordt of het voldoet aan de gestelde kaders. Als dat zo is gaat alles gewoon door. Zij heeft daarnaast gezegd dat het college er alles aan doet om op een goede manier binnen de kaders te blijven. Dit is nooit 100% zeker te weten. Wanneer dat niet zou lukken komt zij terug bij de commissie. Dan gaat het ook over de verhouding programma en gebouw. Ook dat kader is meegegeven.
Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) vraagt of zij goed begrijpt dat de raad dan een moment krijgt om wensen en bedenkingen mee te geven.
Wethouder Klein zal goed nagaan wanneer dat zou kunnen en wat daarbij de voor- en nadelen zijn. Zij zal die ook schetsen. Dan is het verder aan de raad.
De heer De Pagter (VVD) verneemt desgevraagd van **de wethouder** dat de brief nog voor de raadsbehandeling zal komen. Dit is ook afhankelijk van wanneer de raadsbehandeling zal plaatsvinden.
Punt van Orde
De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) verneemt desgevraagd dat **de voorzitter** ermee instemt eerst de toezeggingen te recapituleren.

Toezeggingen
- De wethouder wijst op de regeling risicovolle projecten en het voornemen het project Berlijnplein hieraan toe te voegen. Zij stuurt voor het meireces een brief waarin ze concreet handen en voeten geeft aan het proces. Ze geeft in de brief aan wanneer de raad informatie krijgt en wanneer de raad weer aan zet is. Ze gaat ook in op een go/no go-moment. De wethouder benoemt hierbij ook rolling forecasting.
- De wethouder komt in Q4 2021 bij de raad terug op een locatie voor een graffiti/street art plek.
- Het beoordelingskader voor diversiteit van aanbod en inclusiviteit komen terug in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages die de raad ontvangt.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) stelde een vraag over rolling forecasting. Daarover zou de wethouder bij de commissie terugkomen.
Wethouder Klein zal rolling forecasting benoemen in de door haar toegezegde brief.
De heer Van der Zweth (PvdA) merkt op het beoordelingskader voor de diversiteit van het aanbod te hebben gemist.
De voorzitter geeft het woord aan de wethouder.
Wethouder Klein vindt het belangrijk dit wel als toezegging te noteren. Dit komt terug in de halfjaarlijkse rapportages en niet alleen één keer in een brief.

De voorzitter concludeert dat de commissie dit raadsvoorstel doorgeleidt met de B-status naar de raad. Zij vraagt naar de tijdsindicatie voor de behandeling in de raad een de onderwerpen die de commissie nog aan de orde wil stellen.

Mevrouw De Vries (Partij voor de Dieren) is nog niet helemaal tevreden met de beantwoording over diervriendelijk bouwen en biodiversiteit. Zij gaat daarover in overleg met haar fractie.

De heer De Pagter (VVD) kondigt een amendement aan over het splitsen van het krediet. Er zijn nog een aantal andere zaken vanuit de VVD te berde te brengen. Hij denkt aan tenminste drie kwartier voor de bespreking in de raad.

De heer Kos (CDA) neemt dit mee naar de fractie en denkt met een motie te zullen komen over de verhouding tussen professionele- en amateurkunst en mogelijk nog meer moties. Hij kan zich vinden in een spreektijd van drie kwartier tot een uur.

De heer Bos (Stadsbelang Utrecht) denkt met twee of drie moties te zullen komen. Hij houdt een bespreektijd voor nodig van anderhalf uur.

De heer Van der Zweth (PvdA) is het eens met heer Bos over de geraamde tijd. Hij overweegt nog twee moties: een over fair practice, en een over een Regenboogplein.

Mevrouw Deldjou Fard (GroenLinks) is voor het voorstel van 1,5 uur. Zij broedt op een motie over jongeren en bewoners. Afhankelijk van de toegezegde brief, stelt zij meer moties in het vooruitzicht.

Mevrouw Bijsterbosch (D66) denkt aan 0 moties of 1 motie. Die ene motie betreft Utrecht circulair. Zij denkt daarover na.

Mevrouw Van Mil (Student & Starter) denkt ook aan 1,5 uur. Zij overweegt ook een motie.

Mevrouw Admiraal (ChristenUnie) schikt zich in anderhalf uur. Zij gaat na of de fractie van de ChristenUnie een motie gaat indienen over de culturele olievlek in de wijk.

De heer Van Deún (PVV) brengt in herinnering dat is afgesproken in de raad dat met een geraamde tijd van anderhalf uur bespreking, de commissie haar werk nog niet heeft afgerond. Hij stelt daarom een tweede commissievergadering voor. Hij bestrijdt overigens de noodzaak om anderhalf uur bespreektijd in te ruimen.
De voorzitter antwoordt dat de inbreng van de heer Van Deún juist is. Zij attendeert op een uitzondering die gemaakt is: in het geval van heel veel moties en amendementen. Zij zal de voorgestelde spreektijd voorleggen aan het DB en daarbij de opmerking van de heer Van Deún in acht nemen dat de commissie dit niet op deze wijze doet.

Punt van orde
De heer Te Hoonte (VVD) vraagt zo min mogelijk werkdruk bij de raadsleden te veroorzaken inplaats van elkaar bezig te houden met regels. Hij stelt voor in het licht van dit debat één uur commissie en daarna een half uur in de raad.

De voorzitter concludeert als voorstel neer te leggen bij het DB met 90 minuten bespreektijd in de raad. De moties zijn aangekondigd.
Zij deelt mee dat de raad niet in de komende week zal plaatsvinden maar in de week daarna; dus over drie weken. Dan is er ruimte voor de brief van de wethouder.
Wethouder Klein zegt toe de brief vóór het mei-reces aan de raad te sturen.

De voorzitter schorst de vergadering om 17.15 uur.

Avondvergadering

9. Jeugdhulp in coronatijd en daarna
9.1 Raadsbrief tijdig bieden van passende jeugdhulp 2020
9.2 Raadsbrief onderzoek gemeentelijke uitgaven Jeugdzorg

De voorzitter, mevrouw Bijsterbosch, leidt de bespreking in met onder de aandacht te brengen dat de raad recentelijk een aantal raadsbrieven heeft ontvangen over dat mede door corona niet meer altijd tijdig passende hulp te bieden is aan de jeugd, over de urgentie van dit probleem, de financiële gevolgen en wat dit vervolgens betekent voor jongeren en hun omgeving. De agenderende fracties gaan hierover in gesprek met de wethouder en met elkaar. Dit onderwerp wordt in één termijn besproken.
Hieraan vooraf ging een Raadsinformatiebijeenkomst en twee digitale werkbezoeken.

Mededelingen
Geen.

De commissie
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat de voorafgaande bijeenkomsten tekenend zijn voor de problematiek, de betrokkenheid van professionals en de betrokkenheid van de raad en zeker ook die van haar fractie. Die betrokkenheid is nodig omdat het niet goed gaat. Teveel jongeren in Utrecht krijgen op dit moment niet op tijd passende hulp, en soms weleens veel te laat, ondanks de inzet en expertise van veel zorgpro-

fessionals die er alles aan doen om die hulp wel te bieden. Ook de ambtelijke toelichting was helder: het is met de huidige budgetten niet mogelijk passende jeugdhulp te bieden voor iedereen. Dat is slecht nieuws. Haar fractie is wel blij dat de wethouder daarover duidelijk is. De 0-euro die het kabinet uittrekt voor jeugdhulp, terwijl er acute financiële noden in veel gemeenten zijn, is wat haar fractie betreft onbestaanbaar. Zij zag in zijn uitingen dat de wethouder hierover ook boos is. Zij vraagt wat hij met zijn boosheid heeft gedaan.
Zij hoopt dat de wethouder op alles een reflectie wil geven. Zij begrijpt dat het om veel gaat.
Er zijn complexere zorgvragen en een toename van spoedvragen. In die zorgvraag bestaat een grillig verloop. Er is meer nodig in de samenwerking, terwijl die juist veel erbij in schiet door de hoge werkdruk. Alles wat bereikt is in de afgelopen tijd staat weer extra onder druk. Dit geldt zowel in de keten als in de samenwerking met het onderwijs. Zij ziet wachtlijsten toenemen en ook de toeleiding daartoe, hoge werkdruk, ziekteverzuim en verloop. Dit is een landelijk probleem speelt niet overal even zwaar. Zij vraagt welke mogelijkheden de wethouder heeft om daaraan iets te doen. Ze denkt als voorbeeld aan de randvoorwaardelijke sfeer of via zorgopleidingen.
Een van de grootste problemen is voor haar fractie de kloof in de jeugdhulp. Niet iedereen lijkt gelijke toegang tot zorg te hebben. Haar fractie hoort veel terug over dat hoogopgeleide ouders vaak om het Buurtteam heengaan via de huisarts richting specialistische zorg. Wanneer je denkt dat dat het beste is voor je kind, begrijpt zij dat heel goed. Assertiviteit van ouders en financiële middelen kunnen nu bepalend zijn wie er dan als eerste zorg krijgen en niet wie die zorg het meeste nodig heeft. Zij vraagt hoe de wethouder daartegen aankijkt en hoe hij dat wil tegengaan.
Ook spelen in verschillende wijken verschillende problemen. In de wijken met relatief veel hoog opgeleide ouders spelen andere problemen die zijn weerslag hebben op kinderen: scheidingsproblematiek bijvoorbeeld. In andere wijken spelen niet alleen andere problemen, maar is er juist ook angst voor jeugdzorg als het niet goed gaat met het kind en wordt zorg juist gemeden. Dit vertaalt zich in een ander soort hulpvraag en problematiek. Hoe sluit de hulpverlening nu aan op de problemen die in een bepaalde wijk spelen? Is dat de keuze voor medewerkers op bepaalde plekken bijvoorbeeld, in het soort van hulpverlening en te bieden methode en in de wijze waarop wordt aangesloten, niet alleen op die vraag, maar ook op de taal, de achtergrond en de visie van ouders.
Ook de uitstroom uit de zorg is een probleem. Soms omdat de jongeren of gezinnen structureel hulp nodig hebben maar dat ze nergens anders heen kunnen of omdat jongeren of ouders of hulpverleners moeite hebben met afspraken. Wie neemt er verantwoordelijkheid voor dat er uitstroom plaatsvindt waar dat mogelijk is en dat de jongere met de meest ernstige of acute problemen het eerst kunnen worden geholpen. Zij vraagt dat aan de wethouder.
Zij vraagt wat de wethouder zelf van plan is of wat hij al gedaan heeft om wat zij hierboven heeft beschreven aan te pakken. Haar fractie heeft een aantal voorstellen op basis van onder andere de bijeenkomsten. Daarop ontvangt haar fractie graag een reactie. Haar fractie denkt dat het nodig is extra te investeren in de praktijkondersteuners bij de huisartsen voor jeugd. Dit is als een van de meest concrete manieren benoemd om de jongeren sneller de juiste hulp te bieden en andere professionals te ontlasten. Zij vraagt welke mogelijkheden de wethouder ziet in de randvoorwaardelijke sfeer in het flankerend beleid. Hoe denkt de wethouder de regeldruk vanuit de gemeente te verlagen? Idem vraagt zij over de praktische ondersteuning. Als voor-

beeld daarvan kwam terug dat Koos Alarmzorg veel tijd en energie kwijt was aan het zoeken van geschikte behandelgruimte in Vleuten De Meern en in Leidsche Rijn, terwijl de gemeente daarin mogelijk een positief verschil kan maken.
Tot slot wil de PvdA weten wat de wethouder doet in zijn lobby richting Den Haag. Dan gaat het haar niet alleen om geld, maar ook om instellingsplekken. Ook daar hoort haar fractie dat de uitstroom en doorleiding van jongeren stopt. Haar fractie hoopt dat daaraan iets te doen is.
Haar fractie hoorde de professionals goed toen zij zeiden dat er een breed maatschappelijk debat moet worden gevoerd over de druk op kinderen en jongeren. Er moet gedaan worden wat mogelijk is om een zorgvraag te voorkomen. Zij vraagt of de wethouder toezegt dit op gemeentelijk niveau op te starten.

De heer Gilissen (VVD) maakt zich ook zorgen over de situatie in de jeugdhulp. De druk op de zorg is in de afgelopen maanden steeds groter geworden mede als gevolg van corona. De politiek is medeverantwoordelijk voor een deel van de oplossingen.
Hij sluit zich aan bij de oproep van mevrouw Assen zojuist: ook hij ziet een goede mogelijkheid bij huisartsen laagdrempelige jeugdhulp en jongeren snel en voortijdig te kunnen helpen bij de zorgvraag. Hij pleit ervoor de ondersteuningsvraag verder vorm te geven.
Het beeld dat het college in zijn brief schetst, schetst het aan de hand van instroomcijfers terwijl ondertussen duidelijk wordt gemaakt dat instroomcijfers niet zo heel veel zeggen. Ze wijken af van de prognoses. Het echte probleem zit in het gegeven dat het vaak om zwaardere en complexere zorg gaat die langer moet worden verleend aan jongeren zelf. Belangrijkere gegevens, zijn de duur van de ondersteuning, het moment van uitstroom, de zwaarte van de ondersteuning. Hij vraagt of de wethouder bereid is vanuit die vraag die ook leeft bij de raad goed te kijken naar de manier waarop die gegevens worden vastgelegd, en de raad te informeren over de kwantitatieve gegevens die daaraan ten grondslag liggen.
Hij vindt de lange wachtlijsten een groot probleem. Wat hem betreft moet de gemeente ongeacht of het Rijk over de brug komt met steun, alles doen wat in haar macht ligt. Hij leest in de brief dat middelen zijn vrijgemaakt vanuit de de middelen voor versneld vernieuwen voor de transitie in jeugdzorg ten behoeve van de ondersteuning van het proces: het terugdringen van de wachtlijsten, et cetera. De VVD-fractie vraagt zich af of dat voldoende is. Zijn fractie kiest voor het versneld op orde brengen van de basis. Hij krijgt graag de reactie van de wethouder wat de gemeente op haar niveau doet om de druk op de jeugdhulp te verlichten.
Bijkomend probleem is dat jongeren vaak lang moeten wachten op de juiste hulp en ondersteuning. In een aantal eerder gevoerde gesprekken, werd duidelijk dat het vaak om heel veel betrokken partijen gaat: de huisarts, de school, de familie, ouders, vrienden en vriendinnetjes en andere ondersteuningsorganisaties, zoals de Buurtteams. De vraag komt dan naar voren wie de regie heeft. Daarover stelt hij de volgende vragen. In alle gevallen moet duidelijk zijn wie aan de lat staan, zeker vanuit de jongeren geredeneerd. Dat heeft met twee zaken te maken: wie is aanspreekbaar op de voortgang van de hulp en ondersteuning aan de jongere en bij wie kan de jongeren terecht voor informatie en wie kan duidelijk en eensluidend inzicht geven in de status? Wie kan borg staan voor dat jongeren moeten wachten op ondersteuning een paar weken of een paar maanden, maar dat er wel een vinger aan de pols gehouden wordt en dat op gezette momenten even wordt ingecheckt en

wordt gekeken hoe het gaat, of er sprake is van een verbetering. Dit om op tijd in te kunnen grijpen. De regievraag is dan wel degelijk relevant. De rol van de jongere is daarbij ook belangrijk en ook de positie van de ouders.
Hij pleit ervoor eerst de druk te verlichten en daarna verder te gaan met de transformatie. Hij krijgt graag de reactie van de wethouder op de insteek.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vindt dit dossier heel schrijnend, zeker met wat de raad in de afgelopen weken heeft gehoord. Het is een groot goed om lekker in je vel te zitten in een veilige thuissituatie. Passende jeugdhulp bieden is daarom van essentieel belang voor kinderen en jeugd voor wie dat niet aan de orde is.
Zij schetst de stand van zaken in de jeugdhulp aan de hand van een recentelijk rapport, Stelsel en Groei. De vraag is of de regie nog klopt en of de politiek er mogelijk anders naar moet kijken. Zij ziet een taak voor de politiek om na te gaan hoe het fundamenteel anders is aan te pakken.
Twee punten vanuit Student & Starter zouden zijn als het gaat om de maatschappelijke baten als het gaat om preventie en vroegsignalering, maakt het veel explicieter daar als gemeente, jeugd, gezin veel meer baat bij te hebben. Dan is er ook een veel steviger basis om naar het Rijk toe te gaan met het bericht dat wat nu gedaan wordt, nodig is. Dat mag niet alleen drukken op het jeugdzorgbudget.
Mevrouw Assen van de PvdA zei al dat dit probleem veel breder ligt. Het gesprek moet veel integraler en breder gepakt worden. Dat gaat over de prestatiemaatschappij. Hoe is om te gaan met de druk en hoe zijn ouders zo te begeleiden dat de druk enigszins minder wordt. Zij sluit zich daarom ook aan bij de oproep van de PvdA: of de gemeente kan beginnen hierin een slag te maken.
De gemeente kan aan de voorkant en aan de achterkant de regierol spelen als het gaat om de druk enigszins te verlichten die nu rust op de jeugdhulp. Als het gaat om de voorkant vindt haar fractie vroegsignalering en preventie positief, ook al lijkt dat in de toekomst niet de kosten te gaan drukken. Het is van belang dat het welzijn en de ontplooiingsmogelijkheden van de jeugd verbeteren en zich ontwikkelen.
Dat vraagt om een andere inrichting en verbetering van de vroegsignalering en preventie. Zij vraagt de wethouder hoe dit alles kan.
Zij sprak met initiatiefnemers in een wijk die jongerenworkshops aanbieden gericht op het zelfbeeld en op zelfvertrouwen. Zij vraagt zich af of meer van dat soort initiatieven te stimuleren zijn. De vraag is ook hoe de gemeente die initiatieven beter kan faciliteren, en ook dat ze beter gevonden kunnen worden.
Een stap is te zetten bij verenigingen waar bestuursleden te trainen zijn om signalen eerder op te pakken en naast een huisarts zouden kunnen staan om de druk op de last te verlichten. Dat gebeurt via het Mental Health First Aid-pakket. Dat pakket is uit te rollen. Zij vraagt of de wethouder bereid is om een dergelijk project onder de aandacht te brengen onder sportverenigingen, studieverenigingen, studentenverenigingen zo dat ook zij een rol kunnen gaan spelen in signalering en preventie.
De heer Vonk (GroenLinks) had eerder ook aandacht gevraagd voor het Mental Health First Aid-pakket. Hij vraagt de wethouder via mevrouw Sturkenboom hoe het staat met de toezegging om een soortgelijk pakket uit te rollen bij sportclubs, et cetera.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) haalt het rapport stelsel en groei aan en brengt de frase over normaliseren en demedicaliseren en op eigen kracht dingen doen onder de aandacht. Zij is benieuwd hoe de wethouder daartegen aankijkt; wat

kan de gemeente stimuleren? Zij legt de vraag voor of rijke gezinnen op een andere manier te stimuleren zijn zo dat zij wel hulp kunnen krijgen of dingen op eigen kracht kunnen doen om op die manier de druk te verlichten.
Waar het gaat om de achterkant en de regierol van de gemeente sluit zij zich aan bij de inbreng van de VVD en de PvdA. De gemeente kan zeker de regie oppakken voor in- en uitstroom. Ze denkt daarbij aan de duur van wachtlijsten.
Hiermee rondt zij haar bijdrage af.
Mevrouw Assen (PvdA) vindt dat het klinkt alsof mevrouw Sturkenboom meer pilots en initiatieven suggereert, terwijl zij die behoefte niet uit de bijeenkomsten heeft gehaald. Zij vraagt daarop een toelichting.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) licht toe dat het haar gaat om bestaande initiatieven. Het zijn initiatieven op een ander beleidsveld. Het gaat haar ook om een lastenverlichting.
De heer Gilissen (VVD) vraagt of mevrouw Sturkenboom het met hem eens is dat de gemeente veel scherper in de komende periode zal moeten gaan sturen in hoeverre de organisaties die daartoe is gecontracteerd in staat zijn om de wachtlijsten effectief te reduceren. Hij verwacht dat ze binnen een aantal maanden resultaten zien van hun inzet en ook de regie rol vanuit de gemeente.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vindt dat op de regierol van de gemeente een slag te winnen valt. Daarop zit het bestuur van de stad niet scherp genoeg. Als het gaat om de wachtlijsten en strenger toezien op de gecontracteerde partners, vernam zij dat ook zij behoorlijk in de knel zitten. Zij kampen met capaciteitsproblemen. De vraag is dan hoeveel meer het stadsbestuur kan vragen zo dat er ook daadwerkelijk iets gaat veranderen. Het is mogelijk er strenger op toe te zien maar er moet niet overvraagd worden.
Mevrouw Assen (PvdA) kan zich een uitbouw voorstellen van wat goed gaat bij JOU. Zij pleit ervoor JOU een stevige positie te geven. En hun rol dichter te laten plaatsvinden bij het onderwijs en een schakel te maken met de zorg. Wat goed werkt, moet benut worden wat haar betreft.
De heer Saiah (D66) noemt initiatieven als Stichting Durf te Dromen, de initiatieven op het gebied van sport. Heel veel stichtingen zijn ontstaan die zich op bepaalde groepen richten en die heel veel jongeren binnenhalen met wie ze dagelijks of wekelijks in contact staan. Dat is zijns inziens te verduurzamen. In alle buurten of wijken zit wel iets.
De heer Van Steeg (CDA) ondersteunt de inbreng van mevrouw Sturkenboom als het gaat om de problemen vroeg te signaleren en de krachten en de netwerken die in de wijken zijn. Hij pleit ervoor die krachten en netwerken te gebruiken en goed te laten aansluiten bij wat de gemeente doet. Dat gaat nog niet altijd goed.
Mevrouw Assen (PvdA) onderschrijft het pleidooi van de heer Van Steeg. Zij licht toe dat zijn de woorden van mevrouw Sturkenboom over rijkere ouders zo opvatte als sprak ze over jongeren die nu in de specialistische jeugdhulp terecht zouden komen en dat ze die een plaatsvervangende plek wilde geven in de sociale basis. Dat zag zij niet zo.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) licht toe dat het punt dat ze wilde maken verwoord is door de heer Van Steeg en de heer Saiah. Zij pleit ervoor te blijven werken met de professionals die opgeleid zijn om de zwaardere problematiek te tackelen. Dat is onder andere ook een stichting JOU. Gezien de toenemende zwaarte van de problematiek wil zij ook kijken naar wat nog meer mogelijk is en of de druk op de jeugdzorg ergens te verlichten is. Daarvoor wil ze ook naar alternatieven

kijken die al tot de sociale basis behoren. Zij wil die benutten en dichter bij elkaar brengen.

De heer Saiah (D66) kan zich grotendeels aansluiten bij de bijdrages van de voorgaande fracties.
De coronamaatregelen hebben veel invloed gehad op kinderen en jongeren die jeugdhulp kregen en tegenwoordig krijgen. Door deze crisis is een deel van de problemen ernstiger geworden. Als gevolg daarvan moeten jongeren langer wachten op gepaste hulp. Zijn fractie ontving meerdere signalen waarbij de moeilijkheden voortkomend uit de crisis goed zichtbaar werden. Zo vonden de jongeren het lastig dat ze de eigen hulpverlener niet meer face to face konden spreken. Tijdens de vele intakes en gesprekken die in het afgelopen jaar plaatsvonden, gingen er veel via een videocall, ook bij casussen waar dat allesbehalve wenselijk was. Ook vonden jongeren het lastig dat niet alle professionals na kantoortijden te bereiken waren. Juist met de avondklok zou die bereikbaarheid een enorme toevoeging geweest zijn voor velen. Veel jongeren verloren hun structuur in het leven.
Hij kijkt hierop terug om na te gaan of het stadsbestuur kan leren van de lessen tot nu toe. Hij ziet graag dat de wethouder dit ook doet wanneer daartoe ruimte is. Zodra er ruimte is ontvangt hij graag een toezegging om op een later moment hierover terug te komen in een brief om terug te kijken naar alle signalen die zijn ontvangen van jongeren om na te gaan welke lessen te verwerken zijn.
Zijn fractie vindt een goede en stevige samenwerking tussen alle betrokken partijen heel erg belangrijk. Hij refereert aan de desbetreffende inbreng van de VVD. Aansluitend daarop vraagt hij hoe input op te halen is van partners uit de jeugdhulpketen die geen accountantsgesprekken hebben; dan gaat het om partners als huisartsen, de onderwijsinstellingen, sportverenigingen. Voert de gemeente ook met hen periodieke gesprekken op het gebied van de samenwerking op de jeugdhulpketen of juist niet. Hij vraagt of de wethouder daarover terug kan komen in een brief zodat te zien is hoe de processen aan de voorkant er uitzien. Het zou mooi zijn wanneer de wethouder daarover straks al iets kan zeggen.
De fractie van D66 is een groot voorstander van de zogenoemde maatwerktafels die om een persoon heen te creëren zijn. Zij ziet de meerwaarde daarvan maar kent de stand van zaken niet echt. Hij vraagt of in iedere wijk een maatwerktafel te organiseren is. Hoeveel tafels zijn te behandelen in eenzelfde periode? Hij is benieuwd naar het capaciteitsvermogen van de maatwerktafels. Kan de wethouder die toezeggen in een update die de raad in april zou ontvangen?
Veel is gezegd over de regie nemen. Daarover sluit hij zich aan bij zowel de VVD als bij Student & Starter.
De kinderombudsman heeft in de vele gesprekken die zij heeft gevoerd met kinderen geconstateerd dat de zorg moeilijker wordt het wanneer de kinderen met meerdere professionals in contact staan. Kinderen schieten dan vaker en sneller in de stress. De ombudsman zou het goed vinden wanneer kinderen maximaal twee professionals om zich heen hebben. De heer Saiah is benieuwd hoe de wethouder dit ziet. Juist vanuit het perspectief van de regie is dat te doen. Hij krijgt hierop graag de reactie.
Ook over de wachtlijsten is al het een en ander gezegd. Hij sluit zich dan aan bij de VVD. Hij attendeert op de noodzaak de wachtlijsten te verkleinen. Wat hem betreft is de centrale vraag wat het stadsbestuur acceptabel vindt.

Er ligt zijns inziens een grote verantwoordelijkheid bij het Rijk. Wat hem betreft moet daarop druk gezet worden. Hij merkt op dat de wethouder dat ook doet. Hij kan zich aansluiten bij de desbetreffende vraag van de PvdA.
Om op de korte termijn de wachtlijsten te verkleinen is er een flexpool opgericht met personeel die kan inspringen wanneer dat nodig is. Zijn fractie maakt zich zorgen over de krapte op de arbeidsmarkt, juist in deze sector. Hij is benieuwd te vernemen of de wethouder kan ingaan op hoe intens deze krapte in de Utrechtse regio is en of het te doen is om op een korte termijn een dergelijke flexpool op te richten. Hij krijgt hierop graag de reactie van de wethouder.
Zijn fractie vraagt al vaker aandacht voor de verhalen van ervaringsdeskundigen. Juist nu zijn die zijns inziens van belang om te zien waar het knelt. Hij vraagt of de wethouder kan toezeggen dit goed onder de aandacht te brengen van de jeugdhulp-ketenpartners. Zijn fractie vindt het ook belangrijk dat kinderen en jongeren betrokken worden bij het vormgeven van eventuele nieuwe maatregelen in de jeugdhulpketen. Dit heeft al een plek binnen de werkwijze van de gemeente. Maar hij vindt het ook goed om hiervoor aandacht te vragen bij de partners.
In het afgelopen jaar kreeg hij weinig mee of Utrecht gedurende het afgelopen jaar over voldoende pleeggezinnen beschikt. De ChristenUnie maakte hier vaker een punt van. Is het gelukt om nieuwe pleeggezinnen aan te trekken en om die ook te begeleiden, zeker wanneer die begeleiding digitaal moest.
Ook in de jeugdzorg verwacht men een flinke nasleep van de huidige problemen. De blik naar voren vindt hij net zo belangrijk als de blik terug. Hij vraagt of het college kan toezeggen goed in kaart te brengen wat het stadsbestuur wanneer verwacht zodat het bestuur daar klaar voor is en ervoor kan zorgen is dat ieder kind dat zorg nodig heeft die zorg ook krijgt.

De voorzitter constateert dat de PVV niet aanwezig is.

Mevrouw Streefland (ChristenUnie) besteedt aandacht aan het politieke proces op dit dossier tot nog toe.
Haar vragen hebben betrekking op de specialistische hulp.
Zij is benieuwd naar wat verstaan wordt onder specifieke expertise als het gaat om echtscheidingproblematiek. Gaat het dan om vechtscheidingen, bijvoorbeeld? Dan maakt zij zich extra zorgen om de wachttijd. Anders verneemt zij graag van de wethouder waarom het dan wel gaat.
In andere wijken waar Koos werkt, is een uitsplitsing gemaakt tussen wachttijd en hulp. Voor Spoor is dat niet gedaan. Juist ten aanzien van Spoor vraagt zij zich af hoe dat loopt. Zij vernam ook dat voor deze organisatie best fikse problemen zijn met wachttijden en hulp. Ze krijgt hierop graag de reactie van de wethouder; is hij hier-mee bekend? Kan hij hierover meer zeggen? In deze wijken zitten veel kwetsbare gezinnen. Mevrouw Streefland hoopt van harte dat die organisaties goede adequate hulp leveren en blijven leveren.
Koos en Spoor030 zijn nu ruim een jaar op weg en hebben nu te maken met de inge-wikkelde tijd van corona. Zij zeggen dat het tijd kost om de teams en de expertise op elkaar af te stemmen in de wijken. Zij vraagt of de wethouder zicht heeft op of afspraken gemaakt heeft over de regierol binnen welke termijn die afstemmingen meer gerealiseerd kunnen zijn. Op welke manier wordt er op gestuurd? Is dit meer in zicht te brengen. Zij is geen groot voorstander van heel veel dingen ophalen bij hen –

dat zou betekenen dat ze hun uitvoerende werk minder kunnen doen. Zij ziet wel graag dat ze doelen stellen.
Zojuist werd gesproken over de maatschappelijke tendensen die leiden tot de verhoogde hulpvraag. Vanuit die partijen werd de wens geuit het politieke debat meer te voeren over de richting waarop zij uitgaan. Eerder sprak zij over het normale opvoedgedrag; zij denkt aan een soort aanvalsplan. Zij heeft daarvan niet echt een breder idee. Misschien de wethouder wel en anders misschien wel andere fracties. Ze denkt dat het stadsbestuur hiermee iets moet.
Het grotere beroep op de jeugdzorg is ook een gevolg van haar betere toegankelijkheid. Te zeggen zou zijn dat dit alles ook wel iets positiefs is, naast dat het problematisch is. Sinds dit belegd is bij de gemeente is een groei te zien conform het adagium hoe toegankelijker een voorziening hoe groter het gebruik. Doordat een Buurtteam in een wijk is ondergebracht, verwacht zij dat die groei blijft aanhouden: beter gevonden, meer groei meer vraag. Zij vraagt de reactie van de wethouder hierop.

De heer Gilissen (VVD) ondersteunt de suggestie van mevrouw Streefland. De vorm is voor hem minder belangrijk dan het doel. Als het bij elkaar brengen van een aantal gerichte acties kan bijdragen aan een voorspoedige oplossing is hij daarvan voorstander.

De voorzitter constateert dat Stadsbelang in deze bijeenkomst niet gerepresenteerd is.

De heer Vonk (GroenLinks) maakt zich zorgen over de jeugdzorg. Daarover is al veel gezegd.
Vaak is te berde gebracht dat het knel zit in de keten en dat de wachtlijst voor de jeugdzorg oploopt. De klachten verergeren en kunnen acuut worden doordat mensen te lang moeten wachten. Corona heeft in het afgelopen jaar daaraan bijgedragen.
De wachtlijsten worden vooral veroorzaakt door een grote vraag. De vraag zal gesteld moet worden op elke vraag om hulp een jeugdzorgvraag of is het een vraag voor activering van het kind, of betreft het te hoge verwachtingen uit de omgeving, of gaat het om stress binnen het gezin met bijvoorbeeld schulden.
Hij sluit zich aan bij de PvdA als het gaat om de gevolgen van corona.
GroenLinks heeft eerder al een toezegging gehad van de wethouder dat er ruimte zou worden gecreëerd voor reallife gesprekken voor de intake. Hij vraagt wat daarmee gebeurd is en hoe daarvan gebruik gemaakt is.
Daarnaast gaven Spoor en Koos030 aan dat ze in Vleuten de Meern moeite hebben met het vinden van een locatie. Hij vraagt de wethouder als gemeente een faciliterende rol te nemen of in ieder geval een helpende om die locatie te vinden.
De heer Vonk zet uiteen dat het bieden van activiteiten soms een uitkomst kan bieden voor kinderen die problematisch gedrag vertonen, maar waar de oorzaak van dat gedrag in de directe omgeving ligt. Om die activiteit te bieden, wordt een beweging naar voren gemaakt. Daarin gaven zorgpartijen aan dat ze bang waren dat er aan de andere kant zorgbudgetten van af zouden gaan bij het ontwikkelen van dergelijke mogelijkheden. Hij vraagt hierop de toezegging van de wethouder hiervoor oog te hebben en ervoor te zorgen dat twee vliegen in één klap geslagen kunnen worden.
Hij schetst de desbetreffende praktijk in een andere stad waar jongeren de JGZ-zorg en de medicatie niet nodig bleken te hebben. Hij vraagt de wethouder te onderzoeken of dit ook in Utrecht mogelijk is, bijvoorbeeld in Overvecht.

De heer Saiah (D66) vraagt of hij het goed begrijpt dat dit een vergelijkbaar punt is van die mevrouw Sturkenboom maakte: de verduurzaming van de bestaande stichtingen. Of spreekt de heer Vonk nu over iets nieuws? Hij attendeert op een van de organisaties als informeel gegeven.
De heer Vonk (GroenLinks) bevestigt dat de punten genoemd door mevrouw Sturkenboom in de sociale basis zitten. Hij vindt dat een goede manier om de zorg te ontlasten. Hiermee rondt hij zijn bijdrage af.

De heer Van Steeg (CDA) haalt het politieke proces tot nu toe aan. Hij schetst de complexe en groeiende problematiek. Veel problemen vragen om een reactie van het politieke bestuur.
De heer Saiah (D66) hoopt dat de heer Van Steeg ook een kaart zal sturen om de zorgprofessionals een hart onder de riem te steken.
De heer Van Steeg (CDA) antwoordt bevestigend.
Hij gaat in op de toegenomen druk, de zich wijzigende structuur van de samenleving, dat minder vanuit de wijk vanuit de traditionelere netwerken hulp wordt geboden en dat daarop ook minder wordt gesteund en dat eerder professionele hulp wordt gezocht. Zijn fractie stelt dat gekeken moet worden of meer in preventieve zin is aan te sluiten bij wat er in de wijk gebeurt.
Hij pleit ervoor sportverenigingen in te schakelen bij de preventie vanuit de wijken en die verenigingen te ondersteunen als gemeente.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) deelt de oproep van de heer Van Steeg. De vraag is of de verenigingen scherp hebben welke hulp ze nodig hebben. Gaat het hem om het jongerenwerk in die richting te brengen? Zij vraagt of de heer Van Steeg daarbij een beeld heeft.
De heer Van Steeg (CDA) heeft met een voorzitter gesproken en van hem begrepen dat zij voor deze rol iets meer sociale begeleiding nodig hebben. De gemeente kan die zijns inziens redelijk eenvoudig geven. Het zou dan jammer zijn wanneer de verenigingen van het kastje naar de muur worden gestuurd. Dat gevoel ontstaat momenteel wel. Hij vraagt de wethouder te proberen de verenigingen die hulp te geven.
Mevrouw Assen (PvdA) deelt de inzet op preventie. Preventie is niet de oplossing voor alle mensen die op een wachtlijst staan. Zij vraagt naar de oplossing volgens het CDA.
De heer Van Steeg (CDA) is het daarover eens. Daaraan hebben de zorgprofessionals weinig. Kijkend naar de brede ontwikkeling van de jeugdzorg, en van de ontwikkeling van jeugd, en van de maatschappij, zal de gemeente juist op de langere termijn het professionele netwerk kunnen ontlasten.
Wat hem betreft zou het goed zijn wanneer de meest moeilijke gevallen het meest direct toegang krijgen tot zorg. Hij vraagt de wethouder te reflecteren op hoe dit beter kan en hoe de gezinnen die met de problematiek te maken hebben zo snel en zo goed mogelijk worden geholpen.
Gesproken is al over de financiën. Die schieten tekort, zeker voor de verdere toekomst. Als hij het goed begrepen heeft, gaat Utrecht nog redelijk goed. Er zal zeker geld bij moeten. Utrecht heeft Den Haag nodig. Het college blinkt niet uit in succesvolle lobbies naar Den Haag, zo bleek voor hem in de afgelopen weken. Hij vraagt de wethouder hoe hij dat ziet en hoe hij ervoor zorgt dat die band met Den Haag goed blijft en hoe ervoor te zorgen is dat die steun er is en dat die financiën tot op zekere hoogte ook voor de Utrechtse jeugdzorg worden geregeld.

De heer Saiah (D66) is benieuwd of de heer Van Steeg het met hem eens is dit juist te moeten oppakken met de regio; kijkend naar de kleinere gemeenten in de provincie Utrecht, hebben die het nog moeilijker en is de problematiek daar nog intenser. Wellicht moet Utrecht als grote gemeente het voortouw nemen om de hele regio mee te nemen in de lobby naar het Rijk.
De heer Van Steeg (CDA) is het daar gedeeltelijk mee eens. Dat zal voor een gedeelte ook gezamenlijk moeten gebeuren. Het bestuur heeft zijn handen vol aan de stad Utrecht zelf.
De heer Gilissen sprak als eerste over de structuur en de communicatie. Ook uit gesprekken die het gezamenlijke bestuur heeft gevoerd, was te merken dat er nog veel langs elkaar heen werd gecommuniceerd. En dat de structuur nog niet altijd helder is; per wijk kan het verschillen hoe met elkaar samengewerkt wordt. Hij vraagt de wethouder of er meer regie nodig is van de gemeente om de samenwerking goed te organiseren.
Uit de gesprekken bleek voor hem ook dat het belangrijk is te leren van de bestaande gevallen. Professionals zijn bezig om mensen te helpen. Hij vraagt of de gemeente meer kan doen om goede voorbeelden te delen om op basis daarvan verder te komen.

De heer El Abassi (DENK) heeft aandachtig meegeluisterd. Hij zag alle vragen langskomen. Hij wacht de antwoorden van de wethouder af. Mogelijk heeft hij dan aanvullende vragen.

Wethouder Eerenberg vraagt een kwartier schorsing. De voorzitter heropent de vergadering om 21.10 uur.

De beantwoording
Wethouder Eerenberg dankt de commissie voor haar vragen en voor haar goede suggesties. Hij is het erover eens met iedereen in het debat dat het knelt in de jeugdzorg en dat dat situaties oplevert waarover het bestuur zich zorgen maakt. Dat neemt niet weg dat er ook dingen goed gaan.
Uiteindelijk gaat het om individuele kwetsbare gezinnen. In al die gezinnen leeft een voor hen relevante zorgvraag. De wethouder stelt dat niet ter discussie. Dat neemt niet weg dat het bestuur prioriteiten moet stellen en volgorde van in behandeling nemen.
De wethouder vindt het ook belangrijk vooraf te zeggen dat alle situaties die om een crisis gaan, nu ook door alle zorgprofessionals op dit moment meteen worden opgepakt. Hij vindt dat belangrijk om vast te stellen aan het begin van dit debat.
De wethouder merkt op dat in dit dossier heel veel verschillende dingen relevant zijn; hij praat in dit verband over een veelkoppig monster. In de aanpak die nodig is, moeten al die verschillende zaken een plek krijgen.
Om te beginnen kijkt de gemeente Utrecht naar een landelijk tekort, naar een jeugdzorgstelsel dat elk jaar weer 1,6 of 1,8 milard euro meer kost dan de gemeenten van het Rijk krijgen. Dat levert een enorme krapte op. Ook in Utrecht wordt dat gemerkt.
De wethouder stelt daarbij dat het in Utrecht in financieel opzicht relatief goed gaat; dat heeft ook te maken met een aantal keuzes die Utrecht heeft gemaakt. Utrecht heeft een stelsel met relatief weinig zorgaanbieders en met afspraken die uitgaan van vertrouwen waardoor er een simpeler manier van financieren is. Maar ook in de

gemeente Utrecht is het krap aan het worden. Dat landelijke probleem is terug te zien in de dagelijkse praktijk.
Het andere probleem waarmee het bestuur geconfronteerd wordt is corona. Ook dat veroorzaakt druk in het jeugdzorgstelsel. Heel lang is gezien dat er vraaguitval was, dat er minder gebruik gemaakt werd van de jeugdzorg. De boeggolf waarover lang gesproken is, treedt momenteel op. Hij is het eens met de heer Gilissen dat dat nog niet eens betekent dat heel veel extra gezinnen zich melden. Maar de casussen die langskomen zijn complexer en taaier.
Mevrouw Assen (PvdA) hoort de wethouder zeggen dat het in Utrecht krap aan het worden is. Zij had uit de presentatie begrepen dat gezegd werd dat met de huidige budgetten het niet meer mogelijk is om passende jeugdhulp te bieden zoals die gewenst is. Dan is er eerst nog een poging gedaan om aan de aanbieders te vragen anders te begroten, of één en ander anders in te regelen waarop werd gemerkt dat dat te veel afbreuk deed aan de kwaliteit. Zij vraagt of het er zo voorstaat.
Wethouder Eerenberg antwoordt bevestigend. Hij zal hierover later in de beantwoording meer zeggen. Voor Koos en Spoor heeft het college gezegd een extra financiële bijdrage te moeten geven, in de managementtermen heet dat de vierkantsbekostiging, het lump sum bedrag verhogen, zo dat zij echt aan de slag kunnen met het wegwerken van achterstanden in de aanvullende zorg. Kijkend naar de totale uitgaven van de gemeente Utrecht aan jeugdhulp, is te zien dat het ook krap aan het worden is in de gemeente Utrecht. Dat hangt samen met de constatering van mevrouw Assen.
Het college doet aan wat nu geconstateerd wordt, heel veel. Dat heeft ook te maken met gesprekken met jongeren over wat zij zien wat zij ervaren en om na te gaan of de jongeren vroegtijdig lichtere vormen van ondersteuning kunnen krijgen. De wethouder noemt in dit verband de telefoonlijn die is gelanceerd in de hoop dat jongeren eerder aan de bel gaan trekken.
De wethouder onderschrijft wat de GGZ in de media heeft gepubliceerd over zware psychiatrische problematiek. Dat is in de regio en in de stad aan de hand: de druk op de psychiatrie neemt toe en tegelijkertijd is de beschikbaarheid daarvan niet gegroeid. Dat heeft te maken met de budgetten.
Het college kijkt ook naar de krapte op de arbeidsmarkt: het gaat om een zwaarbelaste jeugdzorgsector. De wethouder zei in het begin van zijn beantwoording dat alle crises meteen worden opgepakt. Dat betekent ook iets aan de andere kant voor de professional die dat doet. Alleen maar crisis is heel erg zwaar voor hen. In die richting gaat het op. Dat doet iets met verzuim en ook dat mensen met een lichtere zorgvraag moeten wachten.
Het effect van corona op de aanwezigheid van zorgmedewerkers vindt relatief vaak plaats, wanneer bijvoorbeeld een schoolklas in quarantaine moet. Dat is voor de planning voor de zorgaanbieders echt ingewikkeld. Het gaat steeds om hooggekwalificeerd personeel.
Gevraagd is welke interventies de wethouder/het college op het personeel doet.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) gaat terug naar de tekorten waar het gaat om arbeidskrachten/specialisten et cetera. Ze brengt in herinnering dat de transitie op de jeugdzorg en de crisis die destijds speelde, explosief heeft geleid tot minder werkmogelijkheden; dat heeft geleid tot reductie van mensen, van orthopedagogen,van mensen in de jeugdzorg. Daarvan heeft de gemeente nu last. Zij vraagt of de wethouder zicht heeft op hoe geprobeerd wordt om bij te plussen en of dat ook het gesprek is in Den Haag.

Wethouder Eerenberg licht toe dat interventies op het personeel vanuit de gemeente ingewikkelder zijn, omdat het bijvoorbeeld CAO gebonden is. Tegelijkertijd doet het college een aantal zaken. Het college kijkt samen met de aanbieders Koos en Spoor naar wat te doen is om de werkdruk te verlichten; kan het simpeler, eenvoudiger? Daarover lopen gesprekken. De wethouder is het eens met ChristenUnie dat die arbeidsmarkt én heel erg krap is, misschien als gevolg van het verleden maar misschien ook als gevolg van de aantrekkelijkheid van de sector. Dat probleem speelt al langer in de jeugdzorg. Daarover worden gesprekken gevoerd met het Rijk over het mooiste wat een zorgprofessional kan doen: de kinderen aan hun toekomst helpen. Dat heeft ook te maken met veiligheid in het werk.
Vooral in de psychiatrie is een tekort. Dat heeft ook te maken met dat het zorggebruik in pieken en dalen gaat en dat zorgaanbieders niet altijd rond een piek plannen. De piekplanningen van de verschillende aanbieders blijken in het land mooi op elkaar te kunnen passen. Dat is nu niet meer het geval; nu is het overal vol.
Dit heeft ook te maken met gezinshuizen en pleegouders; ook daarvan zijn er te weinig. Ook daarop heeft het college continu aandacht. De interventie daarbij is na te gaan of het vak van pleegouder lichter is te maken. Voor veel mensen is het pleegouderschap een grote stap. Momenteel worden er tussenvormen gevonden; soms helpt het al wanneer mensen in het weekend een kind onder hun hoede nemen. Of wanneer zij zelf met hun eigen kind naar de speeltuin gaan of naar de dierentuin wanneer die weer opengaat, zij een ander kind ook meenemen.
De heer Saiah (D66) vraagt in welk stadium de plannen verkeren: worden die nog uitgewerkt of heeft het college ze al ten uitvoer gebracht en is al te zien dat ouders zich aanmelden of gezinnen zich al aanmelden voor de deeltaken.
Wethouder Eerenberg antwoordt dat het college ze samen met de jeugdzorgaanbieders al ten uitvoer heeft gebracht. Die zijn ook de begeleiders van de pleegouders. Hij attendeert op de gevoerde campagne Utrechtse Plekkie. Ook hier is er hinder van corona. Te merken is dat dit momenteel niet bij iedereen top of mind is in de stad. De pleegouders die er zijn, hebben een pittig jaar gehad.
Een andere interventie heet expertise netwerk; dat netwerk heeft het college samen met Flevoland opgericht. Daarin zit ook geld van het Rijk. Dit is zeer recentelijk begonnen. De regeling om het geld te verdelen is twee weken geleden geopend. Partijen gaan daar gezamenlijk kijken hoe plekken te realiseren zijn, wat het ontbrekende aanbod is en hoe één en ander te faciliteren is, het liefst zo klein en een zo lokaal mogelijk. Hierdoor gaat iets ontstaan dat lucht gaat geven.
De ontbrekende uitstroom geeft ook extra druk. Ook dat speelt in Utrecht. Kinderen blijven te lang in de specialistische vormen van jeugdzorg. De oorzaak daarvan is heel divers. Dat heeft te maken met de toegenomen complexiteit van de casuïstiek in een aantal gevallen. Dat heeft ook te maken met dat een aantal professionals het lastig vindt om los te laten. Soms zit het ook op de overgang naar volwassenenzorg en de vraag wie dat financiert. Samen met de jeugdzorgaanbieders ontwikkelt het college een mechaniek om voortdurend te kijken naar wat er in de caseload zit en steeds de vraag te stellen of het een tandje minder kan. Belangrijk is dat het verantwoord is. Er zijn heel veel manieren waarop dit wel kan. Het college verwacht dat het vier ogen-principe de professionals gaat helpen te beslissen of een kind een volgende stap kan maken.
Het college kijkt ook naar zaken die specifiek in de stad Utrecht spelen. De wethouder is het helemaal eens met iedereen die zegt dat de toegang tot de zorg oneerlijk verdeeld is, zoals gezondheid en kansen ook. Dat is één van de kernopgaven, dat

niet te laten gebeuren. In de brief van het college staat ook dat de teams bezig zijn met reorganisatie. Bovendien werkt het college aan het goed krijgen van alle netwerken in de wijken. Daar ligt ook een specifieke opdracht voor Koos & Spoor.
De wethouder gaat dieper in op een aantal van de oplossingen.
Mevrouw Assen (PvdA) merkt op dat er ook mensen bijkomen naast dat er mensen verschoven worden. Zij vraagt of daarvoor ruimte is.
Wethouder Eerenberg vindt dat een terechte vraag. Een heel groot bedrag gaat naar extra inzet van mensen die wachtlijsten gaan wegwerken. Die worden zo ingezet dat ze daar gaan werken waar de wachtlijsten het langst zijn.
Het allerbelangrijkste van wat het college momenteel doet is een impuls geven om de wachtlijsten die er zijn weg te werken. Hij is het eens met de inbreng van de VVD. Momenteel is de boeggolf gaande. Het college zet een steeds groter deel in van het budget voor versneld vernieuwen om wachtlijsten weg te werken.
De wethouder vindt dat beide gedaan moet worden: de schrijnende gevallen die te lang wachten op zorg, en de transformatie. Op de wachtlijsten staan nog steeds gevallen en kinderen waarvan iedereen zegt dat het zonde is dat ze op de wachtlijst terecht zijn gekomen. Had dat niet eerder opgemerkt moeten worden, in de sportvereniging of in het collectief. Was het niet mogelijk geweest om iets voor de ouders te organiseren nu het kind op deze manier op de wachtlijst staat?
De heer Gilissen (VVD) is het eens met de wethouder dat moeilijk het ene gedaan kan worden en het ander gelaten. Tegelijkertijd beseft hij dat er een schaarste bestaat. Dan speelt zoiets als prioriteitstelling. Hij vraagt of hij uit de mond van de wethouder mag opmaken dat wat prioriteitstelling betreft op dit moment alles wat leidt vanuit het versneld vernieuwen tot het reduceren van de wachtlijsten, een hogere prioriteit heeft dan het opnieuw starten of aanwakkeren van projecten op het tweede aspect voor deze periode totdat er zicht is op stabilisering in de groei en aanzienlijke reductie van de wachtlijsten, zoals mevrouw Sturkenboom inbracht over de voorkant.
Wethouder Eerenberg bevestigt de heer Gilissen dat het prioriteit heeft.
Een flexpool ligt binnen de zorgaanbieders. Het Buurtteam heeft een flexpool. De wethouder gaat in op de voordelen daarvan.
Vanuit de jeugdpsychiatrie, vanuit de psychiaters zelf, ligt er een aanbod. Daarvoor is geld nodig. Dat is onderdeel van de landelijke lobby. De psychiaters zeggen wanneer zij een impuls krijgen, zij een aantal parttimers kunnen vragen om wat meer te gaan werken. Die mensen hebben zich daartoe bereid verklaard. En een aantal net gepensioneerde kinderpsychiaters zouden ook bereid zijn om in deze bijzondere tijd toch weer even de handschoen op te pakken. De wethouder vindt dat fantastisch.
Een ander onderdeel van de oplossing is normaliseren; terwijl mensen wachten doet het bestuur natuurlijk niet niets. Het bestuur gaat na wat in de tussentijd te doen is. Sportverenigingen doen daarbij fantastisch werk, zegt de wethouder richting het CDA. Allerlei vormen van digitale webinars zijn ontwikkeld om toch alvast te beginnen met hulpverlening. Voor heel veel hulpvragen, zeker opvoedachtige vragen van ouders, blijkt dat verrassend effectief.
De opdracht aan Koos en Spoor is wijkgericht werken. De wethouder zegt twee zaken toe in het debat om daaraan een extra impuls te geven met respect voor de prioriteit die hij richting de heer Gilissen heeft bevestigd.
De eerste is heel veel maatschappelijk middenveld in de wijk. De wethouder kan zich voorstellen een paar goede webinars te organiseren door juist sportverenigingen, studentenverenigingen, en andere voorbeelden van het maatschappelijk middenveld om uit te leggen hoe het zorgstelsel werkt en vooral wat mensen zelf kunnen doen,

hoe zij kunnen bijdragen. Hij refereert daarbij ook aan de inbreng van GroenLinks over Mental Health Assessment; ook dat is daarin goed te laten landen. De wethouder zegt toe dat het college die webinars gaat organiseren.
De voorzitter vraagt hierbij een document en een datum.
Wethouder Eerenberg was van plan om de commissie een brief toe te zeggen voordat de gemeente op zomerreces gaat waarin hij terugkomt bij de commissie over alle aspecten die in dit debat zijn aangeraakt. Hij zegt die brief eind juni toe.
Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) vraagt bevestiging over of de wethouder de mental Health First Aid op de drie aspecten die hij heeft genoemd gaat doen: de student- en studieverenigingen en sportverenigingen.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) gaat er vanuit dat de brief terugkijkt op wat er tot dan toe is gedaan en zij krijgt daarop de non-verbale bevestiging van de wethouder.
De heer Vonk (GroenLinks) vraagt hoe het er voorstaat bij de sportclubs zoals die stand van zaken eerder was toegezegd.
Wethouder Eerenberg bevestigt dat hem die de goede doelgroepen lijken voor webinars en de juiste onderwerpen. Hij kan de heer Vonk niet beloven dat alle webinars vóór juni zijn gehouden. Hij wil oppassen voor de belastbaarheid van zijn eigen mensen, maar ook voor de belastbaarheid van de zorgprofessionals die de webinars gaan geven en de volgende dag weer kinderen onder hun hoede hebben. Met die randvoorwaarden gaat hij ermee aan de slag.
Richting de heer Vonk zegt hij over de eerdere toezegging dat in de afgelopen periode het heel lastig is gebleken juist het gesprek te voeren met de sportverenigingen over hoe jongeren te helpen van wie je vermoedt dat er een psychiatrische problematiek speelt, enerzijds omdat fysieke bijeenkomsten heel lang onmogelijk waren en anderzijds omdat iedereen heel erg druk was met het streven naar vooruitgang en naar perspectief, ook bij sportverenigingen.
GroenLinks vroeg of in Overvecht met een laagdrempelige vorm van hulpverlening gewerkt zou kunnen worden. De wethouder vindt dat een heel sympathiek idee. Dit zou ook heel mooi passen in het programma Samen voor Overvecht. De wethouder zegt toe het gesprek met de initiatiefnemer te hervatten en na te gaan hoe dit allemaal aan elkaar te verknopen is. Hij zal dit verwerken in de al toegezegde brief eind juni.
Hij gaat in op het nodige maatschappelijke debat. Hij zou het fantastisch vinden als dat gezamenlijk te organiseren is. Dat debat gaat ook over de verdeling van schaarste. Dat is per definitie een politiek vraagstuk. Hij zou heel graag samen met de raad maar ook met professionals en met de ouders en met kinderen een gesprekkenreeks organiseren om dat debat vorm te geven. De vraag is te stellen of alles wat in de jeugdzorg opgelost wordt, daar wel thuishoort.
De heer Gilissen stelde de regievraag. De vraag was wie contact met mensen onderhoudt. De wethouder zet uiteen dat dat per casus verschillend is. Wanneer mensen zich bij het Buurtteam melden, heeft het Buurtteam het overzicht en houdt het de regie. Mensen kunnen zich ook bij de huisarts melden; dan zal dat vaak leiden tot een doorverwijzing, bijvoorbeeld naar Koos & Spoor, dan heeft Koos & Spoor de regie. Wanneer mensen op de wachtlijst staan, gaat de organisatie niet niets doen. Dan wordt in heel veel gevallen gekeken wat het Buurtteam alvast kan doen, wat kan bij een sportvereniging plaatsvinden? Het zou goed kunnen dat dan toch ook weer het Buurtteam aan zet is. De wethouder begrijpt dat dit ingewikkeld is. Hij kan zich

goed voorstellen dat hierover een duidelijke tekst gemaakt wordt om te publiceren op de website en misschien ook wel op plekken waar ouders fysiek vaak komen.
Hij hoopt dat dit helpt bij het vraagstuk waar mensen zich kunnen melden.
De heer Gilissen (VVD) begrijpt heel goed dat het niet altijd dezelfde organisatie of instantie is die de regie voert, zeker in de periode waarin de jongere op ondersteuning wacht. Hij is het eens met de wethouder dat met webinars heel veel te doen is. Hij denkt dat voor het stelsel/de structuur rondom de jongere dat het duidelijk moet zijn waar de jongere terecht kan. Hij signaleert dan twee zaken (1) partijen binnen de structuur vaak het niet van elkaar weten. Dan is een heldere informatie over waar de jongeren zijn de oplossing moet komen. (2) Wat hem betreft moeten belemmeringen benoemd worden als het gaat om informatie-uitwisseling. De jongere moet aan de hand daarvan de stand van zaken te weten kunnen komen. (3) De zorg bij heel veel ouders richting het jongerenwerk is de vraag of de ouder voldoende in beeld blijft voor escalatie in gevallen waarbij het van kwaad tot erger kan worden. Hij vraagt de verzekering dat iemand meekijkt vanuit de verschillende hulpstructuren.
Wethouder Eerenberg is dit met de heer Gilissen eens. Hij benadrukt en herhaalt dat niet niets gebeurt wanneer mensen op een wachtlijst terecht komen. Er is contact, gekeken wordt naar een alternatief, er wordt gekeken naar wat in de buurt is. Bij het eerste contact moet klip en klaar worden hoe het vervolg er uitziet, hoe het werkt en wie gebeld kan worden met een vraag om zorg. Hij stelt zich voor dat dit standaard op een uniforme manier mee te delen is aan mensen die zich melden. Hij vindt dat een goede suggestie. De wethouder realiseert zich dat hij hierbij afhankelijk is van Koos & Spoor en Buurtteam die al heel veel doen hebben. Over wat hierop georganiseerd is, zal de wethouder een mededeling doen in zijn brief in juni.
De heer Gilissen (VVD) dankt de wethouder voor de toezegging. Hij vindt het goed dat de wethouder dit teruglegt bij de organisatie die daarvoor verantwoordelijk is; dat het scherp wordt afgebakend zo dat men elkaar weet te vinden.
Hij vraagt aandacht voor het gegeven dat hem signalen bereiken dat het bijvoorbeeld niet mogelijk is om een PGB aan te vragen op het moment waarop mensen op een wachtlijst staan. Hij vraagt de wethouder in zijn brief na te gaan of dit in de praktijk een belemmering oplevert; als een PGB het wel mogelijk maakt om gedurende de wachttijd een stukje ondersteuning te leveren, zou dat wel kunnen helpen. De gemeente daar niet gaat verzanden in bureaucratie.
Wethouder Eerenberg merkt op dat steeds het dilemma meespeelt dat mensen de goede zorg moeten krijgen. Hij stelt voor na te gaan wat de praktijk is in het geval mensen moeten wachten en er is een alternatief is via de PGB. Hij zal ook dit onderwerp opnemen in zijn brief in juni.
Het CDA ging in op de effectiviteit van de lobby. De wethouder attendeert de commissie op twee schriftelijke mededelingen dat het college twee keer met het Rijk mooie afspraken heeft kunnen maken over iets te doen aan perspectief voor jongeren in coronatijd. Een gedeelte is gerelateerd aan jeugdzorg. Hij vond het fijn dat te kunnen doen voor de jongeren.
Mevrouw Assen stelde nog een “therapeutische vraag” aan de wethouder: hoe de wethouder met zijn boosheid omging en wat hij ermee deed. Dat heeft te maken met het nog steeds bestaande landelijk tekort van 1,7 miljard. Daarover lopen nog steeds gesprekken met het Rijk. De wethouder zit daar namens de VNG aan tafel. Hij zal zien hoe die gesprekken aflopen. Hij heeft begrepen uit de mondelinge vragen dat stille diplomatie soms heel effectief kan zijn. Dat is in dit geval ook zo. Hij is dus niet van zins de commissie te informeren over het verloop van de gesprekken. De com-

missie kan er van uitgaan dat zijn boosheid daarin een plek krijgt, maar vooral op een manier die constructief is.
Enkele vragen die gesteld zijn die buiten dit algemene deel vallen, beantwoordt de wethouder als volgt.
Hij gaat in op de praktijkondersteuners Jeugd - de gezinswerkers bij de huisarts. Dat is nu bij één op de vijf huisartsen het geval. De doelstelling is om aan het einde van het jaar dit zo te laten zijn bij drie op de vijf huisartsen. Daaraan wordt momenteel hard gewerkt. Naar aanleiding van de aandacht van de raad heeft het college daarop extra activiteiten gezet.
In zijn algemene blok ging de wethouder al in op de vraag die D66 stelde over pleeggezinnen. Hij laat dat liggen omwille van de tijd. Hij stelt voor de exacte informatie die hierbij hoort in een brief te verwerken. Hij denkt dan aan dezelfde brief in juni die al is toegezegd. Hetzelfde geldt voor de concrete vraag van D66 waarvan de vraagsteller zelf al zei dat het antwoord in een brief mag.
De voorzitter vraagt de wethouder de Sub-onderwerpen te noemen.
Wethouder Eerenberg antwoordt dat hij zal ingaan op de ervaringsdeskundigheid, het aantal professionals rondom het kind, hoe het gesprek met het maatschappelijk middenveld er precies uitziet, en over hoe het stadsbestuur alle signalen die het ontvangt evalueert. Hij vindt het goed om dat als proces in de brief te laten landen. Dan blijft dit in ieder geval boven water.
De heer Saiah (D66) noemt de maatwerktafels en vraagt de wethouder die ook mee te nemen.
Wethouder Eerenberg antwoordt bevestigend. Hij vervolgt zijn beantwoording.
Hij gaat in op de specifieke expertise die nodig is voor complexe echtscheiding. Dan gaat het om systeemtherapeuten en psychologische ondersteuning. Hij refereert aan de informatie die hij hierover eerder heeft gegeven.
GroenLinks vroeg hoe het met de toezegging gaat over de reallife gesprekken. De wethouder zegt dat dit goed is opgepakt ook door de zorgaanbieders en professionals. In die tweede en derde lockdown vond er veel meer reallife plaats. Er is ook veel meer mogelijk op locaties maar er is ook buiten meer mogelijk. Er vinden zeker life-gesprekken plaats. Tegelijkertijd blijft een aantal zaken digitaal. Hij verneemt in toenemende mate van professionals dat ze die mengvorm heel fijn vinden. Hij noemt dan als voorbeeld het digitaal checken hoe het gaat met de cliënt. Dat helpt ook in de werkdruk.
De wethouder bevestigt dat het college de locaties in Vleuten zal proberen te helpen. Hij zal het Makelpunt vragen om na te gaan wat de gemeente met haar eigen vastgoed zou kunnen doen. Hij heeft begrepen dat het ingewikkeld is om een goede plek te vinden.
Mevrouw Assen (PvdA) interrumpeert de wethouder met een inhoudelijke vraag. De wethouder zei dat de professionals de wachtlijsten gaan volgen. De redenering volgend dat hoogopgeleide ouders sneller zorg vragen, moet toch ook duidelijk zijn waaruit de wachtlijst bestaat om die mensen daar op te kunnen zetten. Het is niet duidelijk of dit de meest urgente zorg is die op de wachtlijst staat.
Wethouder Eerenberg is het eens met mevrouw Assen. Het is niet zomaar mensen naar de wachtlijst toebrengen en bovenaan of onderaan beginnen. Dat vraagt ook een goede triage.
Mevrouw Assen (PvdA) had opgemerkt dat in sommige wijken zorg gemeden wordt als het gaat om kinderen ook uit angst voor jeugdzorg soms. Die komen ook niet op een wachtlijst voor. Zij vraagt hoe daarop in te zetten.

Wethouder Eerenberg zet uiteen dat daarbij heel veel zaken gelijktijdig meespelen. Een deel van de mensen dat zorg mijdt kan te maken hebben met een multiproblematiek of armoede. Dan is er ook een heel ander type interventie nodig. Het heeft ook te maken met communicatie. Het is belangrijk dat mensen vertrouwen houden in jeugdzorg en de instituties die daar achter zitten.
Het derde punt heeft te maken met of iemand op de vindplaats is in die wijken waar mensen met problemen rondlopen zonder dat ze daarvan zelf besef hebben of durven hebben en dan toch te verleiden zijn om een latente hulpvraag om te zetten in een echte hulpvraag. Daarmee heeft het ook te maken. Dat moet goed wijkgericht georganiseerd worden. Dan was het afgelopen jaar niet de vriend van de gemeentelijke organisatie.
De heer Gilissen (VVD) zou het fijn vinden wanneer de raad meer gevoel kan krijgen bij de complexiteit en de verschillen per wijk. Kan de wethouder toezeggen om in de brief eind juni inzicht te geven in hoe één en ander zich verhoudt, ook op basis van de zorgen van mevrouw Assen.

Gemiste vragen
De heer Gilissen (VVD) vraagt de wethouder of hij de raad kan bedienen met de voortgang van de ingezette maatregelen om de raad te helpen aan inzicht in wachttijd, instroom, uitstroom, duur van behandeling en andere indicatoren. Dat zou hem helpen het gevoel te krijgen bij of wat gisteren, vandaag en morgen wordt gedaan ook werkt.

Mevrouw Assen (PvdA) hoorde de wethouder over verschillende type hulpverleners waar krapte is vanwege personeelstekort of vanwege de werkdruk. Zij had gevraagd welke vorm van flankerend beleid zou helpen. Zij denkt dat daarbij wel of geen uitkomst kan zijn in een betaalbare woning. Zij weet ook dat sommige hulpverleners juist liever niet in de gemeente wonen waar ze werken. Dan zou er aan reiskosten gedacht kunnen worden. Hierop krijgt zij graag nog een reactie.
Zij vraagt een update van de stand van zaken in de brief in juni met betrekking tot de POHJ's waarbij de planning is dat aan het eind van het jaar er drie op de vijf zijn.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) stelt het initiatief in het sociaal domein aan de orde die ertoe zou kunnen dienen wachtlijsten te verkorten of iets aan te bieden gedurende de wachttijd. Hoe zijn die sneller te vinden en te stimuleren dat ze benut worden.
Over het normaliseren en demedicaliseren en in eigen kracht zetten zoals dat ook terugkomt in het rapport Stelsel in Groei, vraagt zij meer duiding van wat daarin nog meer te doen is. Dat kan wat haar betreft ook terugkomen in de brief in juni.

Wethouder Eerenberg zegt richting de VVD toe een inkijk te zullen geven in wat in een wachtlijst zit in een wijk. Hij zal dat op een lichte manier doen.
Hij zal ook bij de rapportage in de toekomst meer kijken naar kwalitatieve duiding van de getallen.
De PvdA stelde een vorm van flankerend beleid aan de orde. Het ging om werkdruk verlagen en een fijne stad om in te werken, met consequenties voor woningen en reiskosten. De reiskosten verlopen via de CAO. Daarvoor is weinig ruimte. De raad heeft voldoende debat gevoerd over woningen op andere momenten. Die woningen zijn niet per doelgroep te verstrekken in de gemeente Utrecht. Hij denkt voor deze

termijn te moeten focussen op hoe ervoor te zorgen dat het leuk werken is in de jeugdzorg. De klacht van professionals die op nummer 1 staat is dan de werkdruk. Daarop is wel iets te doen. Daarvoor gaf hij voorbeelden.
Mevrouw Assen (PvdA) verwacht geen heilige graal van woningvoorrang om het personeelstekort in de zorg op te lossen. Zij merkt op dat er gemeenten zijn die dat middel wel gebruiken. Zij vond de wethouder zojuist net iets te gemakkelijk daaraan voorbijgaan dat dat soort middelen er zijn. Zij hoopt dat de aanpak van de wethouder werkt. Zij vraagt de wethouder in de gesprekken die gevoerd worden met de aanbieders uit te vragen of in de randvoorwaardelijke sfeer ook mogelijkheden zijn voor de gemeente om mensen aan zich te binden en te behouden.
Wethouder Eerenberg wil die vraag graag stellen voor zover dat al niet gedaan wordt. Er zijn ook andere voorbeelden: hoe ervoor te zorgen een goed werkgever te zijn. Dan heeft het ook te maken met opleiding, met perspectief en de mogelijkheid voor werknemers parttime te werken. Dan gaat het om dat soort zaken. Hij is in zijn beantwoording gebonden aan hoe Utrecht de dingen doet.
De wethouder zegt de gevraagde update toe over hoe het gaat met de groei van één op de vijf naar drie op de vijf.
De vraag is gesteld wat nog aan te bieden is aan bottom-up initiatieven gedurende de wachttijd. De wethouder denkt dat het ontzettend goed zou zijn wanneer allerlei verenigingen, sportscholen, studentenclubs zich melden met de mededeling dat ze graag iets willen/kunnen doen. En dat ze aanbod willen organiseren om voor tien jongeren iets te doen dat past bij het karakter van een sportclub, of welke organisatie dan ook. De wethouder doet die oproep bij dezen.
De vraag wat nog meer te doen is om te normaliseren beantwoordt de wethouder met op te merken dat dat een hele brede vraag is. Heel veel dingen zijn dan te doen. Hij ziet heel veel kansen in combinatie met onderwijs. Dit is niet het moment om dat gesprek te voeren. De wethouder heeft daarvoor heel veel begrip. Scholen zijn ontzettend druk met het inlopen van achterstanden als gevolg van het afgelopen jaar. Dat gaat over meer dan leerachterstanden. Met de raad meedenkend voorziet de wethouder dat er hele mooie arrangementen te maken zijn, bijvoorbeeld rondom dyslexiezorg. Dit zou een goed thema kunnen zijn voor het maatschappelijke debat. Dat betekent ook dat mensen afscheid moeten nemen van de route, een indicatie en individuele zorg. Wanneer vindt het gezamenlijke bestuur dan dat dat ook gerechtvaardigd is. Dit wordt vervolgd in het maatschappelijke debat.

De voorzitter recapituleert de gedane toezeggingen. Zij zal de beloftes niet noteren als een toezegging.
De wethouder zal

- eind juni een brief aan de raad sturen met daarin:
  - een terugkoppeling over de de webinars met de studieverenigingen, de sportverenigingen, studentenverenigingen en over de Mental Health First Aid-kit.
  - Een update van de gesprekken met Balhalap.
  - Daarin terug te komen bij de commissie over de verheldering van wie de regie heeft en of het ook duidelijk wordt richting de jongeren en de structuur daaromheen.
  - Terugkomt op hoe het zit met PBG als je op de wachtlijst staat (signalen dat dit dan niet mogelijk is)
  - Pleeggezinnen, hoe zit het precies, hoeveel zijn het er en wachttijden

- Hoe het gesprek met het maatschappelijk middenveld eruit ziet
- Ervaringsdeskundigheid
- Aantal professionals rondom het kind
- Proces van hoe we zelf alle signalen evalueren die we binnenkrijgen richting de toekomst
- Maatwerktafels
- Inkijkje in wat er in de wachtlijst zit per wijk
- En een update over de stand van zaken mbt de praktijkondersteuners jeugd (1 op de 5 naar 3 op de 5

De voorzitter vraagt of hiermee nog toezeggingen gemist zijn.
Zij spreekt de wens uit dat de commissie de bespreking naar wens vond en zij vraagt of commissieleden aan deze bespreking nog een vervolg willen geven.

Mevrouw Sturkenboom (Student & Starter) haalt de oproep aan van de wethouder om de maatschappelijke discussie te gaan voeren.

De heer Gilissen (VVD) vond dit een fijn en nuttig debat. Hij dankt de wethouder voor zijn hulp hierbij.
Hij gaat in op de timing van de brief. Dit onderwerp leeft breed. De raad heeft een aantal gesprekken gevoerd in de vorm van Raadsinformatiebijeenkomsten. Hij voelt er veel voor om de komende weken en maanden op dit onderwerp te blijven zitten. De brief van de wethouder in juni zal daarbij gaan helpen. Hij sluit niet uit dat dat voor zijn fractie reden zal zijn om nog voor de zomer een stuk politieke duiding te willen kunnen geven.
Mevrouw Streefland (ChristenUnie) zit daar ook een beetje mee. Gelijktijdig denkt zij dat een aantal zaken weer wordt uitgezet. Zij geeft er de voorkeur aan dat dat goed gebeurt boven *met haast voor de zomer*. Zij vraagt hoe de heer Gilissen in die balans zit.
De heer Gilissen (VVD) zal die brief als belangrijke graadmeter gebruiken. Wanneer die brief hem het gevoel geeft dat het bestuur op de goede weg zit, zou dat een reden zijn om niets te doen. Hij gaf dit signaal af vanwege de urgentie.

Mevrouw Assen (PvdA) sluit zich aan bij de woorden van de heer Gilissen. In de sessies die gevoerd zijn met de professionals werd ook door hen gezegd dat ze het heel prettig vonden om op deze manier het gesprek te voeren en dat graag voort te zetten. Haar intentie is dat nog een keer voor de zomer te doen. Zij denkt daarom dat de fracties elkaar zullen vinden.

De voorzitter dankt de commissie voor deze constructieve commissievergadering. Zij sluit hiermee het debat af en de commissievergadering van 15 april 2021 om 22.21 uur.

LIJST VAN TOEZEGGINGEN

Diversiteit
Wethouder Voortman
Raadsbrief Barometer Culturele Diversiteit
De wethouder zal:
- contact opnemen met de gemeente Amsterdam en komt hierop terug in de voortgangsrapportage diversiteit en inclusie in Q3. Ook rapporteert de wethouder hierin welke aanvullende acties n.a.v de barometer worden gedaan en wat er mogelijk is mbt streefcijfers.

Cultuur
Wethouder Klein
Noodsteun voor de culturele sector
De wethouder zal
- schoolbesturen vragen hoe zij cultuureducatie in coronatijd hebben georganiseerd en zij komt daarover terug bij de commissie in de eerstvolgende coronabrief.

Cultuur
Wethouder Klein
Raadsvoorstel Ontwikkelplan en investeringsbeslissing Berlijnplein
- De wethouder wijst op de regeling risicovolle projecten en het voornemen het project Berlijnplein hieraan toe te voegen. Zij stuurt voor het meireces een brief waarin ze concreet handen en voeten geeft aan het proces. Ze geeft in de brief aan wanneer de raad informatie krijgt en wanneer de raad weer aan zet is. Ze gaat ook in op een go/no go-moment. De wethouder benoemt hierbij ook rolling forecasting.
- De wethouder komt in Q4 2021 bij de raad terug op een locatie voor een graffiti/street art plek.
- Het beoordelingskader voor diversiteit van aanbod en inclusiviteit komen terug in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages die de raad ontvangt.

Jeugd en Jeugdzorg
Wethouder Eerenberg
Jeugdhulp in Corona-tijd en daarna
De wethouder zal
- Eind juni een brief aan de raad sturen met daarin:
  - een terugkoppeling over de de webinars met de studieverenigingen, de sportverenigingen, studentenverenigingen en over de Mental Health First Aid-kit.
  - Een update van de gesprekken met Balhalap.
  - Daarin terug te komen bij de commissie over de verheldering van wie de regie heeft en of het ook duidelijk wordt richting de jongeren en de structuur daar-omheen.

- Terugkomt op hoe het zit met PBG als je op de wachtlijst staat (signalen dat dit dan niet mogelijk is)
- Pleeggezinnen, hoe zit het precies, hoeveel zijn het er en wachttijden
- Hoe het gesprek met het maatschappelijk middenveld eruit ziet
- Ervaringsdeskundigheid
- Aantal professionals rondom het kind
- Proces van hoe we zelf alle signalen evalueren die we binnenkrijgen richting de toekomst
- Maatwerktafels
- Inkijkje in wat er in de wachtlijst zit per wijk
- En een update over de stand van zaken mbt de praktijkondersteuners jeugd (1 op de 5 naar 3 op de 5